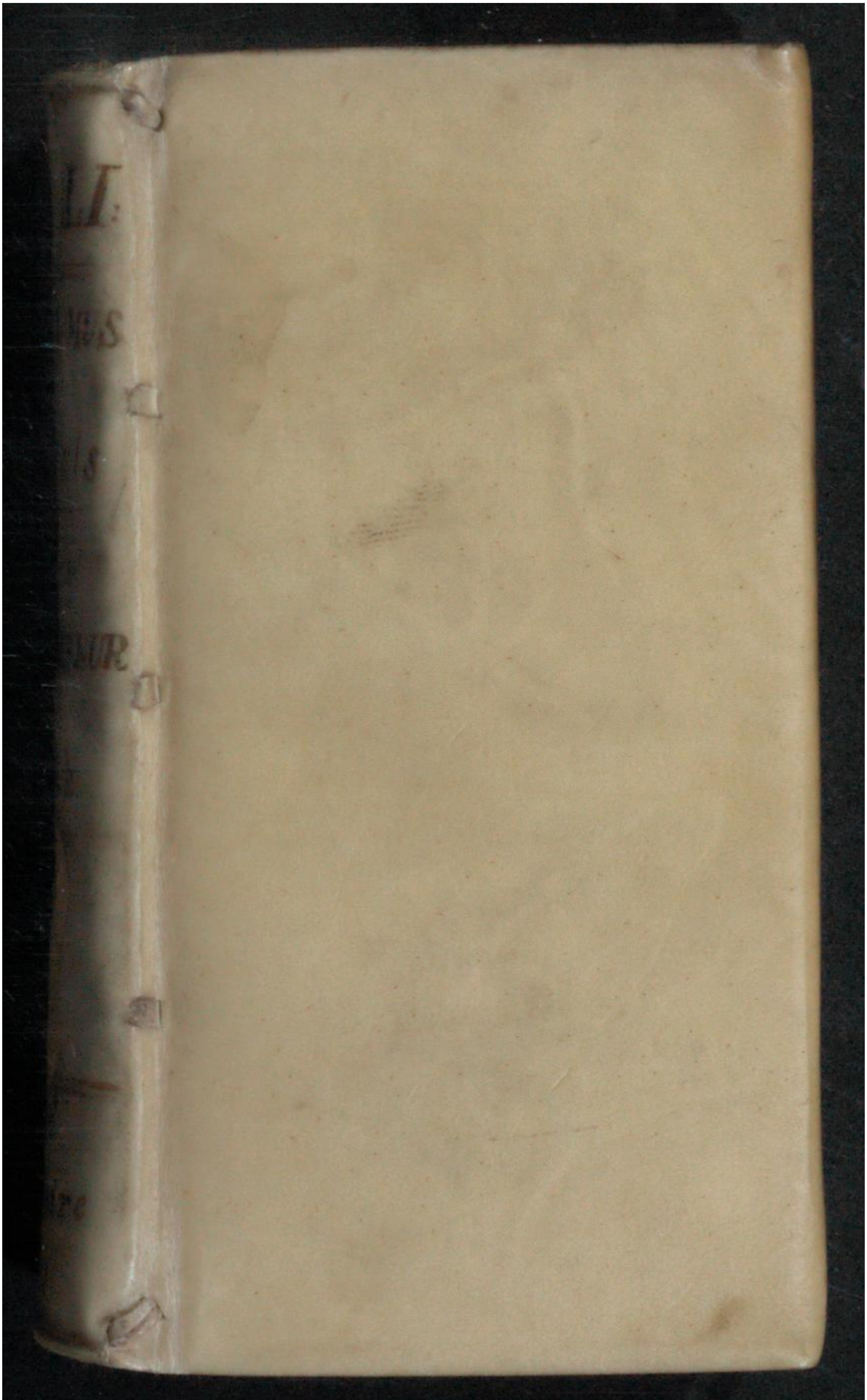

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

~~G~~
~~D. 110.~~
KW 224
D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

extat altera hujus operis
editio ex off: Fr. Le Maire
quae prodiit Ao 1651, & in-
plenior hac, nec [illegible]
in titulo univer[illegible]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

BONAVENTVRA

CORNELIUS BERTRAMUS

De

REPUBLICA EBRÆORUM,

Recenſitus

Commentarioque illuſtratus

Opera

CONSTANT. l'EMPEREUR ab Oppijck.

Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage.

LUGDUNI BATAVORUM,

Ex Officina IOANNIS MAIRE.

cIↄ Iↄc XLI.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Nobiliſſimo & Ampliſſimo Viro

D. GERARDO ab AERNHEM, perpetuo

Geldricæ Nobilitatis inter Præpotentes Ordines Generales Senatori, &c.

S. P.

Vir Nobiliſſime,

QUis ſcopus hominibus in politiam quandam coëuntibus ſit prȩſtitutus, doctè Philoſophi verba exprimunt Polit. l.3.c.6. Τὸ κοινῇ συμφέρον συνάγει, καθ' ὅσον ἐπιβάλλει μέρος

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ἑκάστῳ τοῦ ζῆν καλῶς. μάλιστα μὲν οὖν τοῦτ᾽ ἔστι τέλος, καὶ κοινῇ πᾶσι, καὶ χωρίς, *Communis utilitas congregat ipſos, prout iſtius utilitatis pars unicuique competit ad beatè vivendum. Potiſſimus igitur hic eſt finis, cum publicè omnibus; tum ſigillatim.* Quare eodem cap. ex ſcopo de bonitate rerumpublicarū concludit, φανερὸν τοίνυν ὡς ὅσαι μὲν πολιτεῖαι τὸ κοινῇ συμφέρον σκοποῦσιν, αὗται μὲν ὀρθαὶ τυγχάνουσιν οὖσαι κατὰ τὸ ἁπλῶς δίκαιον. *Conſtat igitur quæcunque reſpublicæ commune commodum ſpectant, iſtas rectas eſſe, abſoluto iure.* Itaque ſi quis deinde ulterius optimam reipublicæ formam ab aliis diſcer-

diſcernere cupiat, ex illo ſcopo iudicium fieri debere, docet Polit. l. 7. ſub initium. Περὶ πολιτείας ἀρίστης τὸν μέλλοντα ποιήσασθαι τὴν προσήκουσαν ζήτησιν, ἀνάγκη διορίσασθαι πρῶτον, τίς αἱρετώτατος βίος. *De republica optima, qui inſtituet convenientem diſquiſitionem, eum primò definire oportet, quæ ſit maximè expetenda vita.* Quam hæc præclarè à Philoſophorum principe & cohærenter dicta fuere! Tot rerumpublicarum habemus deſcriptiones: ut quæ reliquis ſit præferenda noverimus, philoſophi veſtigia premamus. In agendis à ſcopo menſura deſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

menda. Iſte hic in commo-
do publico & communi
verſatur. Ergo hæc reſpu-
blica cenſetur bona, quę to-
ta collimat intentaque eſt
in utilitatem civium, quò
felicem vitā degere queant.
Optima proinde erit, quæ
in vitam optimam adeoque
maximè ambiendam omnia
dirigit. Quis iam vel mini-
mum dubitabit, quin reſpu-
blica à Deo O. M. inſtitu-
ta inter Iſraëlitas multis pa-
raſangis alias antecedat? In
tot tantiſque de ſummo vi-
tæ bono, ſive de optima vita
diſputationibus in hac hu-
manę mētis cęcitate, is ſolus
non tantum eius rationem
habet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

habet perſpectiſſimam, in eaque tradenda & edocenda errare potis non eſt; ſed ſolus quoque vias ac rationes in enumerato habet, quibus conſtituta reſpublica ſuum optimę vitæ ſcopum aſſequi valeat, & adeptam felicitatē porrò cōſervare. Quocirca, ubi paſſim iam multa rebuſpublicis excudendis prela deſudare animadverterem, atque in patriam profecto Nob. Salmaſio (cuius ſtupēda eruditio cum humanitate certare videtur) vir honoratus Iohannes Maire à N. & A. viri operibus excudēdis vacaret; me operæ pretium eſſe facturū exiſtimabam, ſi

denuò typis mandarem, quæ olim de politia divinitus inſtituta, oreque ipſius Dei legiſlatoris ſapientiſſimi præſcripta, conſcripſerat Cornelius Bertramus. Licet enim hiſce temporibus omnia iſtius divinæ Iſraëlitarum reipublicæ inſtituta nos tenere, non aſſeramus; nihilominus id omnes pii fatebuntur (ſi modo recta trutina accurratè rem expendant) Chriſtianis in civili regimine eò collimandum, ut omnes Politiæ partes quamproximè ad illam à Deo inſtitutam accedant, quoad fieri commodè poteſt. Multa occurrere non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

eo inficias, in quibus apud nos priſca illa Iudæorum inſtituta ſervari & locum habere nequeant. Cuius cauſa & ratio in diverſa populi iſtius indole (qua iſte differt à noſtratibus) in ſeculorum diverſis moribus, in locorũ conſtitutione diverſa, denique benedictionis divinæ modo alio atque alio eſt quærenda. Hæ, uti vocant, circumſtantiæ hominum indolis, temporis, loci ac regionis, differentiſque Dei providentiæ, ſæpe non admittunt, ut in illa republica fieri ſolita iam in uſum revocentur. Nihilo ſecius communis quædam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

eſt bonitas, juſtitia & æquitas, in omnibus iuſtis inſtitutis & ordinationibus primas obtinens: quibus accedunt ſpecialia illam iuſtitiam ad certas circumſtantias reſtringentia, atque ad varios caſus applicantia. Hæc non prohibent, quin politiæ divinæ conſtitutiones ſi fuerint generales, cuiuſmodi nempe ab iſtis iam recenſitis liberæ ſunt, ſuum etiam inter Chriſtianos locum tutentur. Neque ſpecialia illa impedimentum afferunt, cur reſtrictis ad populum Iudaicum legibus ac conſtitutionibus Chriſtiani ſeſe ἀναλόγως confor-

mare

mare non teneantur. Id retinẽdum ergo inter Chriſtianos ex illa divina republica, quod vel generale eſt; vel ſi ſit ſpeciale in Iſraëlitico populo & regione, eiſdẽ circumſtantiis nititur, quas inter nos deprehendimus: deinde in ſtatutis illius populi ſpecialibus, æquitas generalis & iuſtitia, ad ea quæ Chriſtianorum populis propria ſunt accommodari debet: ut quamvis aliis circumſtantiis veſtita illic deprehendatur, nihilo ſecius apud nos analogicè ad caſus noſtros conformata, compareat. Neque ſanè illa populi, loci, aliorumque diverſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

verſitas in legibus politicis, magis nos illis in genere ſolvere poteſt; quam illa in legibus moralibus reipublicæ Iſraëliticæ reſtrictio ad varios caſus illi ſpeciales, Chriſtianos abſolvere poteſt à communi legis moralis obſervatione. Eadem utrobique conſpicietur ratio: ſi abſque illo, quod multorum mentes occupavit, præiudicio, comparatio debita inſtituatur. Proinde cum cynoſura illa reipublicæ Iſraëliticæ viam Chriſtianis in ſuis civitatibus illuſtrare debeat; meritò accurata illius deſcriptio nobis ob oculos habenda, omni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mnibuſque communicanda. Qua in re viam omnibus facilimam præſtitit commemoratus Bertramus ſuis de Politia Iudaica libris. Hoc tramite ad lucidam iſtius Politiæ cognitionem facilius quis perveniet, quā ex aliis ſcriptoribus, hactenus editis. Nam aliorum unus linguæ Rabbinicæ non ita gnarus ſubſidia, quæ ad iſtiuſmodi commentationem meritò requiruntur, pariter non habuit; alter tantum ab aliis prætermiſſa *liberrima ſcriptione*, uti teſtatur ipſe, *congerere* voluit. qui tamen præclarè quamplurima nobis è tenebris eruit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Noſter quæ maximè ſcitu neceſſaria autumavit, è ſacris literis, Ioſepho, & Talmudiſtis ac Rabbinis, methodo facili, ſcripto conſignavit. Eſt ille cuius in verſione illa bibliorum gallica, quæ nunquam ſatis laudari poteſt, primæ fuerunt partes: cuius brevem narrationem habemus in Præfat. Bertrami ad lucubrationes ſuas Franktallenſes. Immo ipſum unum illarum Sciographiarum & Iconum in illis bibliis authorẽ & concinnatorem Miniſtri & Profeſſores Genevenſes in epiſtola iis præmiſſa agnoſcunt. Sed quid virum

iſtum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

iſtum multis commendẽ? vel ſolus hic libellus authoris dotes ſatis ſuperque exaggerat; uti & prædictæ lucubrationes Franktall. Nemo ſanè dari potuit magis idoneus, qui è ſacris literis & Ebræorum ſcriptis de republica Iudaica ſcriberet: quoniam per multos annos in ſcriptis ſacris vertendis & illuſtrandis ex Ebræorum doctorum lucubrationibus, deſudaverat. Adde hominis induſtriam ſingularem in obſervandis & annotandis iis quæ inter legendum occurrerent. Proinde nihil ferme ipſum fugere poterat, quod ad rem faceret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quam aliquando illuſtrandam animo conceperat. Huc oratio evadit, quandoquidem in iis totus fuit, unde iſtiuſmodi haurire neceſſe eſt; ipſum aliis omnibus præferendum in iſto ſcriptionis genere. Cæterum huic ipſius de republica Iudaica commentationi aliquoties perlectæ, cum denuò edendam curarem, nonnulla addenda ſub librorum calcem videbantur. Quibus partim, ut dies diem docet, nonnulla ab ipſo dicta corrigerentur; partim minus plenè enarrata explicarem; partim denique confirmarem & conſtabilirem

dubia. Atque eò intendi animum, ut ex authoribus Ebræis minus tritis & Chriſtiano lectori cognitis ac lectis annotationes pleraſq; concinnarem. Fateor quamplurima alia in promptu fuiſſe, quibus hic author illuſtrari potuiſſet; verum brevitati ſtudendum fuit, ut concinnè eodem volumine, eoque forma minima excuſo annotationes compingerentur. Eò accedebat feſtinatio ſcriptionis: ſiquidem in curſu lectionum noſtrarũ inter operas typographicas hę notæ fuerunt conſcribendæ; quum eodem tempore graviſſimæ orpha-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

norum curæ meæ commiſſorũ cauſæ mihi pertractandæ eſſent. Præterea quum in hoc libello quamplurima occurrant, è quibus ſacræ literæ magis lucem mutuantur, quam è longis commentariis nõnunquam fieri aſſolet; æquum eſſe putavi, ſub finem, indice locorum ſacræ ſcripturæ breviſſimo, lectori exhibere paginas, quibus ſcripturæ paragraphi vel ex profeſſo explicantur; vel ea citantur ratione, ut ex adiunctis, attenta dictorum collatione, mirè ſæpius illuſtrentur. Id enim in hoc libello ſingulare eſt, ut vel ſola citatione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tione ſæpiſſimè locus S. S. explicetur: quia ritus ac mores aliaque pertractantur, unde paragraphorum S. S. intelligentia omnino dependet. Itaque ubi ſolummodo res iſtæ cum Sacræ Scripturæ locis conferuntur, ſtatim eorum ſenſus eluceſcit. Et quod inprimis attendēdum, ita eluceſcunt iſtiuſmodi in Sacrę Scripturę locis, qualia ab interpretibus prolixis negligi ſolent. Quod vel maximè hunc libellum commendat. Cæterum, vir Nobiliſſime, quis ullibi reperiri poteſt, ad quem iuſtius hunc libellum dirigam, præter te homi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

num quotquot ſunt huma-
niſſimum. Utique iam inde
ex quo hunc etiam honorē
fui adeptus, ut in Geldria
N. tuæ innoteſcerem, i-
dentidem animo meo ver-
ſare aliiſque ſubinde enar-
rare non deſtiti, me in ho-
minem incidiſſe, qui affa-
bilitate, comitate, adeoque
ſingulari humanitate ſua ve-
rè hominem ſe eſſe demon-
ſtraret. Quum enim ſub re-
gimine tuo in Velavia an-
num fermè octavum in
Theologica profeſſione
implevilſem, & de gravi
quodam negotio N. tuam
Arenaci compellarem; quæ
non humanitatis officia eo
tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tempore ac deinceps perpetuò expertus ſum ? ut quandoque obſtupuerim, virum tantis reipublicæ curis diſtractum blando aliorum alloquio & exquiſitæ morũ civilitati ac ſuavitati ita vacare poſſe, ut animos ſibi devincire nemo quiret efficacius. Verum hoc eſt antiquæ & veræ ac præſtantiſſimæ nobilitatis proprium, ut quo eminentior eſt dignitas, & ſublimius faſtigium; tanto facilius in civili converſatione ſeſe demittat. Alii complures, niſi auſteritate quadam vultus, taciturnitate vel pauciloquio, tardo inceſſu, geſtibuſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

buſque aliis ad ſuperbiam compoſitis ſuam authoritatem augeant vel conſtabiliant; de ſuo faſtigio multum diſceſſurum arbitrantur. Quaſi vero iam longo uſu non conſtaret, hæc eſſe animi ſuæ humilitatis conſcii τεκμήρια. quo enim quiſq; ex illuſtriori proſapia eſt oriundus; eo humaniorē ſe aliis exhibet. Quemadmodum ex Principibus aliiſque in excelſiſſima dignitate conſtitutis liquet; quorum humanitas cum eminentia certare ſolet: ut quanto aliis maiores ſunt eminentiæ faſtigio, tanto eoſdem humanitate ſuperent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rent. Illuſtre itaque tuum genus hac tua virtute multiſque aliis heroicis factis indicas. Ut eo permotus inter nobiles Batavos primarius, ordiniſque equeſtris, Dominus de Duvenvoorde te ſibi generum aſciverit. Quis enim tuam ſtirpem ignorat? Quæ non tantum inter alias Geldricas eminet; ſed per multa quoque ſecula ſuorum maiorum genuinam avitamq; nobilitatem ad priſca tempora revocat. Quo fit ut cum præcedentibus ſeculis; tum hiſce etiam temporibus, ſemper quamplurimi ex tua familia reipublicæ vel teneant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

gubernacula, vel antea ad clavum ſederint. Idque quanta cum laude, & qua prærogativa, non ſolum in Geldria nemo fermè ignorat; ſed Hagæ Comitis ſuprema regentium collegia quotidie loquuntur. In eorum ſummo, id eſt, Ordinum Generalium conſeſſu, iam multos annos totius confœderati Belgii ſalutem ita procuras, ut cum cæteris Geldris, Nobil. Randwico ex antiqua & illuſtri Geldrica ſtirpe, aliiſque ſimilibus primum ordinem conſtituas. Quocirca ſi graves legationes obeundæ, quum iſta gerenda ſunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

unde præcipuè noſtra ſecu-
ritas dependet, tuam N. ad
iſtam ſubeundam provin-
ciam ſollicitant: quia res
feliciter geſtæ ſemper pa-
rem operam & ſucceſſum
promittunt illis, qui earum
ſatagunt. Cum novus or-
bis iam in occidente afful-
geat, in arduo iſto negotio,
ubi de novis regnis acqui-
rendis, & politia ubique
civili ac Eccleſiaſtica cum
inſtituenda, tum conſtabi-
lienda agitur; in A. tuam
omnium oculi ſunt intenti:
cuius iudicio in politicis
longa & multimoda ex-
perientia ſubacto, omnia
cõmodiſſimè expediri poſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

autumant. Ideoque ad iſtos conventus, niſi quum alia fungeris legatione, plerumque aut ſemper talibus negotiis delegari ſoles. Proinde nihil dubitandum, quin ſummo politico de politicis libellum conſecrare debuerim: qui cum in Geldria iam olim in comitiis publicis, & deputatorum collegio per aliquot annos; tum hiſce temporibus in conſeſſu Ordinum Generaliũ, tam gubernandi ac regendi ſingularem peritiam ad ſtuporem uſque oſtendit; quam earum virtutum in ſe exemplar exhibuit, quas ſummus legiſlator

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

in Iſraëlitica politia hic deſcripta, à politicis exigebat. Inter quos erat inprimis reverentia ſummi Numinis; & munerum ac donorum contemptus: illam aſſidua inter occupationes alias maximè neceſſarias pietate, cum ferventi zelo nunquam non exprimis: ut ſæpius mecum vitæ iſtius tramitem animo volvens, dubitaverim, an quiſquam qui huius mundi & politici regiminis curæ valedixiſſet, totumque ſe ſanctis meditationibus dediſſet, plura piæ mentis ederet teſtimonia, quam in continuo Dei cultu cum publico, tum privato,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

to, tua vita ſuppeditat. Et quantopere largitiones illas & munera oderis, quibus tamen quamplurimi inhiare ſolent, exempla dediſti clariſſima. Eaque me haud latent; ſed iſta nonniſi cum aliorum offendiculo variis de cauſis palam fieri & enarrari ordine, vix poſſent. Porrò & aliud mihi fidem fecit, hunc libellum à te ſerena fronte iri ſuſceptum. Id lubentes ſuſcipimus, quo delectamur: eo autē delectamur quod perſpectum ac cognitum habemus; cuique in iuventute noſtra (qua ætate animus omnibus curis ſolutus & vacuus, rei obie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ctæ voluptatem limpidius percipit) bonas horas tribuimus. Unde profluit, ut qui literarum ſtudia ante maturam ætatem pertractavere, eorum converſatione qui literis incubuerunt deinde in reliqua vita afficiantur: & ſi quid iſtius generis in manum deveniat, ament atque deoſculentur. Tanto ardore Excellentia tua literas in iuventute excoluit, ut cum ex Academiis domeſticis quicquid inde haurire potuit deprõpſerit; tum ulterius contendens, in Germania noſtra non ſolum reformatorum, ſed etiam Romanenſium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Lycea perluſtraverit. Quo eruditionis ſtudio omnimodæ ſcientiæ theſaurum ſibi comparavit, atque inſuper amoris igniculi exarſere, in omnes literarum amantes, eorumque lucubrationes. Nullus itaque dubito, vir Ampliſſime, quin pro innata tibi humanitate, literarum amore & peritiâ, hoc munuſculum literarium (munera licet averſans) tanto affectu acceptes; quanta tui admiratione mihi cogitatio offerendi ſubiit: neque minus gratum habiturus ſis, quam gratitudinis debitæ publicum dare pignus, mihi geſtivit animus.

Nul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Nullum in hac opella mea capto emolumentum, præterquam in commentando, eorum commodum, qui hæc diligunt ſtudia; in dedicando autem, mei teſtificationem animi: quo uti dotes tuas demiror, pariter *debita earum recordatione* favorem A. tuæ paſcere & nutrire aveo. (Quem tanto ſemper maioris feci; quanto paucorum peritorum & bonorum, atque illuſtrium iudicium, unde ille promanat, pluris ſemper faciendum duxi, quam innumeræ cęterorum multitudinis.) Enimvero, ut cętera prætercream, minimè nos decet, qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

qui continuè edendis libris
occupamur , quos heroi-
bus quibuſdam inſcribere
tritus à priſcis temporibus
mos imperat; ut eorum vir-
tutes ſilentio prætereamus,
ad quorum exemplar omnes
ſe componere, vitamque
ſuam inſtituere debent.
Quod licet pręcipuè mihi
inpræſentiarum propoſitum
non fuerit ; committere
tamen minimè debui , quin
eorum ſaltem mentionem
aliquam injicerem quæ mẽ-
tem meã identidẽ occupant;
atque apud alios frequenter
ad ea obſtupeſcens referre
ſoleo . Quidni publico
ſcripto conſignarem , quod

ore

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ore profiteri veritas & affectus iubet? Neque mihi perſuadere poſſum, cum alii ficta ſibi aſſcribi & verbis exaggerari geſtiant, id animo adverſari tuo, ſi ex veris tuis dotibus & virtutibus ac factis pauciſſima attingam: & quidem ſtylo adeo ſimplici, verbis adeo humilibus, *ut ni vis boni in* ipſis *ineſſet, hæc iſta extinguerent.* Quis unquam repertus qui, ſua ſibi reddi & retribui, dedignaretur? Aliud non facio: quum multa debeantur, exiguum quid in medium profero & tuo quaſi altari impono. Quemadmodum Ethnici paſſim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſuis heroibus, quos poſt mortem ἀποθεώσει miris modis efferebant, ſatisfactum exiſtimabant, ſi ἀπαρχάς *primitias* nonnullas offerrent; non ſecus hiſce pauculis ex ampliſſimo theſauro tuo decerpendis me exiſtimabo defunctum: non quidem tuis reſpondentem meritis; ſed A. tuæ benigno fretum iudicio. Cui tam facile hoc tempore me ſatisfacere, non ignoro; quam tuæ præſtantiæ difficile eſſe omnī ex parte ullo tempore reſpondere, certiſſimè ſcio. Cæterum, Vir nobiliſſime, quum omnem de te ſermonem, ſupergreſſus, verba tuis laudibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dibus condigna non accipias, animum eò erumpere conantem, quâ hactenus ſoles humanitate amplectere: neque minus benigno favore ad eum deſcendas, quã ipſe tuarum virtutum admiratione ad A. tuam aſcendere cogitur. Eodemque vultu mea legas ſcripta, quo ſæpius admiſiſti verba. Ita fiet ut voti mei compos, nihil exoptem ulterius; niſi perennem incolumitatẽ: quam Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti porrò conferat, oro,

N. & Amplitudini tuæ, cuius permanere cliens humilimus geſtio,

C. l'EMPEREUR ab Oppijck.

Lugd. Bat. an. partæ ſalutis 1641.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

INDEX CAPITUM.

CAP. I.

DE prima origine Iudaicæ politiæ cum Eccleſiaſticæ tam civilis.

CAP. II.

Politia Eccleſiaſtica Patrum ab orbe condito.

CAP. III.

Politia civilis Patrum ab orbe condito.

CAP. IV.

Hebræorum Politia Eccleſiaſtica in Aegypto, & in deſerto uſque ad Legem latam ad Sinain.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. V.

Hebræorum Politia civilis in Aegypto, & uſque ad Legem latam in monte Sinai.

CAP. VI.

Civilis politia apud montem Sinain uſque ad ingreſſum in Chananæam.

CAP. VII.

Politia Eccleſiaſtica apud montem Sinain uſque ad ingreſſum in Chananæam.

CAP. VIII.

Politia civilis ſub Ioſua.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. IX.

Civilis politia Hebræorum iam miſſorum in poſſeſſionem Chananææ uſque ad exilium Babylonicum: & primum quidem ſub Iudicibus.

CAP. X.

Politia civilis Hebræorum ſub Regibus uſque ad ſeceſſionem decem tribuum.

CAP. XI.

De utraque politia in regno Iehudæ reſtituta.

CAP. XII.

De civili politia Regum decem tribuum poſt ſeceſſionem à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

regno Iebudæ.

CAP. XIII.

Politia civilis Hebræorum poſt Ieruſalem expugnatam à Nebucadnetſare.

CAP. XIV.

Politia civilis Iudæorum per alias provincias diſperſorum.

CAP. XV.

Politia Eccleſiaſtica in Chananæa.

CAP. XVI.

De politia Eccleſiaſtica decem tribuum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. XVII.

Politia Eccleſiaſtica in captivitate Babylonica.

CAP. XVIII.

Politia Eccleſiaſtica poſt reditum ex captivitate Babylonica.

CAP. XIX.

De ſchiſmatis, apoſtaſiis & ſectis, quæ apud Hebræos exortæ ſunt.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

INDEX.
Locorum Scripturæ.

Gen.

2. 3.	*Pag.* 16
3. 16.	10
3. 19.	24
4. 4.	12
4. 14	14. & 21
6. 2.	19
7. 2.	347. *ſeq.*
1. 20.	25
8. 20..	8. & 25
17. 14.	20. & 353. *ſeq.*
19. 1.	360
22. 5.	34
25. 22.	14
29. 22.	41
31. 54.	17
38. 24.	43
40. 20.	40
48. 5. & 6.	367. *ſeq.*

Exod.

10. 6.	*p.* 391
16. 34.	45
16. 20.	388

*** 5 *Exod.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Exod.

18. 12. 18
31. 14. 358

Levit.

4. 13. p. 73
17. 10. 358

Num.

3. 12. p. 29.
11. 16. 396
15. 30. 357. ſeq.
20. 26. 419
25. 7. 240
25. 13. 412. ſeq.
26. 29. & 38. 365. ſeq.
27. 21. 73
35. 12. 73

Deut.

16. 18. p. 362
17. 12. 299. ſeq.
23. 3. 74
33. 5. 105
1. 10. p. 304
Ioſ. 1. 10. 364
13. 22. 32
23. 2. 97
23. 2. 397

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Iud.

2. 16. 109.*ſeq.*

9. 6. 107

10. 18. 107

11. 11. 249

21. *totum* 99.*ſeq.*

Ruth.4.2.*p*.95. 1.*Sam*.2.30.*p*. 411. *ſeq.*

7.15. *p*.117.

8. 2. 114.

9. 12. 243

10. 17. 249

11. 8. 119

16. 2. 243

18. 16. 120.

21. 1. 248

2.*Sam.*

8. 17.*ſeq.* *p*. 121.*ſeq.*

20. 26. 123

1.*Reg.*

2. 27. *p*.417

4. 4. 419. & *ſeq.*

2.*Reg.*

6. 32. *p*.307

11. 5. 265

12. 4. 272

2.*Reg.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

2.*Reg.*

12. 10. 382
19. 2. 383
23. 2. 295
25. 19. 384

1.*Chron.*

9. 32. *p*.275
13. 4. 75.& 152
26.29. 126.*ſeq.*
26.18. 419
29.1. 75
29.1. 157
29.8. 276

2.*Chron.*

1. 3. *p*.418
19. 11. 131
19. 8. 387.*ſeq.*
35. 8. 297
34.13. 294
36. 14. 425

Eſd. 1. 8. *p*.170.
10.8. & 14. 156. & 158
10.6. & 14. 391.396
Nehem. 4. 14. *p*.156. 5.14. *p*.155.
5.7.*p*.156.& *ſeq*. 11.16.*p*.160.& 323
11.9.*p*.164. 11.22.*p*.313.317.*ſeq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Nehem.

11. 24.	322
12. 1.	311
13. 28.	165. *ſeq.*

Eſter.

3. 12.	381
10. 8, & 14.	156 & 158

Iob.

14. 7.	p. 356
Proverb. 24. 21.	339

Eſai.

19. 19.	430
33. 18.	385

Ierem.

8. 8.	p. 428
19. 1.	390
20. 1.	301
21. 1.	300
25. *ult. verſ.*	436
26. 8. *ſeq.*	143, *ſeq.*
26. 8.	279
29. 25.	300 & 423
35. 4.	392
36. 12.	383
38. 4. *ſequ.*	148
52. 25.	383. *ſeq.*

Am.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Am.

5. 15. 380

Ion.

1. 3. 306

Mich.

5. 1. p. 59.

Matth.

2. 4. p. 329

22. 16. & 23. 438

26. 34. 27. 1. p. 395, & 424. ſeq. & 427.

27. 65. 404

Luc.

2. 1. 452

3. 2. 421

5. 17. 428. ſeq.

11. 45. 428

12. 58. 363

19. 47. 219

22. 52. 402. & ſeq.

22. 66. 424

Marc. 8. 15. p. 437.

Ioh.

8. 6. & 7. p. 224. ſeq. & 409. & ſeq.

18. 31. 228. ſeq. & 405. & ſeq.

Act.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Act.
5. 37. 451
6.9. 330
7.58. 230.*ſeq.*
12.1. 233
13.15. 332.*ſeq.*
18. 8. 332
23. 8. 444
24.6.7. *p.*226. & 410. *ſeq.*
26.10. 226.*ſeq.* & 405.& *ſeq.*
Rom.
1. 20. *p.* 5.
2.15. 4.
1.*Cor.*14. 29. *p.* 333. 14. 34.*p.* 10.
16. 22.*p.*21.*ſeq.* 1.*Tim.* 1. 20. *p.*84.
*Ebræ.*11. 4.*p.* 7. 1.*Pet.*4. 6.*p.*27.
1.*Ioh.*
5.16. 23
Iudæ verſ. 14.*p.* 21.
1.*Maccab.*
2.42. 441
5. 42. 384
7.13. 338.*ſeq.*
9.56. 186

F I N I S.

D. CONSTANT. l'EMPEREUR
ab Oppijck,
Illuſtriſſimo Comiti
MAURITIO NASSOVIO
Indiæ Occidentalis Guber-
natorı à conſiliis &c.

*Ipſa Aurora tuum nomen vene-
ratur & horret,
Ac ſtupet Occiduis Barbarus Indus
aquis,
Mauritiuſque Comes virtutum
lucida imago,
Conſiliis voluit te quoque adeſſe
ſuis:
Non ſatis hoc laudis; niſi demerea-
ris Olympum,
Gentis Idumææ dum ſacra ſceptra
refers;
Ecce tibi applaudunt excelſa Pala-
tia cœli,
Nec tua terreno carcere fama ma-
net.
Mundanis placuiſſe diis non infi-
ma laus eſt,
Maxima cœleſti poſſe placere Deo.*

ANTONIUS THYSIUS I.C.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

De REPUBLICA Et POLITIA IUDAICA.

Cap. I.

De prima origine Iudaicæ politiæ cum Eccleſiaſticæ tum civilis.

REgum omnium bonarum, ſive ſint ſcriptæ, ſive non ſcriptæ, duplex eſt ſcopus. Aut enim hominis erga Deum pietatem reſpiciunt, aut hominum inter ſe officia deſcribunt. Hinc duplex naſci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tur politiæ genus, quarum
unam quæ ad pietatem re-
fertur, divinam: alteram
quæ hominum inter ſe offi-
cia continet, humanam
merito voçemus. Nos ta-
men ex communi loquendi
more illam quidem Eccle-
ſiaſticam, iſtam vero Civi-
lem appellabimus. Cæte-
rum una cum homine con-
dito leges illas cœpiſſe fa-
tendum eſt, animo videlicet
illius ad imaginem Opificis
ipſius conditi, inſculptas.
Quum enim neque intelli-
gentiæ lux ullis tenebris ob-
ſcurata eſſet, neque volun-
tatem ulla ἀταξία invaſiſſet,
immo quædam admirabilis
eſſet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

eſſet hominis cum ipſo Deo convenientia, efficitur hominem hoc fuiſſe ipſo creationis beneficio adeptum, ut & quod Opifici deberet, & quod hominis cuiuſvis in alterum officium eſſet, ſua ſponte perſpiceret, & quo illum intellectus deduceret, eo quoque tota voluntas ferretur. Iam tum tamen opus fuiſſe præterea externa divinæ voluntatis declaratione ex eo apparet, quod Dominus, etiam ante peccatum, Legem de arboris illius uſu interdicto, adhibita quoque graviſſima minimeque vana comminatione, ſancivit: quæ Lex,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

nimirum eius quam homo Deo debebat obſervantiæ teſtimonium externum eſſet. nec aliam tum Legem latam fuiſſe legimus. Poſtea vero invectis in hominis mentem tenebris, & penitus averſa à Deo hominis voluntate, manſerunt tamen in homine συντήρησις καὶ συνείδησις· quarum illa eſt quoddam κοινῶν ἐννοιῶν veluti penu, ab iſta vero cogitationes, hominem (ut inquit a Apoſtolus) excuſantes vel accuſantes, regi oportuit. Sed illa uſque adeo depravata eſt, ut iſta lux olim limpidiſſima, partim ſit in denſiſſi-

a *Rom.* 2. 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſiſſimas tenebras converſa, partim ubi etiam aliquid perſpicere ſibi videtur quo deſcrimen inter fas & nefas, inter honeſtum & turpe conſtituit, nunquam nos tamen ad veram uſque Dei vel noſtri ipſius notitiam deducat, nec in alium uſum, a Apoſtolo teſte, ſint in nobis illius relictæ quædam reliquiæ, quam ut ſimus ἀναπολόγητοι. Itaque conſcientiam quoque, utpote quæ ab illo cæco duce regatur, aberrare in plurimis neceſſe eſt: ut illam affectuum ἀταξίαν plane noſtris nunquam viribus perdomitam

a *Rom.* 1. 10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

prætermittam. Dubium ergo non eſt quin æternus ille λόγος φιλάνθρωπος iam tum partim arcano ſui Spiritus afflatu, partim etiam externis alloquutionibus, quarum exempla Moſes non pauca ſuppeditat, homines quomodo intus & foris coli vellet, & quæ alii aliis officia deberent, perſpicue docuerit. Quas Leges qui primi à Deo acceperunt, ſuis etiam nepotibus veluti per manus tradebant. Harum rerum teſtimonia nobis ſubminiſtrat vetus mundi hiſtoria uſque ad Legem in Sinai monte & aliis deſerti regionibus perlatam: ſicuti

nobis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

nobis eſt à Moſe diviniſſime
ex ipſius Dei mandato per-
ſcripta. Vetuſtiſſima ve-
ro huiuſmodi Legum duo
præſertim monumenta no-
bis ante Diluvium tradun-
tur, nempe ſacrificandi
mos, & animalium mun-
dorum & immundorum
diſcrimen: quod utrun-
que ad Eccleſiaſticam ex-
ternam politiam ſpectat.
Quum enim Abel fide ſacri-
ficaſſe ab *a* Apoſtolo dica-
tur, neceſſe eſt Dei verbum
expreſſum præiviſſe: quum
vera fides non aliò feratur.
Diſcrimen autem animali-
um mundorum & immun-
 dorum,

a *Hebr.* 11. 4.

dorum, id eſt, quæ mactare fas aut nefas eſſet, non aliunde quam ex ipſius Dei voce intelligi potuit: & quum *a* Noachi ſacrificium hac obſervata Lege factum, Deo dicatur placuiſſe, rurſum efficitur præiviſſe illius mandatum, quum nulla unquam ἐθελοθρησκεία Deo placuerit. Sed age hæc omnia pluribus, & quidem initio ab Eccleſiaſtica politia facto, explicemus.

Cap.

a *Gen.*8.20. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. II.

Politia Eccleſiaſtica Patrum ab orbe condito.

IN Eccleſiaſtica Patrum politia primum de perſonis, poſtea de loco, deinde de tempore, quarto de rebus, quinto de ritibus, tum circa perſonas, tum circa res, agendum eſt.

Atque quod ad perſonas attinet, in genere primum ſunt conſiderandæ, ita ut totum Eccleſiæ corpus diſpiciamus: deinde & ſpeciatim, ita ut illius corporis partes diſtinguamus.

Quod igitur ad totum Eccleſiæ corpus ſpectat, ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ipſo Dei *a* verbo conſtat Adamum & Hevam à Deo abalienatos, & poſtea illi conciliatos, ab ipſo Deo in Eccleſiæ cœtum lectos fuiſſe. Ita enim poſt lapſum ſenſerunt ex Dei increpatione ſe primam naturæ lucem & iuſtitiam amiſiſſe, ut rurſus ex Dei promiſſione intellexerint ſe ab eo in ſuos recipi, & vitam ſibi reddi.

Corporis iſtius partes duæ fuerunt: una eius quæ moderando & docendo cœtui præfuit, altera eius quæ monenti & docenti parere debuit. Nam in ea increpatione qua Dominus *b* Adamum

a *Gen.*3.14. b *Gen.*3.16. 1.*Cor.*14.34. 1.*Tim.*2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mum & Hevam perſtrinxit, Adamum ipſum gubernandæ reliquæ Eccleſiæ præficit, vel ipſam Hevam alloquens.

Adami ſeu præfecti Eccleſiæ moderandæ duplex fuiſſe videtur officium: unum Prophetiæ, alterum Sacerdotii.

Adamus igitur pro iure ſuo, quod etiam ipſi Dominus confirmavit & auxit, ſæpius iteravit & expoſuit uxori increpationem & promiſſionem ſibi factam, item & liberis ſuis, eoſque genuinum Dei cultum docuit: *a* atque ita prophetam egit,

a Gen. 2. 23.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

egit, ut & fuit.

Sacerdotio functum fuiſſe dubium non eſt tum in recipiendis atque offerendis ſacrificiis, tum etiam in declarandis, hoc eſt, in declarando ſuo reliquorumque hominum reatu & pœna, quæ ita deſignarentur ipſis ſacrificiis, ut etiam illis adumbraretur præcipuum illud ſacrificium Seminis vẽturi.

Quidam ex priſcis Hebræorum interpretibus non inepte prorſus conficiunt ex eo quod quarti Gen. 3. & 4. verſ. dicitur Cainum & Habelem adduxiſſe (ita enim proprie ſonat verbum Hebræum)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bræum) ſua ſacrificia, ſacrificia ea ad patrem Adamum adducta, ut ille ea Domino offerret, ad eum videlicet locum quem ei rei deſtinaverat ex Dei præſcripto Adamus.

Locum enim certum fuiſſe dubium non eſt (cum omnia ordine fieri iam tum oportuerit) ad quem ad Sacra peragenda conveniretur, & ad quem ſacrificia ipſa vel adferrentur vel adducerentur: ubi etiam coram Deus ſuum adverſus ſuos animum teſtatus fuerit. Ibi videlicet Cainus liquidò & certò intellexit ſe ſuumque ſacrificium Deo non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

non probari; contra, fratrem eiuſque ſacrificium Deo gratiſſimum.

Inde factum eſt ut qui Dei oraculum ſciſcitarentur, ad certum aliquem locum convenirent, ut confirmatur ex Gen. 25. 22. ubi vel ipſe Deus introducitur ipſi Rebeccæ reſpondens, vel certe eius ſocer Abrahamus, tum temporis Eccleſiæ Dei ſacerdos & propheta.

Quia ergo in eo loco luculentiorem ſui præſentiam Deus exhibebat, quum inde fugaretur Cainus, *a* fugatus dicitur „ מלפני „ i. ab ad præ-

ſen-

a *Gen. 4. 14. & 16.*

ſentiam Domini.

Ad eum locum erectum fuiſſe altare veriſimile eſt, cui victimæ imponerentur.

Quod ad tempus attinet, iam inde ab orbe condito præſtitutus fuiſſe videtur dies Septimus ſeu Sabbathi frequentandis cœtibus ſacræque quieti: ut colligi poteſt ex eo quod de eiuſmodi quiete diſerte pronuntiat Moſes ante Legem datam ad montem Sinain. Exod. 16. 5. 26. & 27. Adde quod eiuſcemodi dies, eiuſque ratio & uſus notiſſimus fuit priſcis ipſis patribus.

Præterea quod Moſes di-

cit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cit Gene. 2. 3. Dominum benedixiſſe diei ſeptimo, eumq; ſanctificaſſe, eo ſpectat ut ſignificet Deum non ſolum magnificaſſe & ſingulari laude extuliſſe diem ſeptimum, verum etiam ad ſpecialem cultum elegiſſe, ſeparaſſe, & dedicaſſe.

Quod ad res ſpectat, Patrum ſacrificia fuerunt alia Expiatoria, alia Euchariſtica.

Sacrificia Expiatoria ante Legē ad montem Sinain datā, ſola fuerunt Holocauſta. Euchariſtica fuerunt quadruplicia, Primitiæ, Decimæ, Proſperitates & Vota.

Expiatorium illud unicum

cum ſacrificium, videlicet holocauſtum, Patribus uſitatum fuiſſe apparet ex Gen. 8.20. & 22.2.3.7. & 13. immo & Exod. 10.25. & 18. 12, & 20.24. & 24. 5. poſteriorum enim iſtarum hiſtoriarum temporibus Moſi nihildum præſcripſerat Deus de Holocauſtis eorumque ritibus.

Ex Euchariſticis uſitatas fuiſſe Primitias conſtat ex Gen. 4.4. Decimas ex Geneſ. 14.20. & 28.22. Proſperitates ex Gen. 31.54. & Exod. 20.24. & 24.5. (quæ enim duobus poſterioribus locis vel præſcripta vel geſta dicuntur, acciderunt

antequam lata eſſet lex de ſacrificiis Proſperitatũ, qu extat in Levitico) & Exod 18. 12 ex interpretatione Aben-Hezræ. Vota ex Gen 28.20. & 31.13.

Perſonarum ritus vel fue-runt earum adhuc viventi-um, vel iam mortuarum.

Ritus qui circa perſona viventes obſervatus eſt, pri-mus & præcipuus eſt puri-tas ſeu ſanctificatio, non ſo-lum interior, ſed & exte-rior.

Exteriorem prorſus ar-guit illud Gen. 35. 2. quo quidem poſtea ſub Lege effecit נרוי. Eandem illam aliquo modo repræſentat

diſtin-

a diſtinctio illa totius generis humani quæ extitit tempore Enoſſi in filios Dei & in filios hominum: idque probat illa poſtea ſubſequuta Dei irritatio adverſus ſuam Eccleſiam, eo quod ſuorum filii commixti filiabus hominum, hoc eſt, profanorum qui ex Caini poſteris erant, eorum perditis moribus & vitiis ſe contaminaſſent, & ex illis ſobolem ſuſtuliſſent ad audaciſſima quæque facinora proiectiſſimam.

Diſertiſſime vero puritatem hanc & ſanctitatem arguit Excommunicatio, unus

a *Gen.* 4.26. & 6.2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

etiam ex illis ritibus qui circa perſonas obſervati ſunt.

Excommunicatio duplex iam tum fuiſſe videtur: Excommunicatio ſimplex, & Anathema.

Excommunicationis ſimplicis formula extare videtur Geneſ. 17.14. Et excindetur anima illa ex populis ſuis. quod idem eſſe videtur atque ſi diceretur: Eiuſcemodi homo amplius non cenſebitur in populo Dei.

Populi enim nomine intelligitur aggregatio plurium hominum qui iiſdem legibus divinis & humanis reguntur.

Pra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Praxis iſtius excommunicationis extitit in Caino. Gen.4.14. & 16.

Chanochus ſeptimus homo ab Adamo, cum Caini poſteros in peius ruere videret, & Dei filios ſeu populum in dies magis ac magis ab antiqua puritate deſciſcere, Anathema illud ſolenne ſuæ ætatis hominibus propoſuit, quod extat Iudæ verſ.14.& 15. Illa vero verba ſolenne Anathema præ ſe tuliſſe arguit quod ſcribit Paulus 1.Cor.16.22. Anathema Maran-atha. Nam duæ illæ voces Maran atha. i. Dominus noſter venit, videntur omnino petitæ ex il-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

la prophetia, & poſtea ex illius formulæ verbis Excommunicatio ipſa ex Hebræorum more appellata. Quod vero Dominus noſter, non autem nude & abſque pronomine, Dominus, ſicut apud Iudam κύριος, ſcribitur, fit ex idiotiſmo linguæ Aramicæ, qui accedit ad idiotiſmum linguæ Hebraicæ. Aramæi enim, præſertim Syri, pro κύριος dicunt, מרן, id eſt, Dominus noſter, ubi Hebræi dicunt, ארני, id eſt, Domini mei, abũdante utrobique pronomine tam Græcis quam Latinis.

Quinetiam ex Rabbinis quidam interpretantur ſum-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mum genus excommunicationis quod illi vocant שמתה vel שמתא, quaſi ſit השם אתא, id eſt, Dominus ipſe venit. Quod ſi hæc interpretatio valeat, alia quam vulgo afferunt, Ibi mors, alluſio quædam erit poſt genuinam illam compoſitionem inventa, ut quamplurima huiuſcemodi extant apud Romanos Iuriſconſultos. Eſt enim hæc excommunicatio adiudicatio quædã ad mortem æternam, & iuſtum Dei iudicium. Atque huc videtur ſpectare quod *a* Ioannes dicit de peccato ad mortem. Vide & infra, ubi a-

a 1.*Ioan*.5.6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

getur de Eccleſiaſtica Iudæorum politia ad montem Sinain præſcripta.

Ritus qui circa mortuos obſervatus eſt, fuit ſepeliendi atque humandi cura, & ſepulchri ſanctitas & religio.

Humandi præceptum aliquo modo adumbratur verbis illis Dei ad Adamum, Gen. 3. 19. Quoad revertaris ad terram; nam ex ea ſumptus es. Quia pulvis es tu, etiam ad pulverem reverteris.

Pura humandi cura & ſepulchri ius atque ſanctitas extat, Gen. 23.

Rituum qui circa res obſerva-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſervati ſunt, ille unus extat quo diſtinguuntur animantia in munda & immunda, de quo Gen.7.2. & 8. & 8. 20.

Delectus ille animantium mundorum, ſacrificia duntaxat ſpectaſſe videtur.

Alia quædam præterea ab iſtis in Eccleſiaſtica hac Patrum politia contigerunt, quæ operæpretium videtur percurrere antequam ad Civilem Patrum politiam deſcendamus.

Prætermittendum enim nullo modo videtur quod Moſes *a* tam diligenter perſequitur genealogiam Ada-

a Gen.5-4.&c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mi, per Sethum & certos quoſdam ex eius poſteris ſelectos. Illud vero eo ſpectare omnino videtur ut ſciamus quam bene & fœliciter ſuam Eccleſiam Deus continuarit, & regendam curaverit.

Cum ergo iam per ætatem non liceret Adamo Eccleſiæ regendæ attendere, præfectus illi eſt Sethus. Setho eadem de cauſa ſucceſſit Enoſſus, Enoſſo Kænan, Kænani Mahaleel, Mahaleeli Ieredus, Ieredo Chanochus, Chanocho Methuſchelachus, Methuſchelacho Lamechus, Lamecho Noachus, qui & dicitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ur a Præco iuſtitiæ, & Prę-
o ipſius Chriſti.

Cum vero ille per longiſ-
mum tempus ſurdis ceci-
iſſet, præſertim per illos
entum viginti annos qui-
us arcam conſtruxit, tan-
lem mandata accepit à Deo,
t in arcam ipſe ingredere-
ur una cum ſua familia &
variis animantium ſpecie-
bus: ut ibi in tuto eſſet, inte-
rea dum reliqua quæ exta-
bant, extremo exitio devo-
veret penituſque deleret.

Noachus ex arca egreſſus
ad priſtinos ritus divini cul-
tus redit, eoſque apud ſuos
omnes nondum diſperſos
exer-

a 2. *Pet.* 2. 5. 1. *Pet.* 3. 19. & 4. 6.

exercuit per centum & de-
cem annos: in quod temp[us]
incidit diſperſio poſteroru[m]
Noachi.

Facta illa diſperſione ve-
riſimile omnino eſt unum-
quemq; in ſua familia Prin-
cipem ſeu Regulum, & Sa-
cerdotem fuiſſe, atque inde
has dignitates ad Primoge-
nitos gentis ſeu familię per-
veniſſe: ita ut primariæ fa-
miliæ primogenitus eas ſē-
per obtineret, aliarum vero
familiarum primogeniti tū
ad Rempublicam admini-
ſtrandam, tum ad Sacra per-
agenda adhiberentur.

Primogenitos ſolitos ad-
hiberi ad Sacrificia apparet
non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

on ſolum ex Hebræorum commentariis, ſed & ex o quod in Lege Dominus rofitetur ſe Levitas ad ſuũ ultum aſſumere & ſibi di-are tanquam λυτρὸν Primo-enitorum reliquorum ex ſraëlitis. Hoc enim non ntum ad Iſraëlitarum pri-nogenitos ab Angelo Ex-rminatore in Ægypto pre-rmiſſos referendum eſt, erumetiam ita intelligen-um videtur quaſi Dominus gnificaret non ſolum ex ege quam tunc dictabat, vel

In Exod.19.22. & 24.5. ubi Onkelos Iuvenes diſerte exponit Primogenitos: Aben-Hezr. Nũ. 16.1.

vel certe refricabat, prim-
genitos ſuos eſſe, ſuiſqu
Sacris faciendis præficie-
dos, ſed iamdudum hoc in
ſuo populo & quaque eis
familia uſitatum fuiſſe.

Noachus ita ſuos inſt-
tuit, ut cultum divinum
bi à Maioribus traditum,
à Deo confirmatum addi
novo quodam Iridis Sacr-
mento, eos docuerit: ſ
non omnes eum purum r-
tinuerunt. Chaldæi enim
admixta ſuorum Regum
dolomania eum indigniſſ-
me corruperunt: fœdius v-
ro ipſi Chananęi, qui ad id-
lomaniam, Magiam & pe
ditiſſimos quoſque mor

a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

adiunxerunt. Certe uſque ad Abrahami *a* tempora non ſolum in Ægypto perſeveravit aliquis Dei timor, (ubi tamen mox depravatam fuiſſe veram ſapientiam, ac religionem fœdiſſimis ſuperſtitionibus contaminatam ex omnibus hiſtoriis conſtat) ſed & in Palæſtina: immo & in media Chananæa *b* ad Salemum erat Melchitſedechus Dei altiſſimi Sacerdos idem & ipſe Rex. Addam etiam tempore Moſis *c* illuxiſſe alibi quam in poſteris Iacobi veræ religionis aliqua veſtigia, nimi-

a *Gen.* 12.17. b *Gen* 20.3. & 14. 18. c *Num.* 22.5. &c. *Deu.* 23.4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mirum Pethore urbe ſita ad Euphratē in Meſopotamia. Ibi videlicet commoratus dicitur Bilham Prophetiæ dono illuſtris: ſed qui cum lucro pellectus Prophetiam in perniciem populi Dei convertere conatus eſſet, & eius rei gratia Deum ſæpius tentaſſet, peſſimumq; conſilium tandem Moabitis ſuggeſſiſſet, merito à Ioſua *a* Divinus dicitur, & malitiæ ſuæ meritas pœnas dedit.

Dum Chaldæi ſuorum Regum idolomanias *b* ad genuinum Dei cultum adiungunt, Dominus miſer-
tus

a *Ioſ.*13.22. b *Gen.* 12. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tus Abrahami eum ex mediis illis idolalatriis evocat eumq; patrem Seminis promiſſi fore pronuntiat, & cum eo fœdus ſolenne percutit.

Abrahamus ubi terram Chananæam ſibi diſignatam & deſtinatam ingreſſus fuiſſet, & tuto ad genuinum Dei cultũ redire poſſet, eum ta aggreditur, ut ipſe domi Sacerdos familiæ ſuæ eſſet, & pro diverſis ſuæ peregrinationis manſionibus varia llius Divini cultus, quem frequentabat, Sacraria ſeu ltaria erexerit, apud quæ Dei nomen invocaverit, id ſt, (ſi quis velit) univerſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Dei cultum celebraverit, qui nomine orationis & invocationis nominis Dei venit, ut & adorationis, Gen. 22.5.

Quum vero Abrahamus ad Quercetum ſeu Roboretum Mamræ conſediſſet, ibi Sacrarium & altare quoddam ordinariis familiæ ſuæ cœtibus deſtinavit.

Abrahamum ſacrificaſſe apparet ex Gen. 15.9. & 22. 2.7.9. & 13.

Abrahamum docuiſſe apparet ex Gen. 18.19. atque adeo prophetam fuiſſe ex Geneſ. 20.7.

Quinimmo Abrahamus hoc honore à Deo affectus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

eſt, ut novas & maxime diſertas ab eo promiſſiones audierit, tum de ſe ſuiſque æternum in Dei populum retinendis, tum de Meſſia eius ſemine, futuraque Dei benedictione in eius gratiam & nomen, earumque ſolenne & diſertum ſigillum & Sacramentum, nimirum Circuncisionem acceperit.

Abrahami omnes filios non ita veriſimile eſt patris educationem & inſtitutionem contempſiſſe, quin aliquam paternæ religionis obſervationem uſurpaverint: ſed de illa apud Iſmaëlem & Keturæ filios non ita

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

conſtat, atque de Iſaaci in ea perſeverantia.

Iſaacus igitur, ſicut & pater Abrahamus, *a* Sacerdos familiæ ſuæ fuit, *b* Sacriſque operatus eſt ipſe, atque ſuos docuit.

Uterque ex Iſaaci filiis videtur in patris religione perſeveraſſe, ſed Eſavus non ita pure.

At Iacobus ita genuinum Dei cultum in ſua familia reſtituit, ut ſuos omnia *c* idola eorumque inſignia quę ex Meſopotamia aſportaverant, abiicere iuſſerit. Ergo

a *Gen.* 26. 24. b *Gen.* 27. 26. *Gen.* 28. 1. c *Gen*, 35. 2.

& domi *a* Sacerdos ſuus fuit, ſacrificavitque ſaltem Proſperitates, ſuoſque docuit: atque varia *b* pro variis ſuis habitationibus altaria erexit.

CAP. III.

Politia civilis Patrum ab orbe condito.

CIvilis politiæ qua Patres uſi ſunt, duplex tempus conſiderandum eſt. Prius eſt quod præceſſit ætatem Nimrodi: poſterius eſt quod illam ſubſequutum eſt.

Civilis politiæ admini-

a *Gen.* 31. 54. & 46. 1. b *Gen.* 35. 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſtratio ante Nimrodum penes eos fuit, penes quos erat & Eccleſiaſticæ. Nam veteribus ordinarium & quaſi perpetuum fuit, ut qui Reges eſſent, iidem etiam Sacerdotio fungerentur. Hinc efficitur iſtam priorem politiam Monarchicam fuiſſe.

Politiæ, quæ Nimrodi ætate invaluit, duplex fuit administratio, Privata & Publica.

Privata fuit penes Patresfamilias & eorum Primogenitos. Siquidem cum ex hiſtoriis Sacris, tum ex prophanis conſtat veteres illos patresfamilias in liberos & ſervos vitæ neciſque pote-

poteſtatẽ habuiſſe, ita ut illos caſtigare etiam ſeverius pro rei merito potuerint. Immo & in reliquos qui cenſebantur familiæ eorum, qualis erat uxor & nurus. Ergo patresfamilias domi ſua ſuoſque ad iuſtitiæ regulam componebant, & de criminibus intra familiam vel adverſus familiam admiſſis cognoſcebant, pœnaſque ſtatuebant & exequendas curabant.

Publica duplex fuit: Monarchica ſeu Regia, & Democratica.

Utraque ſuos Seniores ſeu Senatores habuit, qui in Monarchica ſeu Regia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

politia aliquando Regis ſervi vocantur, ut Geneſ. 20. 8. & 40.2. & 41.10.37. & 38. & 45.16. & 50. 7. aliquando etiam Seniores ſeu Senatores, ut Gen. 50.7. In Democratica ſemper dicuntur Seniores, ut Ioſ. 9. 11.

Commune fuit utrique politiæ cognoſcere de rebus publicis, item de contractibus inter diverſas familias initis, & de delictis atque criminibus extra familiam admiſſis. Ita tamen ut res leviores per Regem & Senatores confici potuerint: graviores autem ita per Regem & Senatores conſtituerentur, ut omnino ad po-

populum referrentur, ut appareat ex Gen. 23. & 34. & Ioſ. 9. 11. Adde etiam Gen. 29. 22. Nam nuptiarum ritus publici iuris fuiſſe videtur, ut & ſepulchri: utrumque enim ſanctum & religioſum eſt.

Quibus legibus & à quo inſtitutis hæ politiæ adminiſtratæ fuerunt, non plane conſtat, ſi illas exceperis quæ extant initio capitis noni *a* Geneſeos. Sed veriſimile videtur primos Patres ex verbi Dei interpretatione atque ex ipſis communibus notionibus & præſenti neceſſitate civiles leges ſtatuiſ-

a *Gen. 9. 5.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tuiſſe (inter quas pono Nuptiarum ritus, Levirationi ius, & Adulterii pœnam quæ poſtea à quibuſdam eorum poſteris auctæ, & ſuis locis ac temporibus accommodatæ fuerunt, ab aliis corruptæ & omnino perverſæ.

Inde factum eſt ut quum Abrahamus & Iſaacus pro ſe & ſuis fœdus iniiſſent cum indigenis Chananæis, familiæ ſuæ præfuerint, & ei ex ſuis Legibus ius dixerint, non ex impuriſſimis Chananæorum inſtitutis.

Iacobus maiorum ſuorum fœdere comprehenſus eodem illo iure in media

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Chananæa uſus eſt: item & eius filii ut conſtat ex levirationis iure & adulterii pœna, quæ Iehuda eius filius in ſua familia locum habere voluit.

Atque hæc Patrum politia in Chananæorum agro ſive privata ſive publica, Monarchica ſeu Regia fuiſſe videtur.

Cap. IV.

Hebræorum politia Eccleſiaſtica in Aegypto, & in deſerto uſque ad Legem latam ad Sinain.

UBi Iacobus eiuſque poſteri ex Chananæa conceſſiſſent in Ægyptum incer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

certum eſt politiane eadem uſi ibi fuerint tum civili tum Eccleſiaſtica, qua uſi fuerant in Chananæa. Aliquos certe avitæ religionis ritus retinuiſſe veriſimile eſt. Circumciſionem enim obſervarunt, precesque ſuas ad Deum dirigere edocti ſunt ab ipſo Iacobo eiuſq; filiis: quibus mortuis, paucis illis ritibus à quibuſdam ex illo populo adiunctum fuiſſe Ægyptiacorum deorum cultum aliquem veriſimile eſt ex Ioſuæ 24. 14. & Iechez. 23. 3. Dominus profecto populum ſuum ex Ægypto educturus, ſuumque genuinum cultum plenius inſtau-

ratu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

raturus, primum Iſraëlitas revocat ad illos religionis ritus qui apud eorum maiores invaluerant: eoque pertinet quod Moſi Dominus ipſe præſcripſit deſertum montis Sinais ad Sacra illic ſibi repræſentanda, quod & Moſes ipſe ſæpius Pharaoni repetiit. Eodem etiam ſpectat, quod colligitur ex Exod. 18.7.12.& 15.& 33.7. (quibus locis poſſis adiungere cap. 16.10. & 34.) nimirum fuiſſe vel tabernaculum ipſius Moſis, tanquam caſtrorum Prætorium, vel certe quoddam aliud, primum in caſtris, deinde deportatum extra caſtra, quod ante

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ante alterius illius ſolenn[illegible]
conſtructionem vocaretu[illegible]
Tabernaculum conventu[illegible]
primum quod Domin[illegible]
cum Moſe conventurus [illegible]
rat: deinde quod reliqu[illegible]
populus & ad Sacra & [illegible]
ius atque adeo ad conſiliu[illegible]
ineundum eo conflueret[illegible]
Aharon ergo Exod. 16. 1[illegible]
videtur populum admon[illegible]
re ut eò ad Domini præſen[illegible]
tiam ſe ſiſtat: item & Mo[illegible]
ſes iubens Aharonem u[illegible]
nam implere collecta man[illegible]
na, eamque reponere ibi an[illegible]
te teſtimonium.

Videtur & eo deductu[illegible]
Iithro, ut ibi illa omnia pro[illegible]
digia audiret, quæ Deus i[illegible]

gra[illegible]

gratiam populi ſui ediderat,
ibique Dominum laudaret
& verum Deum agnoſce-
ret, illique holocauſta &
ſacrificia (id eſt, pacifica ut
interpretatur Aben-Hezra)
offerret. Videntur & eo
confluxiſſe ad Iithronem
ipſe Aharon & Seniores
Iſraël, ut convivarentur co-
ram Domino, quod & di-
ſerte exprimitur. *a.*

Videtur etiam ibidem
ſediſſe pro tribunali ipſe
Moſes, ut ius diceret. unde
ſubiicit populum eo ad ſe
venire ſciſcitatum ipſum
Dominum.

Ex ſuperioribus ſatis ap-
paret

a Exod, 18.7,8.9.10.11.*&* 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

paret Eccleſiam cogi ſoli-
tam ad eum locum de quo
ſupra, ut Deum coleret, &
ſciſcitaretur: illique ſacra
faceret, ſacrificiaque offer-
ret, non ſolum holocauſta,
ſed & pacifica.

Populum ad illud taber-
naculum etiam ex ſuo cu-
iuſque tentorio adoraſſe,
conſtat ex Exod. 33 10.

Moſem initio, id eſt, ante
conſecratum Aharonem a-
pud populum ſacerdotio
functum, certum eſt, ſuoſ-
que ad eam rem admiſtros
habuiſſe non ſolum Ioſu-
am, ſed & certos *a* iuvenes
ex familiis quibuſque dele-
ctos,

a *Exo.* 19.22. & 24.4.5.6.7.& 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ctos, quos arbitrantur Hebræi fuiſſe primogenitos: immo & ſacerdotes quoſdam fuiſſe in populo præter Moſem ex illo fortaſſe primogenitorum ordine. Quin etiam Moſes de Dei voluntate *a* reſpondit, prophetaque fuit Aharon præterea & Maria.

Cap. V.

Hebræorum politia civilis in Aegypto, & uſque ad Legem latam in monte Sinai.

HEbræos politiam civilem aliquam habuiſſe in Ægypto apparet ex eo quod Moſes in Ægyptum

D pro-

a *Exo.* 7.1, & 15.20. *Num.* 12.2.

profecturus mandata hab
à Domino, ut Seniores i-
pſos adeat: ſicut & eos inte-
pretatur Aben-Hezra Ex.
4.29. ubi definit הזקנים Se-
niores quos aggregarun
Moſes & Aharon, eos qu
in conſilium adhibiti fu-
rant in ætate & ætate, id e
anterioribus ſeculis.

In illo Seniorũ cœtu fu-
runt quidam שוטרים Pręfec
(Gallice *Prevoſts*) ex ipſis He-
bræorum popularibus, u
apparet ex Exod. 5. 14. & c
שוטרים ſeu Præfecti i
ſtiuſmodi videntur fui
ſe rerum iudicandarum
peritiores & conſultiore
reliquis Senioribus, & ea
run

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rundem iudicatarum execu-
tores: ita ut eſſent maximæ
authoritatis apud ipſum po-
pulum, unde & Pharaonis
publicani & exactores iis
uſi ſunt dirigendis Iſraëlita-
rum operibus.

De numero horum Se-
niorum & Præfectorum
non ita conſtat: ſed ſi con-
iectura valere poteſt, viden-
tur *a* Septuaginta fuiſſe,
quaſi Septuagenarius Se-
niorũ numerus quem Deus
in Lege ſancivit, non tam
ab eo tum inſtitutus quam
continuatus fuerit: ſicut &
alia quam plurima apud Pa-
tres uſitata Deus ad mon-

D 2 tem

a *Num.*11.16.*&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tem Sinain potius confi-
mavit quam innovavit. S-
ptuagenarii autem iſtius n-
meri origo petita videtu
ab eo quod tam diſerte
tam crebro in Sacris liter
repetitur Septuaginta an-
mas ingreſſas fuiſſe in Aeg-
ptum: ita ut ſubductis qua
plurimis rationibus, qu
alii cuidam libro reſerv-
mus, diſſimulare amplis
& diutius non poſſim mi
videri cenſum illum qui
Septuaginta illis animab
tanquam Septuaginta H-
bræorum gentibus, à Mo
proponitur, vel ab ipſo e
rum parente Iacobo ſub p
ſtrema vitæ tempora actu
fuiſſ

fuiſſe, vel certe ſtatim poſt illius mortem ab eius filiis, ut vel eo ſolo manifeſtius aliquando liqueret de implemento promiſſionis Dei ſæpius Hebræorum maioribus repetitæ de immenſa poſterorum Abrahami ſobole & multitudine: unde, & quibus potuerunt nominibus cenſum illum celebrarunt & nobilitarunt. Hinc igitur & animas illas tam accurate enumeratas fuiſſe, & tam crebro commemoratas exiſtimo: immo & ex illarum familiis præcipuos populi Hebræorum moderatores ſumptos fuiſſe, qui Septuaginta illas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

gentes Hebræorum poſteris in omnes mundi ætates repræſentarent. Et vero cum ab iſtis tanquam ſtirpibus omnes familiæ per ſingulas tribus poſtea propagatæ ſint, merito ab unaquaque earum familia unus aliquis in hunc numerum ad Rempublicam Iudaicam adminiſtrandam cooptatus dicatur, quod & aliquo modo apparet ex commentario Aben Hezræ quem paulo ante citavimus. Atq; quod Dominus Exod. 24. 1. iubet Septuaginta ex Senioribus Iſraëlis ad ſe una cum Moſe accedere, neque exprimit quomodo Moſes eos eligat,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ideatur de re nota agere:
uod & ex eo ſatis argui-
ır, quod illi Septuaginta
erſ. 11. eiuſdem capitis no-
quodam nomine & pro-
tio appellantur אצילי בני
ישר Magnates ſeu opti-
ates filiorum Iſraël. Ita
im omnes interpretes He-
ræi exponunt vocem illam
אצ per גדולי. Huc denique
dem prorſus modo ac-
mmodari poteſt quod
ominus Septuagenarium
unc numerum plane con-
rmaturus his verbis utitur,
um. 11. 16. Aggrega mi-
Septuaginta viros ex Se-
oribus Iſraël, quos noſti
od ipſi (ſint videlicet, vel

fuerint iamdudum) Senio-
res populi & præfecti eius;
quaſi ad hoc Seniorum &
Iudicum munus evehat eos
qui aliquando eo functi fue-
rant.

Politiam hanc multum
fuiſſe imminutam tyranni-
de poſteriorum Pharaonum
veriſimile eſt: unde Iudicio-
rum ſaltem publicorum ad-
miniſtratio adempta illi
fuerit.

Atq; illa prior Hebræo-
rum politia in Aegypto A-
riſtocratica fuiſſe videtur,
vel certe mixta ex Ariſto-
cratica & Democratica. Po-
ſterior Tyrannica fuit re-
gum Aegypti adverſus eos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Privatam autem alteram in Aegypto continuatam veriſimile eſt.

Cum Hebræi ex Aegypto exceſſiſſent, videntur Seniores quibus tyrannis Pharaonum, iudiciorum publicorum cognitionem ademerat, ita ut illis amplius non niſi privatim, immo clam, de rebus quibuſdam deliberare liceret, caſtrenſibus atque adeo domeſticis rebus impediti à iudicio abſtinuiſſe.

Ius igitur à Moſe dicebatur, rerumque ſumma præſcribebatur, quæ poſtea per Seniores & Præfectos populo ſignificabatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Atque intermedii iſtiu[s]
temporis politia inſtar Re[-]
giæ fuit, ſed ſub Domino[,]
cum Moſes nihil niſi ex or[e]
Domini reſponderet.

Hic vero iam Civilem
politiam Eccleſiaſticæ præponimus, quod recens rerum commemoratarum tractatio id poſtularet.

Cap. VI.

Civilis politia apud montem Sinain uſque ad ingreſſum in Chananæam.

QUum ergo cauſarum & iudiciorum multitudine Moſes obrueretur, ſequutus Iithronis conſilium, quod populo etiam probavit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rit, delegit ex populo quoſ-
dam Chiliarchos, id eſt, qui
præeſſent mille familiis,
Centuriones qui centum,
Quinquagenarios qui quin-
quaginta, Decuriones qui
decem, & de earum cauſis
minoribus & levioribus co-
noſcerent.

Plures fuiſſe Chiliadas in
eadem tribu conſtat ex Iud.
6.15. & Mich.5.1. & 1.Pa-
ralip. 12. 20. Et quia He-
bræos noſtros reliquoſque
viros doctos admodum oc-
cupatos & impeditos video
in declaranda iſtarum Chi-
liadum, Centuriarum, Pen-
tecoſtyum, & Decuriarum
diſtributione, viſum eſt hic
obi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

obiter explicare quænam ſ noſtra de illis ſententia. Er go ex Ioſuæ cap. 7. lique populum Hebræum diſtri butum primum fuiſſe in tre decim tribus: tribus illas i Septuaginta gentes , qua Hebræi animas vocant ſæ pius quam משפחות quod vul go exponunt familias : Se ptuaginta iſtas gentes in fa milias , quas Hebræi fere appellant בתים , id eſt, do mos , aliquando גברים, id eſt viros ſeu capita: domos illa in גברים , id eſt, viros ſeu ca- pita. Capita vero ſeu viros hic appellamus qui patres familias ſint, filioſque , & quam Latini familiam ap- pel-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

pellant, habent. Chiliarchos, Centuriones, Quinquagenarios, & Decuriones, ut iam ſubindicavi, non per gentes quæ duntaxat Septuaginta erant, deſignatos puto: nec per eos qui proprie dicuntur גברים, id eſt, viri ſeu capita, quum immenſo fere numero futuri eſſent: ſed per בתים, id eſt, domos ſeu familias.

Eos Moſes appellat paſſim in ſuis libris, Capita patrum, Capita tribuum, Principes, Capita millium, & Vocatos cœtus.

In illis præcipui fuerunt tredecim ſummi principes tredecim tribuum. Unde & illa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

illa nomina aliquando v
hi ſoli habent.

Inde etiam factum eſt u
hi aliquando ſoli ad cogn
tionem aliquam delegaren
tur. Num. 31. 28. & 34
17. & Ioſ. 22. 14.

His Iudicibus Moſes ad
iunxit ſuos Præfectos, ve
certe eos ex eorum numero
deſignavit, ut videtur in-
nuere inſtitutio *a* Septua-
ginta Seniorum.

Cum vero nec ſic qui-
dem maioribus & difficilio-
ribus cauſis dirimendis Mo-
ſes ſufficeret, Dominum ex-
orat ut adiutores habeant.
Dominus igitur Moſi præ-
cipit

a *Num.* 11. 16. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cipit ut Septuaginta viros
deligat ex his Senioribus Iſ-
raël, quos Seniores populi
eſſe noviſſet eiuſque præfe-
ctos, eoſque ad Tabernacu-
li oſtium deducat, ut illis
Moſis ſpiritum communi-
cet. Hoc exequitur Moſes.
Ergo Senatus iſtiuſmodi ut
conſtitit ex Senioribus &
Præfectis magis probatis
(quippe qui videntur illi
fuiſſe qui iam hoc munus
obierant in Aegypto, ut ſu-
pra coniecimus) & ad Mo-
ſis provinciam levandam
comparatis, videtur de gra-
vioribus iudiciis cognoviſ-
ſe & de Reipubl. ſumma i-
ra ſtatuiſſe, ut haberet etiam
ſuos

ſuos Præfectos, immo
ſummum caput ipſum Mo
ſem.

Horum numerum præ
ciſum faciunt quidam Se
ptuaginta duorum, quã
ſeni deſcripti fuiſſent e
duodecim tribubus: ex qui
bus tamen Moſes duos reli
querit in caſtris, quod Do
minus ſeptuaginta duntaxat
adduci iuſſiſſet. Alii faci
unt Septuaginta unius: for
taſſe quod Iudicum nume
rus impar eſſe debeat. Atque
huic numero vulgo Hebræi
ſubſcribunt, qui ſuum Sy-
nedrion vocant de nomine
Septuaginta unius. Hi vero
numeri ſatis commode hoc
modo

modo conciliari poſſunt. Cum enim Dominus diſerte Septuaginta ad ſe aggregari iubeat, veriſimile eſt primum Septuaginta duntaxat fuiſſe: quibus Moſes ad cœtum moderandum additus Septuageſimum primum effecerit: ſummus vero Sacerdos de iure reſponſurus, Septuageſimum ſecundum.

Numerus Septuaginta duorum etiam ex Numerorum 26. ſic initus dici poteſt, ut primum ſubductis ex numero familiarum iis quæ à primis patribus denominantur, & in earum locum ſubſtitutis familiis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quæ ab illis præcipuis ſti
pibus deductæ ſunt: ut ve
bi gratia, expuncto Partſit
rum nomine, & in eoru
locum ſubſtitutis Chetſro
nitis & Chamulitis, ex duc
decim tribubus reliquas ſu
putemus quæ erunt quin
quaginta & una: deinde e
Num. 3. 18. item & Exo
6.17. octo Levitarum fami
lias ſeu gentes, ut illæ loci
illis accuratiſſime deſcri
buntur, ita ut iam aſſurgan
Hebrçorum familię ſeu gen
tes numero quinquagint
novem: quibus additi di
cantur tredecim ſūmi prin
cipes 13. tribuum.

59
13
— —
72

Et vero cenſus ille 26. Num. niti videatur numero illo ſeptuagenario qui præſcribitur Gen. 46. Nam & eadem fere ſunt utrobique familiarum ſeu gentium capita: & ſi quæ in Numerorum cenſu omiſſa ſunt, & illis alia ſubſtituta, illud inde factum eſt quod capitum illorum familiæ & cladibus quæ in deſerto contigerant, prorſus deletæ eſſent, & ad retinendum ſeptuagenariũ numerum, aliæ illæ ſubie-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ctæ ſint. Quinimmo &
Num. 26. 46. in illius re
veſtigia Moſes meminiſſe
videatur Serachæ filiæ Aſe-
ris. Sed quia cenſus ille 26.
Num. actus eſt poſt lectos
iſtos iudices, & maximas
clades in populo editas: &
fortaſſe eiuſcemodi diffi-
cultates in ipſorum capitum
& familiarum reſtitutione
occurrant quas facile non
ſit expedire & diſſolvere, ſa-
tius videatur, omiſſo hoc
numero Septuaginta duo-
rum, vel propter illas ratio-
nes, quas ſuperiore capite
& ſub iſtius initium com-
memoravimus, alterum nu-
merum, nempe Septuage-

na-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

[n]arium amplecti atque re[c]urrere ad Geneſ.46. *a* quo [l]oco melius ac certius nu[m]erus ille conſtabit. Sic i[g]itur inde numerus hic Se[p]tuagenarius iniri poteſt, ut [l]oco Iacobi & duodecim [f]iliorum eius aſſumantur [t]redecim ſummi principes [t]redecim tribuum, deinde [e]x unaquaque nepotum ipſi[u]s Iacobi illic denominato[r]um familia aliquis unus de[ſ]umptus dicatur. In locum [D]inæ filiæ Iacobi, & Sera[p]hæ filiæ Aſeris ſubſtituti [d]ici poſſunt aliqui ex poſte[r]is aliorum capitum: vel [c]erte duæ illæ per ſe caput

a *Gen.46.8.&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

feciſſe duarum familiarum quæ ſint vel ab ipſis in rei ipſius memoriam, vel ab ipſarum maritis denominatæ. ſicut filiabus a Tſelophchad accidiſſe oportet: utpote quæ in paternam hæreditatem deficientibus fratribus ſucceſſerint. Porro ad ſupplendum numerum horum capitum, his qui moriebantur abſque poſteris veriſimile eſt ſubſtitutos ſemper fuiſſe aliquos ex proximis.

Ergo ut ad rem redeamus, de cauſis levioribus cognoſcebant primum Chiliar-

a *Num.* 27. 1. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

iarchi, Centuriones, Quinquagenarii, & Decuriones una cum ſuis Præfectis, quiſque in ſua Chiliade, Centuria, Pentecoſti ſeu Quinquagenaria, & Decuria: deinde ſiquid gravioris negotii ſuboriretur, res tota ad Septuaginta eorumque Præfectos referebatur.

Hi ut plurimum præſente Moſe de rebus decernebant. Immo & ipſe Moſes aliquando ſolus de rebus graviſſimis ex Dei reſponſis ſtatuebat.

Peculiares iſti Senatorum cœtus, cum Chiliarchorum, Centurionum, Quin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quagenariorum & Decurionum una cum ſuis Præfectis, tum ipſorum Septuaginta Seniorum vocantur proprie עדה id eſt, Cœtus ſtatis horis & locis aggregari ſolitus: atq; etiam הזקנים id eſt, Seniores: immo & שופטים Iudices. Hic ergo duplicem עדה ſeu הזקנים & שופטים conſtituimus Septuaginta videlicet, deinde & Chiliarchorum, Centurionum, Quinquagenariorum, & Decurionum. Atque ſic Aben-Hezra, Num. 16. 25. putat ipſos Septuaginta nomine Seniorum intelligi, item & nomine כל העדה, id eſt, Univerſi cœ-
tus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tus, Num. 27.21 quod di-
ſertius exprimit R. Schelo-
moh. Sic certe nomen עדה
id eſt, Cœtus de Septuagin-
ta Senioribus, vel de Chi-
liarchis, Centurionibus, &c.
accipiendũ videtur Num. 15.
24. &c. ut locum illum con-
cilies cũ Levit. 4. 13. Et certe
ſacrificiorum diverſitas di-
verſam peccati ſpeciem ar-
guit. Vide & infra ad cap.
8. ubi hiſtoriam expeditio-
nis adverſus Beniamitas ſuſ-
ceptæ tractabimus. Chili-
archos, Centuriones, &c.
de illis nominibus appella-
tos eſſe conſtat ex Nume.
25. 7. & 35. 12. &c. ac Io-
ſuæ 20. 4. &c. & aliis lo-
E 5 cis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cis. Univerſalis autem c
vium cœtus, id eſt, illi o
mnes qui ingrediebantur
קהל יהוה. id eſt, agmen *a* Ie
hovę, hoc eſt omnes illi qu
ita iure populi Iſraëlitic
donati fuerant, ut in popu
lo Dei cenſeri poſſent, ſi
mul aggregati vocabantur
קהל, id eſt, agmen, aut et
iam כל עדת ישראל, id eſt, uni
verſus cœtus Iſraëlis, ali
quando etiam ſimpliciter
עדה, id eſt, cœtus: aliquad
& כל עדה, id eſt, univerſu
cœtus *b*.

Cæterum quemadmodú
iſt

a *Deu.*23.3. *& alias.* b *Exo.*12.
6. & 3. *& alias. Exo.* 12. 19. *&*
*alias. Lev.*24.14. *& alias.*

ſti Senatorum cœtus vel
eorſũ aggregati, vel etiam
imul, ſed abſentibus populi
ſraëlitici omnibus civibus
opulum ipſum ſemper re-
præſentabant, ita & vocan-
ur aliquando קהל, id eſt,
gmen, & כל קהל ישראל, id
ſt univerſum agmen Iſraë-
is, item & כל עדת ישראל, id
eſt univerſus cœtus Iſraël,
mmo & כל העם Univerſus
populus. Vide infra ſub fi-
nem capitis 11.

Hæc autem politia eodem
modo temperata videtur,
quo dicitur Lacedæmonum
illa

a 1.*Chron.*13.2.& 4.& 29.1.1.*Reg.* 8.5.& 2. *Chro.*5.5.& 1.*Chro.* 13.4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

illa perfectiſſima, ita ut Moſes Regiam quodammodo poteſtatem habuerit, ſub Dei tamen veri tunc & unici Iſraëlitarum Regis, auſpiciis. Septuaginta vero Chiliarchi, Centuriones, Quinquagenarii, & Decuriones Ariſtocraticam: Cives autem qui קהל, id eſt, agmen conficiebant, Democraticam.

Leges ex quarum præſcripto ius dicebatur Iudæis, fuſiſſime à Moſe deſcribuntur.

Eas ſi quis digerere velit, commodiſſime præſtare illud poterit, ſi ſequatur decem ſumma ipſa præcepta, quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

uæ reliquarum legum fon-
em vocare poſſis.

CAP. VII.

olitia Eccleſiaſtica apud montem Sinain uſque ad ingreſſum in Chananæam.

POlitia Eccleſiaſtica quæ ad montem Sinain ab iſo Deo tradita eſt, habet Levitas ipſos in genere, & n illis Sacerdotes primum, deinde & reliquos Levitas.

In ſacerdotibus erat Summus quidam.

Erant & Secundarii: omnes videlicet alii à ſummo Sacerdote.

In Secundariis duo maxime fuerunt illuſtres. Unus

erat

erat totius ordinis Levitici atque adeo Principum cuiuſque familiæ Leviticæ caput quoddam, qui in Levitarum præcipuorum (quales erant Kehathitæ) provinciam intentus erat. Erat & huius Legatus qui in inferiorum Levitarum provinciam & diligentiam inquirebat.

Summi ſacerdotis erat ſemel in anno Adytum Sanctuarii ingredi, reſpondere de Dei voluntate indutum ipſo Ephode. Atque eiuſcemodi fuit Aharon.

Capitis & ducis Levitarum erat inſpicere & inquirere in Levitarum diligentiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tiam in obeundis muneribus, *a* ſed præſertim Sacerdotum reliquorum & Kehathitarum, curare oleum Luminarium, ſuffitum aromatum, Mincham iugem, & oleum unctionis. Atque eiuſcemodi fuit Eleazar vivente Aharone. Legati illius erat inſpicere & inquirere in munus *b* Gerſonitarum & Meraritarum. Eiuſcemodi vero fuit Ithamar.

Atque duo iſti inter alios ſecundarios magis illuſtres ex hoc etiam eorum inſigni munere, ita ad Aedis ſacræ curationem cum ſummo ipſo

a *Num.* 3.32. & 4.16. b *Num.* 4.28. & 33.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

pſo ſacerdote coniungun-
tur, ut una cum eo Duc[illegible]
Aedis ſacræ dicantur. Vi[illegible]
quæ infra cap. 15. notab[illegible]
mus, ad Ioſuæ tempora, [illegible]
tem & cap. 18. ſub initium[illegible]

Commune omnibus ſa-
cerdotibus officium erat
docere, precari, & offerre
ac proinde ſanctuarii vaſ[illegible]
adornare & inſtruere.

Docendi munus vel nu-
dam verbi Dei explicatio-
nem ſpectabat, vel coniun-
ctam etiam cum Iuriſdi-
ctione.

Iuriſdictio vel nudas re-
prehenſiones, vel eas con-
iunctas cum Legis Sanctio-
ne.

Legis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Legis Sanctio triplex ex legis ipſius interpretatione à veteribus Rabbinis derivata eſt, longe ante Legem Patribus probata, & poſtea ab Apoſtolis rata habita.

Prima eſt נדוי Averſatio, Amolitio & Amandatio: quando videlicet Sacerdotes aliquem immundum tanquam abominandum aliquid & deteſtandum averſabantur, amoliebantur & amandabant ab hominum contubernio, atque adeo ab ipſius Tabernaculi aditu, ad tempus à Lege præſcriptum. Quinetiam inde aliquis ultro ex hac Averſatione & Amolitione, quam

lege ipſa ſibi denuntiatam agnoſceret, exulare debuit, ubi ſe immundum noſſet, toto illo tempore quod à Lege præſcribebatur.

Huiuſcemodi autem erant omnes immundi ex Legis præſcripto quoquo modo immundi, & ad quodcunque tempus, vel etiam lepra illa, de qua in Lege, infecti.

Secunda eſt חרם Devotio extremo cuidam exitio, Excommunicatio: quando videlicet aliquis excindi dicebatur ex populo ſuo, & in eo amplius non cenſeri (ut iam ſupra expoſuimns) ex maiore aliquo delicto. atque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

que hoc puto eſſe ἀποσυνά-γωγον fieri.

Tertia eſt שמּתא vel שמתא Adiudicatio ad mortem Æternam, Anathema: quando videlicet aliquis antea excommunicatus non reſipiſcebat, vel etiam ſeſe adverſus admonitiones obfirmabat, ut manifeſte de eius ſalute deſperaretur, ut & iam ſupra attigimus.

Primæ illi ſpeciei reſpondet quod in Eccleſiis noſtris vocamus prohibitionem ſeu ſuſpenſionem à Sacramentis: ſecundę Excommunicatio publice facta: tertiæ Anathema, cuius ut non ita ſemper nota eſt no-

bis ratio, uſus eſt etiam ra
riſſimus. Huic poſtremo A
nathemati devotus eſt ab u
niverſa Eccleſia Imperato
ille Romanus, Iulianus A
poſtata: ita ut poſtea prec
non pro eo, ſed adverſu
eum conciperentur. atqu
hinc fit ut huic Anathema
tis generi devotus videatu
à Paulo *a* Alexander ille
faber ærarius: item & il
qui Galatarum Eccleſiam
interturbabant *b*.

Mediæ ſpeciei exemplu
extat in Corinthio *c* illo in
ceſto: item & in *d* Hym
næo & Phileto: item & in

Im

a 2.*Tim*.4.14. b *Gal*.5.12.
c 1.*Cor*.5.3. d 2.*Tim*.2.17.&

Imperatore Romano, Theodoſio.

Primæ tribuo quod ſcribit Paulus 1. Corinth. 5. 9. item & 2. Theſ. 3. 6. & quod vulgo in Canonibus Eccleſiaſticis veteris Eccleſiæ dicitur ἀφορισμός.

Levitarum erat ſtante Tabernaculo videre nequis impurus aut etiam alio quovis modo indignus, in illud ingrederetur: item & Sacerdotibus adeſſe ad eos iuvandos in aqua ligniſque inſportandis ad Tabernaculũ, & in decimis recipiendis

Ubi deportandum erat Tabernaculum, quæ eſſet

Gerſonitarum provincia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

& onus, item & Kehatitharum, item &

Meraritarum, fuſiſſime deſcribitur Num. 3. 25. &c. item & 4. 4. &c.

Leges vero ex quarum præſcripto hæc omnia gerebantur & adminiſtrabantur, extant ſparſæ per libros Moſis, ad Decem itidem præcepta revocandæ.

Denique hic locus poſtulare videretur ut aliquid de ſacrificiorum Moſaicorum generibus & ritibus diceremus: ſed quia illa non niſi pluribus pertractari poſſunt, ea in alium tractatum reiicimus.

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. VIII.

Politia civilis ſub Ioſua.

ATque hic aggredimur Civilem Hebræorum politiam ſeorſum pertractare, eodem contextu Eccleſiaſticam poſtea ſubiuncturi. & certe tempore quo Ioſuas bella adverſus Chananæos geſſit, duraſſe videtur ordo ille qui à Moſe obſervatus fuerat.

Ioſuas igitur ita Moſis *a* provinciam obiit, ut per Præfectos præciperet populo curarent viatici quantum ſufficeret ad Iordanem intra tres dies traiiciendum:

a *Ioſ.* 1.10. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

deinde Rubenitas, Gaditas
medioſque Menaſſitas ad
officium præſtandum fra
tribus, (id eſt reliquis alii
tribubus) quale Moſi pro
miſerant. Poſtea deſigna
vit ſpeculatores ituros Ieri
chuntem, præſcripſit ſacer
dotibus & reliquo populo
quid ad Iordanem facien
dum eſſet, populum circun-
cidit, Sacerdotibus popu-
loq; ex Dei mãdato præſcri-
pſit quomodo Iericho expu
gnanda eſſet. Ea expugnata
ſpeculatores miſit adverſus
Hain, ex clade accepta, ſorte
(Deo monente) deprehen-
dit quis in interdicto fuiſſet
prævaricatus, eum ad pec-
cat

cati agnitionem interpoſito Dei nomine adduxit, Hain expugnavit, Deo altare ædificandum ad montem Hebalem, ibique holocauſta & pacifica offerenda curavit, & Lege publicè lecta coram omnibus, benedictiones & maledictiones pronuntiandas.

Quin etiam cum Gabaonitæ in Iſraëlitarũ caſtra veniſſent, dicuntur cum Ioſua inconſulto Domino fœdus iniiſſe, & eo authore ſummi principes cœtus, tredecim videlicet, vel certe ipſi Septuaginta fœderis iusiurandum concepiſſe, ex cuius iurisiurandi religione eos à

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

populi furore ipſe Ioſuas li-
beravit, lixaſque ac calon[es]
eiuſcemodi conſtituit, q[ui]
ſacri altaris cultui totiu[s]
cœtus nomine operam da-
rent, lignaque & aquam i[n]
quotidianum rerum ſacra-
rum uſum ſubminiſtrarent.
Ex quo intelligitur cœtum
illum ex præcipuis ſeniori-
bus compoſitum nomine
totius populi agere potuiſ-
ſe.

Ioſuas denique ex Moſis
præſcripto terram diſperti-
tus eſt.

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. IX.

Civilis politia Hebræorum iam miſſorum in poſſeſſionem Chanæanæ uſque ad exilium Babylonicum : & primum quidem ſub Iudicibus.

CErtum eſt Hebræos iam miſſos in poſſeſſionem terræ Chenaan, non ſolum ea obſervaſſe quorum uſum una cum pręceptis à Moſe acceperant: ſed & ea etiam quorum præcepta duntaxat habuerant : uſum vero nullum propter deſerti incommoditatem, ad praxim revocaſſent.

Præcepta quæ ad eam poli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

politiam ſpectare videntur, continentur Deut. 16. verſ. 18. 19. & 20. & totis cap. 17. 18. & 19. atque aliquot locis Exod. & Numerorum atque adeo ipſius Levitici.

Civilem ergo ſuam politiam ita exegerunt ad capita illa, ut unaquæque civitas ſuos haberet Seniores ſeu Senatum ſuum conſtantem ex Chiliarchis, Centurionibus, Quinquagenariis, Decurionibus & Præfectis.

Quot fuerint in unaquaque civitate Seniores non plane conſtat, niſi coniectura hæc valere debeat, tot fuiſſe, quot erant in quaque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

civitate Chiliarchi, Centuriones, Quinquagenarii & Decuriones.

Ioſephus lib. 4. Antiq. Iud. cap. 6. ſeptenarium numerum horum Iudicum præſcribit, quod fortaſſe ſui temporis rationem habuerit.

Talmudiſtæ quidam ut inferiora iudicia in pecuniaria & capitalia dividunt, pecuniariis tres iudices pręficiunt, capitalibus viginti tres. Sed & de his infra fuſius agemus.

Ioſephus ibidem, ſeptenario illi Iudicum numero duos ὑπηρέτας, id eſt, Præfectos quales definivimus,

Levi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Levitas adſcribitur.

Et certe ex his quæ à David & Ioſaphato geſta ſunt in reſtituendis iudiciis, veriſimile eſt Præfectos iudicibus aſſediſſe Levitas, ſed de numero non ita conſtat, niſi ex illis Talmudiſtarum traditionibus dixerimus, videri fuiſſe tres Levitas, qui primum ita de cauſis pecuniariis cognoſcerent, vel certe duos Levitas cum aliquo uno ex loci ſeu urbis Senioribus, qui inter alios emineret, ita ut ςράτηγος ſeu Prætor diceretur: atque hi poſtea adiuncti viginti Senioribus de cauſis capitalibus ſtatuerentur.

Certe ex 4. capite libri
uthę verſu 2. videntur plu-
s Seniores fuiſſe quam ſe-
tem, cum dicatur Boazus
ſumpſiſſe decem ex Senio-
bus urbis Bethlehemæ qui
e cauſa redemptionis &
virationis cognoſcerent.
Prorſus eſt extra contro-
erſiam iudices municipa-
s cuiuſque civitatis, ut vo-
ntur Seniores, fuiſſe
hiliarchos, Centuriones,
uinquagenarios & Decu-
ones, tot quot eſſe pote-
nt in quaque civitate, ita
t ex illis etiam Levitæ qui-
am in Præfectos aſſume-
entur, ſi modo in ea aliquot
rant Levitæ: ſin minus ex
pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

proxima urbe Levitis aſſi
gnata advocabantur.

In qualibet tribu ſuum
fuiſſe ſummum & præci
puum ducem ſatis conſtat
qui in ſua civitate etiam e
Chiliarchis eſſet.

Summus præterea fuit i
toto, & ex toto populo Se
natus, qui conſtabat ex ſe
ptuaginta Senioribus ita le
ctis ut ratio temporis ferr
potuit. Nam ante ſeceſſio
nem decem tribuum veriſi
mile eſt lectos fuiſſe ex fa
miliis illis Septuaginta illo
rum qui in Aegyptum e
Chananæa deſcenderant
& ex his quæ in earum lo
cum ſubſtitutæ fuerant, ut

ſuc

ſuo loco diximus.

Quinetiam ut res poſtulavit, omnium tribuum patresfamilias ad ſolemnes conventus coierunt.

Ergo ut ad Ioſuæ tempora redeamus videtur optime Ioſuas ex Legis Moſaicæ præſcripto conſtituiſſe iudicia ex his quæ ſcribuntur Ioſ 23.2. & 24. 1. Ibi enim ubi de ſolemnibus conventibus agitur, primum omnes tribus Iſraëlitarum, ſeu omnes Iſraëlitæ, hoc eſt patresfamilias omnes omnium tribuum, qui vel civitatis iure donati fuerant, vel cives etiam erant, ponuntur: deinde Se-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

niores, hoc eſt, Septuagint
poſtea capita Iſraëlis, hc
eſt, tredecim tribuũ ſumm
tredecim duces. Poſtrem
Iudices & Præfecti, hc
eſt, cuiuſlibet civitatis Iudi
ces ordinarii, qui ex Chi
liarchis, Centurionibus
Quinquagenariis, Decurio
nibus & Præfectis cuiuſli
bet civitatis conſtabant.

Poſt mortem Ioſuæ vide
tur duraſſe civilis iſta poli
tia, præſertim quo tempor
Seniores illi ſuperſtites fue
runt, qui opera Dei in ipſ
deſerto viderant, ex quo
rum numero fuiſſe videtur
Phinees, cuius ætate ge
ſtum eſt bellũ adverſus Ben-
jamitas. Ergo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ergo eius tempore dicuntur ita conveniſſe omnes Iſraëlitarum tribus ad Mitſpam, ut cives præcipui à ſuis Chiliarchis, Centurionibus, &c. prius admoniti & aggregati ad קהל, id eſt, agmen ſeu univerſalem civium cœtum, bellum Benjamitis inferendum concluſerint, illudque terminarint, itaque ſolenni iureiurando promiſerint ſe Benjamitis filias non elocaturos.

Illi iidem omnes cives de reſtituenda tribu Benjamitica agunt.

At עדה, id eſt, Chiliarchi omnes, Centuriones,

Quinquagenarii, Decurio
nes, & Præfecti, bellum ac
verſus Iabeſitas decernun
& in eam expeditionem
mittunt, 12000. milite
Seniores autem, id eſt, a
tera עדה, nimirum Septua
ginta, inito bello illo, con
ſilium dant de rapiendis vi
ginibus Siloitarum.

Cœtu autem illo ſignifi
cari illos Septuaginta Se
niores apparet ex eo, quo
ſubiiciunt ſe pacaturos Si
loitas, ſi quando apud ſe c
illo raptu Siloitæ Beniam
tas appellent.

Igitur totius illius hiſto
riæ, quod attinet ad ho
noſtrum inſtitutum, ea vi

detur ſeries fuiſſe : Levita ſecundariæ ſuæ uxoris fruſta duodecim ad omnes duodecim tribuum fines & regiones ſeu urbes mittit. Cuiuſque tribus atque adeo urbis Seniores ſeu Iudices, hoc eſt, Chiliarchi, Centuriones, Quinquagenarii & Decuriones, conſilium ſuper hac re ad ſuos cives & contribules referunt. Ex compoſito univerſale conſilium indicitur ad Mitſpam, ad quod omnes tribus Iſraël quæ ibi vocantur anguli populi, id eſt, Satrapiæ & Tribus, &c. exceptis Iabeſitis, ſe ſiſtunt. Adſunt ergo Iſraëlitarum ſa-

ttapiæ, quæ tribus alias dicuntur, ad קהל, id eſt, agmen ſeu concionem univerſalem populi Dei ad 400000. In concione illa generali rem narrat Levita. Re audita populus decernit legationem ad omnes familias ſeu pagos Benjamitarum, ut ſceleris authores dedant. Benjamitæ ſe potius ad bellum comparant. Iſraëlitæ iusiurandum concipiunt de non elocandis filiabus apud Benjamitas, futurumque bellum ita diſponunt, ut ſorte Chiliarchum unum ex decem millibus ſelegant, centum ex mille, & decem ex centum, qui rei frumen-

tariæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

riæ curam habeant. Con-
lium à Deo petunt Silun-
e, quæ tribus prima pugna-
ura eſſet. Reſpondet Do-
minus, tribum Iehudæ hoc
ræſtituram. Bello finito
opulus rurſum convenit
pud Dominum: pœnitet
um iurisiurandi. Luſtra-
o exercitu nullus ex Iabeſi-
is Benjamitico bello inter-
uiſſe deprehenditur.

עדה, id eſt, Cœtus, hoc eſt,
Chiliarchi, Centuriones,
&c. adverſus Iabeſitas bel-
um decernit, & adverſus
eos 12000 virorum mittit.
Redeunt illi victores, ad-
ducuntque puellas virgines
ex Iabeſitis 400. Sed cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

hæ non ſufficerent Benia-mitis, populum adhuc ma-gis pœnitet diſſipatæ illiu tribus. Eodem ipſo tempo-re Septuaginta decernunt Siloiticarum virginum ra-ptum. Veriſimile enim non eſt Chiliarchos, Cen-turiones, &c. Siloitarum hoc decretum paſſos fuiſſe, ſi adfuiſſent.

Sub finem illius hiſtoriæ ſubiũgitur hæc ita eveniſſe, quod nullus eſſet מלך, id eſt, rex quem revererentur Iſ-raëlitæ, & ad quem confu-gerent, vel privatim, vel pu-blice læſi. Regis autem no-mine intelligi videtur Gu-bernator & dux quilibet: qua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

qualis fuerat Moſes, qualis etiam fuerat Ioſuas, quales denique fuerunt Iudices, qui poſtea excitati ſunt. Atque eo ſenſu ſumitur Deuter. 33.5. Vult ergo Scriptura indicare non fuiſſe ullum aliquem ducem illis temporibus qui Hebræis omnibus imperaret, eoſque in ordinem cogeret, & moneret officii, ſicut Moſes & Ioſuas fecerant, quemque Hebræi omnes audirent, & cui parerent: denique qui omnes tribus in officio contineret, ita ut vim publice illatam vindicaret; ſcortationeſque & idololatrias puniret. Unde fa-

ctum eſſet ut potius quæque tribus, immo & urbes quæque, quin etiam privati quique ubique multa patrarent dictu horrenda, quæ publice non vindicarentur.

Conciderat nimirum maxima ex parte facies illa elegantiſſima Sanctæ Reipublicæ, quæ emicuerat temporibus Moſis & Ioſuæ: ita tamen ut non prorſus extincta eſſet. Remanſerunt enim in unaquaque civitate ſui iudices & Seniores, nimirum Chiliarchi, Centuriones, &c. ut apparet ex Iud. 9.6. ubi fit mentio כל-בעלי שכם וכל-בית מלוא omnium dominorum (Gallice *Sei-*

gneurs)

neurs) Sechemi & totius
amiliæ Miluntis, hoc eſt,
rincipum civitatis qui eam
egebant, & univerſi cœtus
ivium (ita enim interpre-
or בית מלוא) Sichemitarum.
& ex capite 10. verſ. 18. u-
i dicitur univerſus popu-
us, id eſt, omnes cives &
capita familiarum ipſius
Ghilhadis, una, & Principes
Ghilhadis, quiſque proxi-
mo ſuo, &c. Capite 11. 5.
Illi iidem principes dicun-
tur Seniores Ghilhadis. Si-
cut & cap. 8. 14. iidem vi-
dentur dici Principes & Se-
niores Succotharum. At-
que hæc melius etiam con-
ſtant ex Ruthæ 4.

Prin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Principes iſtiuſmodi ſeu Seniores ita populo blandiebantur, ut multa officii ſui prætermitterent: quod ſatis apparet ex tota hiſtoria Indicum, ex qua conſtat Dominum ita populi idololatriis offenſum fuiſſe, ut populum ſæpius admonuerit per Prophetas, deinde etiam correxerit per Chananæos.

Dum Chananæi Hebræis dominarentur, videntur duntaxat rerum ſummam, & ſummum quod vocant imperium, in Hebræos habuiſſe: ita ut Chananæi imperio ſummo ſeu potius tyrannico, & tributis eſſent con-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

contenti: politiam vero reliquã Hębræis relinquerent, tanquam municipale ius.

Cum Chananæorum tyrannide opprimerentur Hebræi, dicuntur ad Dominum clamaſſe, qui illis Iudices excitaverit.

Iudices iſtiuſmodi quaſi miraculo quodam à Deo ipſo legebantur & excitabantur, ut populum in priſtinam ſuam libertatem aſſererent, & quaſi dictatores quidam Hebræorum eſſent, ita perpetui, ut præcipue de conſervanda populi libertate cognoſcerent & decernerent, eique quæ gerenda eſſent, præſcriberent, ut

Iudi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Iudicandi verbum interpretari videtur Ioſephus Antiq. Iud. 13. 2. & 3. Vide & infra cap. 13. ad tempora Ionathæ Maccabæi.

Tempore igitur belli, authoritate valebant maxime, ita ut poſt dimiſſos milites privati viverent, ut apparet ex bello adverſus Iephtam ab Ephraimitis geſto: quod cum finitum eſſet, nuſquam legimus Iephtam ſibi ius ordinarium attribuiſſe in reliquum populum: quamvis ille tale aliquod ius ſibi ſtipulari à ſuis popularibus viſus fuiſſet. Immo etiam Gedeon cum populum liberaſſet, oblatam ſibi poteſtatem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſtatem Regiam repudiavit, & prædam ex populi manibus recepit. Quod autem de Achimelecho narratur, prorſus tyrannicum fuit, neque communi Iſraëlitarum conſenſu comprobatum.

Nonnunquam etiam de politicis rebus conſulebantur, quarum videlicet deciſio difficilis eſſet. Unde populus dicitur accurriſſe ad Deboram iudicii ergo. Hinc fit ut iudices dici potuerint per Antonomaſiam, quod de gravioribus & difficilioribus rebus iudicarent, & de rerum ſumma decernerent, tanquam ſummi & ſupremi magiſtratus,

qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quique ſummum illud imperium quod Chananæi uſurpaſſent, ſibi aſſererent ſaltem cum ipſis Septuaginta, quorum cœtum & actiones dirigebant.

In illis Iudicibus, præſertim poſterioribus, quamplurima ſemper deſiderata ſunt, ita ut res paulatim in peius ruerent. Satis enim ſe ſuum feciſſe officium putabant, ſi populum in priſtinam libertatem aſſererent. de Iudiciis parum ſolliciti fuerunt.

Cum igitur ſatis diu iacuiſſent iudicia, reſtitui *a* cœperunt à Samuele. Dicitur

a 1. *Sam*. 2. 15. *&c*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

citur enim domi ſuæ in Rama iudicaſſe Iſraëlem, immo & ſingulis annis circuiſſe Bethelem, Ghilgalem, & Mitſpam, hoc eſt, Chananæam, quotannis obeundo tribus illis locis ſolemnes, immo & iuridicos conventus indixiſſe atque habuiſſe, & illis locis iudicia dictaſſe Iſraëli, atque Iſraëlitarum cuique ius dixiſſe, ac de iure reſpondiſſe.

Cum autem conſenuiſſet Samuel, nec poſſet amplius iudiciis exercendis eo modo quo cœperat, ſufficere, id eſt, peragrandis illis regionibus, expertus illud ſummi eſſe laboris, filios ſuos duos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ita iudiciis præficit, ut una cum illis etiam ius redderet. Ipſe igitur Samuel in Rama domi ſuæ manebat, ibi de iudiciis reſponſurus illis, qui eum conſulebant. Suos vero filios dicitur ſtatuiſſe Beerſebahi, ut ibi etiam ius dicerent. Videtur videlicet bipertito Iudæam ſeu Chananæam diſtribuiſſe, ita ut cauſæ eorum qui habitabant à Dane ad montem Ephraimiticæ tribus uſque, apud Ramam ad ipſum Samuelem referrentur. De aliis vero à monte Ephraimiticæ tribus ad Beerſebahum ipſius filii cognoſcerent.

Cæte-

Cæterum cum filii Sa-
muelis iudicia perverterent,
corrupti ſordidi ac turpis
lucri cupiditate, Seniores,
id eſt, Chiliarchi, Centu-
tiones,&c. hoc eſt,inferio-
res omnes iudices, ad Sa-
muelem convenerunt,roga-
uri ut illis regem talem
crearet, qualem habebant
eliquæ gentes: poſtquam
am illi per ſenectutem non
iceret munus iudicis obire,
iuſque filii eius viam non
nſiſterent. Regem enim
e poſtulare qui populi cau-
as iudicaret, eiuſque præ-
ia moderaretur.

Samuel hanc rem ęgerri-
ime ferens ad Dominum

retulit, qui Prophetam ſuum conſolatur, populumque ab hoc inſtituto dehortari iubet, propoſito Regis iure plane tyrannico.

Ubi vero populus pertinaciter obfirmaſſet ſe in petendo rege, Propheta ex Dei iuſſu regem deſignat Saulem.

Atque ſuperioris temporis Iudicum, duplex videtur fuiſſe politia: mixta videlicet illa quæ lege Moſaica delineatur, quamdiu ſui iuris fuerunt ipſi Iſraëlitæ: deinde Tyrannica, quamdiu Chananæis ſerviverunt, ita tamen ut Ariſtocraticum quoddam ius, non tamen

prorſus liberum habuerint.

CAP. X.

Politia civilis Hebræorum ſub Regibus uſque ad ſeceſſionem decem tribuum.

QUum ſortito creatus fuiſſet Saul, & regno inauguratus à Samuele, fuerunt, qui detrectarent imperium Saulis. Inde factum eſt ut privatus aliquandiu vixerit, & prorogata fuerit adminiſtratio & authoritas Samuelis, primum in ductando exercitu per aliquod tempus, deinde in reſpondendo de iure iis qui ad ipſum ventitabant: unde diſerte dicitur Samuel iudi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

caſſe Iſraëlem omnibus diebus quibus vixit.

Saul enim quamdiu ſapuit, Samuelis conſilium & authoritatem ſequutus eſt, ſicut apparet ex bello adverſus Amalechitas geſto: poſtea vero Samuelis ipſius abdicationem denuntiantis voce irritatus, & à Deo derelictus, Samuelem, quantum in ſe fuit, & contempſit ipſe, & ab aliis contemni voluit: qui tamen Prophetarum collegia perrexit moderari, & nulli ad ſe advenienti, & de verbo Dei ſciſcitanti defuit. Quamobrem etiam illum populus mortuũ publice luxit & ſepelivit. Mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Mortuo Saule ſciſſum fuit regnum, ita ut per duos annos Isboſchetus imperaverit reliquis tribubus à Iehuda, David vero ſoli tribui Iehudæ: atque tum maxime cœpiſſe videtur diſtinctio Hebræorum in Iſraëlem & Iehudam. Tribus enim omnes præter Iehudam, quæ Isboſchethum ſequebantur, Iſraël dici cœperunt, ut apparet ex 1.Reg. 1.35.

Quod enim ſcribitur 1.Sam.11.8. ex Iſraël trecenta millia recenſita fuiſſe, ex Iehuda triginta millia, illud ita exponendum eſt, ut quia tribus Iehudæ pri-

mas inter reliquas alias tribus obtineret, & Dei benedictio in ea maxime eluceſceret, ipſa etiam primo loco recenſetur, & eius numerus ab aliarum cenſu eximeretur.

Quod vero ſcribitur 1. Sam. 1. 8. 16. univerſum Iſraëlem atque adeo Iehudam amaſſe Davidem, ita explicandum videtur, ut dicamus omnes quidem Iſraëlitas amaſſe Davidem sed præter cæteros, eos qui erant ex tribu Iehudæ.

Cum David omnia domi compoſuiſſet, non ſolum dicitur iudicaſſe populum tempore belli, ſed & pacis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Atque ut ordine omnia faceret, hos conſtituit ſibi in [a] adminiſtranda Iſraëlitarum Republica adminiſtros, nimirum Ioabum Magiſtrum equitum, atque adeo totius exercitus: Benaiam filium Iehojadahi, Præfectum Cheretæorum, & Pelethæorum, id eſt, cuſtodiæ regiæ, quæ ex veteranis ita appellatis conſtabat: filios ſuos præſertim grandiores legatos ſuos in exequendis mandatis regiis, quod Scriptura indicat cum illos appellat כהנים id eſt, publicos & primarios miniſtros, 2. Sam. 8. 18. & 1. Chron.

[a] 2. *Sam.* 8. 15. *&c.*

28.17. primarios ad manum
Regis: Ioſaphatum filium
Achiludis, à commentariis
id eſt, conſcribendis hiſto-
riis: Serajan vero Scribam,
id eſt, deſcribendæ legis &
explicandæ peritum: deniq;
Tſadokum & Abiatharē (qui
& Achimelechus & Abime-
lechus dicitur) Sacerdotes,
ita ut ſemper ſūmus ſacerdos
à Davide agnoſceretur Abi-
athar, & tanquam ſummus
Sacerdos curaret Ieroſoly-
mis Arcam Domini, Tſado-
kus vero primarius inter re-
liquos omnes ſacerdotes
conſtitutus præficeretur Ta-
bernaculo Dei Gabaone,
ſicque paulatim reſtitui in-
cipe-

iperet dignitati, à qua eius
naiores exciderant, &
quam tandem recuperavit
bdicato Abiathare: qua de
e infra, ubi de Eccleſiaſtica
olitia diſſeremus, plenius
a nobis dicetur. Poſt bel-
um autem civile Abſolomi
ilii, videtur David noluiſſe
mplius filios legatos ſuos
eſſe in exequendis mandatis
regiis, ſed eorum loco ha-
buiſſe Iram Iairiten: novum
etiam creaſſe ſcribã Sciam:
immo & Adoniramum tri-
butis exigendis præfeciſſe.

David porro iudicia mu-
nicipalia penitus in ſuum
priſtinum ordinem & uſum
non niſi ſub poſtrema regni
ſui

ſui tempora reſtituit, quod impeditus bellis & variis negotiis, contentus fuerit iudiciis illis, quæ magna ex parte collapſa, parum conſtanter in ſingulis urbibus & tribubus perſeverarant iã inde à Ioſuæ temporibus: ita tamen ut ad eum graviores cauſæ, atque adeo provocationes referrentur, ut apparet ex 2. Samuel. 15. 2.

Tandem vero aliquando hanc etiam Reipub. partem *a* inſtauravit, ita ut numeratis Levitis vaga & incerta eorum munera cum in Sacra ſeu Eccleſiaſtica politia, tum in civili firma ſtatuerit.

In

a 1. *Chron*. 23. 4.

In civili politia dicitur ex Levitis deſtinaſſe Iudices & Præfectos ſexies mille.

Ex Levitis Iudices & Præfecti aſſumpti ſunt hac ratione, ut primum eſſent ex Levitis quidam qui aſſeſſores eſſent Iudicum ordinariorum & municipalium, qui Seniores dicebantur: qui & aliquando de plano (ut vulgo loquuntur) iudicarent de rebus levioribus, quales erant pecuniariæ, vel ſoli, vel aſſumpto uno aliquo ex loci ſeu urbis Senioribus: deinde ut eſſent etiam quidam alii, qui iudicatas res exequerentur: vel certe quod veriſimilius

eſt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

eſt, qui aſſeſſores erant iudicum ordinariorum, qui & ipſi de rebus pecuniariis cognoſcerent & iudicarent, ipſamque rem iudicatam exequerentur. Statuit igitur, ut Chenanjas eiuſque filii (ſeu poſteri) deſignarentur in *a* Iudices & Præfectos ad opus externum, (id eſt, extra ſacra illa munera quæ in Æde Domini ſeu Tabernaculo ſacrificiis faciendis erant neceſſaria) ſuper Iſraële, id eſt, apud Iſraëlitas qui habitabant cis Iordanem, exceptis tribubus Iehuda, Benjaminis, & Simeonis. Horum numerus non præſcribitur. Sta-

a 1. *Chron.* 26. 29.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Statuit etiam ut ex He-
conitis Haſabjas eiuſque
atres præeſſent Occiden-
li plagæ è latere (ſeu ad
tus) Iordanis(hoc eſt, cis
ordanem) tum in negotio
omini, tum in ſervitio ſeu
iniſterio & obſequio re-
s, Gall. *Pour le ſervice du*
oy, id eſt, in negotiis quæ
l regiam adminiſtratio-
em ſeu politiam civilem
ertinebant, ut apparebit
nfra. Hæc autem Occi-
entalis plaga complexa eſt
ibum Iehudæ,Benjaminis,
: Simeonis: quæ tribus ex
is quæ ſunt cis Iordanem,
)ccidentales ſunt: aliæ au-
em quæ Iſraëli tribuuntur,
Se-

Septentrionales.

Haſabjas eiuſque fratr
numerantur mille ſeptin
genti.

Statuit etiam ut ex He
bronitis, Ieriæ, totius co
gnationis principis fratr
ſeu proximi agnati, ad b
mille ſeptingentos, præe
ſent Rubenitis, Gaditis, &
mediæ tribui Menaſſitarum
ad quamlibet rem Dei, i
eſt, Eccleſiaſticam, & a
rem Regis, id eſt, civilem

Ex eadem ergo famili
adhibiti ſunt ad regendam
Eccleſiam, & ad politiam
civilem gubernandam: it
tamen ut nulla eſſet utriuſ
que politiæ confuſio & per
mixtio

mixtio: ut etiam apparebit ex his quæ à Ioſaphato reſtituta ſunt. Videntur igitur & tum, ut iam inde à Ioſuæ temporibus, fuiſſe conſeſſus quidam Eccleſiaſtici Levitarum ad Synagogas ſingulas ſingularum civitatum, vel certe ad urbes illas quæ Levitarum propriæ erant, ut infra cap. 15. pluribus demonſtrabimus.

Conſeſſus civiles in ſingulis civitatibus fuerunt.

Davide adhuc ſuperſtite Solomon unctus eſt in Regem bis, primum præſentibus paucis ex ſervis Davidis, deinde coram univerſo agmine & conventu Princi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

pum Iſraël, Principum videlicet Tribuum, Principum earum Turmarum quæ per vices ſtatis ſuis temporibus Regi miniſtrabant, Chiliarchorum, Centurionum, Principum ſubſtantiæ & pecoris Regii, & filiorum, una cum Eunuchis (ſeu purpuratis) & fortibus, & ſtrenuis quibuſque viris aggregatis ad Ieroſolyma. Ibi quoque (ut infra plenius explicabimus) unctus eſt a Tſadokus in Sacerdotem ſummum: quaſi antea duntaxat primarius ſacerdos à Pontifice ſummo & prior ex ſecundariis magis illuſtri-

a 1. *Chron.* 29. 22.

ſtribus fuiſſet, & præfectus Tabernaculo ſub Abiathare, qui Ephodem ſummi Sacerdotis geſtabat ad Arcam Ieroſolymis, & proinde Sacerdos ſummus erat. Atque hoc modo Abiathar paulatim exauthorari cœpit, quod ab Adonia ſtetiſſet, & agnoſci ad quem ius ſummi Sacerdotii pertineret. Ungi vero eum neceſſe erat, quia Pontificatus ſummi ſucceſſio in Eleazaris familia diu interturbata fuerat per poſteros Ithamaris qui eam ſibi arrogaverant.

Iudiciorum hic ordo duraſſe videtur ſub Solomone.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Habuit vero Legatos duos Azariam & Zabudum Regi familiariſſimum, Elichoreph & Achiam Scribas, Ioſaphatum à commentariis, Benajam militiæ magiſtrum, Adoniramum tributis exigendis præfectum, Achiſarem vero domus ſuæ procuratorem.

Habuit etiam Solomon duodecim præfectos annonæ domus ſuæ: ita ut eorum quilibet præfectus diceretur certæ alicui regioni Iſraëlitarum, ex qua annonam ad regis aulam advehere ſuo menſe.

Illis præerat Hazarias

a 1. Reg.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ius Nethanis.

Quod vero nulla fiat mentio Cerethæorum, & Peletheorum à tempore Davidis, efficit ut credam illis Davide admodum ſene ſubſtitutas illas turmas, quæ per vices ſingulis menſibus illi miniſtrarunt, de quibus jam ſupra, & fuſiſſime 1. Chron. 27. Atque hæ turmæ cuſtodiendo Regi præfectæ videntur in hiſtoria poſtea vocari כרי vel כרים id eſt, Arietes (voce certe non abludente à Cerethæorum nomine) & רצים id eſt, curſores.

Tempore Iarobhami iudicia degenerare cœperunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

præſertim diviſo imperio.

CAP. XI.

De utraque politia in regno Iehudæ reſtituta.

IOſaphatus regno inauguratus, paulatim progreſſus eſt in reſtituenda politia cum Eccleſiaſtica tum Civili.

Ad hanc rem igitur ſe operæ pretium facturum existimavit, ſi primum Excelſa & lucos tolleret, ut paulo infra pertractabimus. Deinde mitteret ex Principibus ſuis quinq; Benchailem, Abdiam, Zachariam, Nathanaëlem, & Michæã, quibus adiungeret duos

ex

ex ordine Sacerdotum, & novem Levitas, eoſque per omnes ſui regni Iehuda urbes mitteret: in eam videlicet gratiam, ut populum Dei Legem docerent *a*.

Atque hinc factum eſt, ut cum longo poſt tempore, admonitus à Propheta Chanani de culpa admiſſa, in ope ferenda Achabo, domi ſe continuiſſet, magis ſerio quam antea cogitarit de reſtituenda politia ſuorum. Iam ergo ipſe ſuas urbes inviſit, incipiens Beerſebaho, & ad montem Ephraimiticæ tribus (in quo eius pater Aſa urbes aliquot ceperat)

a 2. *Chron*. 19. 1. *&c*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

deſinens: ut ſuos ad Dei cul-
tum revocaret. Ad hoc con-
firmandum conſtituiſſe di-
citur Iudices in omnibu
civitatibus munitis ad ur-
bem & urbem, id eſt, ad
ſingulas urbes, vel, pro ur-
be & urbe, id eſt, in præci-
puis civitatibus iudicia col-
locavit, ad quæ referren-
tur cauſę minorum urbium
ſeu pagorum, & inſularum

Iudices iſti accipiend
ſunt eo modo inſtituti quo
fuerunt Ieroſolymis, nimi-
rum Eccleſiaſtici & Civi-
les: ita ut ex Senioribus cu-
iuſque urbis conſtituerint
civilia iudicia: & ad utrum-
que iudicium adhibiti di-

cantur

cantur Levitæ in præfectos, eodem videlicet modo, quo eos ad id muneris deſignaverat David, ut apparet ex fine capitis.

Conſtituit etiam Iudices Ieroſolymis ex Levitis, & Sacerdotibus, & Capitibus patrum Iſraëlis, partim ad iudicium Domini, id eſt, Eccleſiaſticum: partim etiam ad litem, id eſt, ad iudicium civile.

Diſtinguuntur nimirum his verbis Iudicia duo: Eccleſiaſticum, & Civile. Civile ut conſtare videtur ex Capitibus patrum populi, videtur eſſe Synedrion Septuaginta Seniorum. In il-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

lis capitibus Patrum poſſumus ponere Sacerdotes & Levitas. Nam & inſtitutio ipſorum Septuaginta ſuos habuit Præfectos, qui Levitæ erant. Sed hi Septuaginta non iam ex familiis illis ſeptuaginta de quibus ſupra, deſumpti ſunt, ſed ex ſolis illis quæ erant ſub ditione Ioſaphati: unde & tandem ex ſola domo ſeu familia Davidis delecti ſunt.

Quod dicuntur iſtiuſmodi lecti Iudices reverſi Ieroſolyma, hoc ita intelligi poteſt, ut relicta tribus ſuę ſortitione, Iudices illi Ieroſolyma venerint commoratum: aut quod ſolerent conveni-

venire Ieroſolyma, ubi Iudicium ineundum erat. Eccleſiaſticum tum conſtitiſſe veriſimile eſt ex ſolis Sacerdotibus & Levitis.

Summa fuerunt & ſuprema hæc duo iudicia ad quæ referrẽtur difficiliores cauſæ, ut in Lege Dominus præceperat. Nam in exhortatione apud iſtiuſmodi Iudices propoſita, Rex hoc ſatis confirmat, dum ait, Et iudicabitis omnem litem quæ venerit de fratribus veſtris qui habitant in urbibus ſuis inter ſanguinem & ſanguinem, inter legem & præceptum, ſtatuta (ritus, ceremonias) & iu-

dicia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dicia, & admonebitis eos ne delinquant adverſus Iehovam, ita ut ſit ira ſuper vos, & ſuper fratres veſtros: & ſic facietis, & non delinquetis. Et ecce Amarjahus Sacerdos ſummus præerit vobis in omni re Iehovæ, & Zebadjahus filius Iiſchmaëlis dux domus Iehudæ in omni re Regis (id eſt, civili:) & Præfecti ipſi Levitæ erunt coram vobis, id eſt, præſto vobis aderunt. Confortate (vos) & facite, & erit Iehova cum eo qui virum bonum ſe exhibuerit.

Utriuſque iudicii eadem videri poſſit materia, quod & fieri potuit, ſed diverſo

re-

reſpectu, Eccleſiaſtico videlicet & Civili, ut in eadem cauſa aliquid erat Eccleſiaſticum, & aliquid Civile, ut in depoſito negato, &c. Quinetiam aliquando de iure rogabatur ſummus Sacerdos, ut tandem de facto ſtatueretur.

Denique ut iſta iudicia ſuprema fuerunt, Ieroſolyma ſuum iudicium municipale habuerunt, quod videtur fuiſſe penes ipſum Regem eiuſque officiarios, vel potius penes eius territorii Chiliarchos, Centuriones, &c. ita tamen ut tota iuriſdictio utrique illi iudicio ſubmitteretur. Itaque ex

his

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

his videtur rex iſte magi
quam ullus alius iudex aut
rex, acceſſiſſe ad genuinam
Legis hac de re præſcripta
inſtitutionem.

Videntur & ea de cauſa
illi qui ſupremo iudicio ci-
vili præfuerunt, eſſe qui a-
pud poſteriores reges dicti
ſunt שרים, id eſt, Principes,
& חורים id eſt, Patritii.

Principes iſtos fuiſſe ex
capitibus Patrum, atque ex
iudicibus ordinariis, conſtat
ex ſuperioribus, atque adeo
ex his quæ in hac reſtitutio-
ne Ioſaphati dicta ſunt, im-
mo & ex Prophetarum cre-
bris reprehenſionibus, ad
hos Principes ita converſis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

: compoſitis, ut omnino
ıdicia ſpectent. Certe vi-
entur huius tanti imperii
ıculentiſſima extare exem-
la apud Ieremiam.

Primum extat Ierem. 26.
ap. ubi poſtquam Ieremias
amnatus eſſet à Sacerdoti-
us & Prophetis (id eſt, à
onſeſſu Eccleſiaſtico, illiſ-
ue qui Sacrarum literarum
ognitionem & interpreta-
onem profitebantur, quaſi
d eos pertineret cognitio
e doctrina: unde & qui à
eremia dicuntur Prophetę,
Ionatha paraphraſte Scri-
æ exponuntur) & ab uni-
erſo populo, id eſt, advo-
atis ordinariis populi iudi-
cibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cibus ſeu Senioribus, Chi
liarchis videlicet, Centu
rionibus, &c. qui univer
ſum ipſum populum repræ
ſentabant, ut etiam verſ.9
univerſus populus ad Agm
ſeu concionem coactus di
citur. & verſ.17. mentio fi
קהל id eſt, agminis ſeu con
cionis ipſius univerſalis: ve
certe advocato ipſo popul
qui Ieremiam audierat, ut
adverſus eum teſtimoniun
ferret, & ſententiæ adverſu
eum latæ ſubſcriberet, eam
que executioni mandaret
ut apparet ex calce capitis
idq; cum nuntiatum fuiſſe
principibus Iehudæ ad Re
giam aggregatis, id eſt, con
ſeſſu

ſeſſui civili Septuaginta Seniorum, Principes iſtiuſmodi ad Templum venerint: ubi ſediſſe dicuntur tanquam pro Tribunali ad portam novam Templi, & adhibito populo (eo videlicet modo quo iam diximus) Prophetam audiviſſe, & abſolviſſe, quaſi etiam ſuo illo iudicio Regem ipſum Iehoiakimum damnarent, & corrigerent, qui Uriam Prophetam crudeliſſime trucidaſſet.

Secundum eſt cap. 36. ubi Baruchus ſcripto quod dictante Ieremia exceperat, recitato apud populum, advocatur in Regiam ad Prin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cipes iſtiuſmodi, apud quos illud ipſũ ſcriptum de integro legit. Lectum deponunt in cubiculo Scribæ. ſciſcitati quomodo ſcriptum fuiſſet, monent Baruchum ut delitescat una cum Propheta. Principes Regem adeunt. Scripti ſummam referunt. Rex ipſe ſcriptum adferri iubet, & cum tres eius paginas audiviſſet, cultro Scribæ ſcriptum proſcindit, & cum à tribus ſolis rogaretur ne librum combureret, illum comburere non deſiit: quaſi illud idem reliquis Principibus non diſpliceret, qui eo etiam nomine ab ipſo Propheta notantur,
quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quod non exhorruerint, ne-
dum veſtes proſciderint, ad
illius ſcripti lectionem.

Tertium exemplum extat
Ierem. 37. & 38. ubi dici-
tur obſeſſis Ieroſolymis à
Chaldæis Ieremias depre-
henſus à vigile quodam Ie-
ria, ad portam Benjaminis
tanquam transfuga, & adde-
ctus ad Principes iſtiuſmo-
di, qui admodum adverſus
Prophetam excanduerint,
& cæſum in carcerem te-
terrimũ coniecerint. Clam
Sedekias Ieremiam ex tetro
illo carcere ad ſe advocat
(ita Principes illos revere-
batur) & eum in mitiorem
cuſtodiam relegat, ubi &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

in officio perſeverat: unde fit ut illi iidem Principes à rege extorquere conentur ſententiam mortis adverſus Prophetam, id eſt, ut in eius mortem rex conſentiret, prætexentes quod populi animos frangeret, eiuſque commodis non ſtuderet. Reſpondet rex, Ieremiam in eorum manibus eſſe, neque illis Regem prævalere ulla in re: quaſi fateatur ſe illis longe inferiorem eſſe: quod etiam ſatis oſtendit, dum poſtea vereri ſe dicit, ne Principes illi inquirant in ſermones quos ultro citroque habuiſſet cum Propheta: unde & mendacium

com-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

comminiſcitur, quaſi etiam illis rationem redditurus eſſet eorum quæ ipſe geſſiſſet.

Ex his efficitur, iudiciorum ita reſtitutorum ordinem ad tempota uſque Babylonicæ captivitatis perduraſſe.

Cæterum iſta Regum politia in regno Iehudæ reſtituta, ita regia fuiſſe videtur, ut ſemper mixta cenſenda ſit ex utraque alia politia, ſed maxime ex Ariſtocratica. Ariſtocraticam poteſtatem viguiſſe tempore Regum, apparet maxime ex primo & tertio exemplo quod ex Ieremia deprompſimus: item & Democra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ticæ aliquid apparet ex eo
quod populus a Ionatham
eximit ex patris iudicio,
in quod etiam populus ipſe
conſenſerat: item & ex eo
quod recitatur 1. Chron.
28.1. Davidem coëgiſſe
Ieroſolyma omnes Princi-
pes Iſraëlis, Principes tri-
buum videlicet, Principes
turmarum earum quæ Regi
ſingulis menſibus miniſtra-
bant, Chiliarchos, Centu-
riones, Principes ſubſtan-
tiæ & pecoris regii, una &
filios, ſimul etiam Eunu-
chos, (ſeu purpuratos) &
fortes, atque adeo ſtrenuos
quoſque viros, ut illis filii
ſui

a *1. Sam. 14. 38. &c.*

ſui Solomonis inauguratio-
nem politiamque à ſe reſti-
tutam probaret. Hi vero
ut populum univerſum re-
præſentarunt, vocantur et-
iam ſubſequente cap. 29. 1.
קהל Agmen, quod nomen
proprie in populi univerſi
univerſalem cœtum compe-
tere diximus. Quod ſi quis
excipiat, iſtos non ita aggre-
gatos fuiſſe, ut ſententiam
rogarentur, ſed ut regis
conſtitutiones audirent, vi-
detur ſaltem Rex eorum in
illas conſenſum poſtulaſſe.
Nam & 1. Chron. 13. 1.
ſcribitur Davidem omnes
ſuos Principes una cum
Chiliarchis & Centurioni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bus ita aggregaſſe, ut eos ſententiam rogaverit de reducenda Arca. Iſti vero, ut & illi, כל קהל ישראל *univerſum agmen Iſraëlis* dicuntur verſ. 2. & 4. כל־קהל *univerſum agmen*, & כל־העם *univerſus populus.*

Cap. XII.

De civili politia Regum decem tribuum poſt ſeceſſionem à regno Iehudæ.

Politia civilis decem tribuum quamplurimum ad civilem regni Iehudæ acceſſit. Habuit enim caput ipſum Regem, deinde חורים, id eſt, Patritios (viros,) quos alias שרים, id eſt, Principes

cipes vocari diximus, qui eius quoque regni Synedrion & ſummum Iudicum conſeſſum conficiebant. Hic conſeſſus ad Regiam ut plurimum conſidebat, qualis erat Iizrehel tempore Achabi. Habuit & זקנים, Seniores, Chiliarchos videlicet, Centuriones &c. Uterque autem iſte Magiſtratus ita vocatur apud Nechemiam. Populi etiam poteſtatem illud arguit, quod dicuntur teſtes adverſus Nabothum ſubornati, teſtimonium ſuum coram populo edidiſſe. Mixta vero iſtiuſmodi politia ita ex Regia poteſtate, Ariſtocratica &

Democratica videtur, ut Tyrannica omnino fuerit: quemadmodum conſtat ex geſtis Regum decem tribuum.

CAP. XIII.

Politia civilis Hebræorum poſt Ieruſalem expugnatam à Nebukadnetſare.

EVerſo Regno & Sacerdotio, populoque in captivitatem abducto, ſatis intelligitur, una etiam politiam utramque concidiſſe. Non enim auſim ex Suſannæ hiſtoria quicquam certi ſtatuere, quod eius authoritas non ita idonea videatur. Nulla vero à Cyro vel Da-

rio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

io Medo Imperii conſorte,
Cambyſe, Dario filio Hy-
taſpis, ſeu Aſſuero marito
Eſteræ, vel etiam à Xerxe
facta eſt eius omnino reſti-
uendæ copia, ſed duntaxat
ab ipſo Dario Artaxerxe
Longimano, Sacerdoti He-
zræ *a* facta eſt poteſtas ali-
quas eius partes inſtaurandi.
Hezras igitur ex ea poteſta-
te ita Hebræorum politiam
civilem conſtituit, ut illa
Regis loco haberet פחה, id
eſt, Præſidem provincialem,
b qui quidem ſub ipſius Mo-
narchæ Perſæ auſpiiciis Iu-
dæam regebat, & ab ipſo
in eam mittebatur, ut appa-
ret

a *Hez.* 7.25. b *Nech.* 5.14. & 15.

ret ex hiſtoria & occaſion
miſſi Zerubbabelis , 3.Hez
4. & ex Nechem. 5.14.

Secundo loco habuit
שרים , id eſt , Principes, qu
ſæpius vocantur חורים , ic
eſt , Patritii , aliquando et
iam שרי אבות, id eſt, Princi-
pes Patrum ſeu familiarum,
a effeceruntque hi Syne-
drion Septuaginta.

Tertio loco ſuos Iudices
ordinarios, Chiliarchos, Cē-
turiones, &c. qui non ſolum
dicti ſunt זקנים , id eſt, Se-
niores, ſed etiam סגנים , id
eſt, Secundarii ſeu ſubalter-
ni quidam Magiſtratus , ſeu
Iudi-

a *Hez.* 9. 2. *Nech.* 4. 14. *Hez.* 8. 29.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ıdices. *a*
Quarto loco habuit Ci-
ium omnium cœtum &
ıdicium. Cœtus iſtiuſmodi
ocatur קהלת גדולה, id eſt,
gmen ſeu Aggregatio ma-
na b.
Quatuor horum ordinum
iſertiſſime meminit Ne-
hemias 5. capite ſuæ hi-
coriæ verſ. 7. Tradit enim,
e Præſidem diſceptaſſe de
Hebræorum quorundam in-
ıumanitate & crudelitate
ldverſus ſuos fratres apud
החורים, id eſt, Patritios vi-
cos, & apud הסגנים, id eſt,
Secun-

a *Hez.* 10.8. & 14. *Nech.* 4.14. & 5.7. & 17. b *Nech.* 5.7. *Hez.* 10. *verſ.* 8. & 14.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Secundarios ſeu ſubalternos & ordinarios Magiſtratus: deinde ubi cum illis de re qua de agebatur, tranſigere non potuiſſet, illis oppoſuiſſe, קהלת גדולה, id eſt, Agmen ſeu Aggregationem magnam, in qua rem totam componeret.

Trium poſteriorum meminit Hezras 10. 8. ubi de diſſolvendis illegitimis connubiis agitur. Utitur autem illic nomine שרים, id eſt, Principum, זקנים, id eſt, Seniorum, & קהל, id eſt, Aggregationis reducum ex captivitate: item & verſ. 14. ſub iiſdem fere nominibus, niſi quod ad זקני עיר ועיר Se-
niores

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

niores cuiuſque urbis, adii-
citur ושופטיה, id eſt, & iudi-
ces eius, vel per exegeſin,
ut iidem omnino fuerunt
Iudices qui Seniores, vel ut
etiam indicentur שוטרים, id
eſt, Præfecti. Illis enim Iu-
dicibus ſuos adfuiſſe Præfe-
ctos ex Levitis, dubium non
eſt. Quot vero iſtiuſmodi
præfecti Iudicibus illis aſ-
ſignati fuerint, non ita con-
ſtat. paucos enim admodum
Levitas tum reduces fuiſſe
apparebit, ex his quæ tradi-
mus cap. 18. ita ut vix ipſi
ſuis ordinariis muneribus
in Templo capeſſendis &
exequendis ſuffecerint.

Huic ſane tempori ac-

com-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

commodari poſſit quod de eorum præfectorum numero Ioſephum notare diximus ſupra cap. 9. duos nimirum ex Levitis ſeptem Iudicibus aſſediſſe. Atque hoc aliquo modo conficiatur ex Nechem. 11. 16. ubi duo duntaxat Levitæ Schabbetais & Iozabad præfuiſſe dicuntur operi externo Ædis Dei, ex capitibus Patrum, ſi opus iſtud externum Ædis Dei idem eſſe velis, quod opus illud externum ſuper Iſraëlem, 1. Chron. 26. 29. hoc eſt, de iudiciis accipias, ut illud expoſuimus ſupra cap. 10. Vide & infra cap. 18. Septena-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ptenarius etiam ille numerus Iudicum ordinariorum, hoc eſt, Chiliarchorum, Centurionum, &c. quem idem ille Ioſephus præſcribit, huic tempori tribui poſſit: ſi ſpectes familiarum Iudaicarum atque adeo omnium eorum Iudæorum ex captivitate Babylonis redeuntium numerum, & negotia quibus eos diſtineri neceſſe erat. Denique ſi unquam locum habuit politia illa magiſtratuum & iudicum quam Talmudiſtæ noſtri tradunt, profecto ad huius temporis progreſſum referenda eſt. Tradunt videlicet, Supremum Hebræorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rum Senatum, nimirum Septuaginta, gladii ſeu morte plectendi poteſtatem, quam habebant in cauſis maioribus, (quales erant, de Tribu, de ſummo Sacerdote, de Pſeudopropheta, & de Maieſtate) Viginti tribus viris capitalibus, qui נפשות דיני, id eſt, iudicia Capitalia tractabant, communicaſſe: ſeptem viros iudices ממונות, id eſt, pecuniarum & bonorum in ſingulis urbibus conſtitutos; quorum tres (fortaſſe duo Levitæ Præfecti, & unus ex loci Iudicibus) iudicia inſtituerent, quinque de prima provocatione cognoſcerent, ſeptem de ſecunda

da decernerent: præterea decem Iudices rerum venalium, quaſi Ædiles creatos fuiſſe, quorum unus ex ſacerdotali genere eſſet: quinetiam receptos arbitros tres, quorum uterque litigator unum eligebat, electi duo tertium optabant. Atque de his fuſiſſime in Talmud ad tractatum de Synedriis, & apud Maymonem in lib. De perplexis.

Sub auſpiciis Ducis ſeu Præſidis provincialis, erat Ieroſolymis Secundarius quidam præfectus ſeu legatus ipſius Præſidis, ex tribu Benjaminis, ut videtur, & colligi poteſt ex Nechem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

11.9. Ibi enim dum enumerantur Beniamitæ, una etiam Secundarius iſte nominatur, cui urbis cuſtodia commiſſa eſſet. Atque hic videtur is eſſe qui 2. Macc. 3.4. vocatur προστάτης τοῦ ἱεροῦ, Præfectus Templi: & apud Ioſephum Antiq. Iud. 14. 11. ὑποστράτηγος ἐν Ἱεροσολύμοις, ſuppræfectus Ieroſolymorum.

Benjamitam fuiſſe, veriſimile etiam eſt ex eo, quod cives Ieroſolymitani maxima ex parte Benjamitæ enumerantur à Nechemia, ut etiam illius urbis maior pars erat tribus Benjamiticæ.

Præ-

Præſides provinciales valuiſſe maxima authoritate, atque adeo ſummum imperium habuiſſe, apparet ex his quæ geſſit Nechemias. Authoritatem vero ſummam habuiſſe Nechemiam, illud poſtremum eius factum maxime arguit, quo gloriatur ſe aliquem ex poſteris Ioiadahi filii Eljaſchibi ſummi Sacerdotis exilio mulctaſſe, quod duxiſſet in uxorem filiam Sanballathi Horonitæ. Imperium etiam ſummum, quod reliquos ex Iudæis qui uxores alienigenas duxiſſent, obiurgaverit, excommunicandos, cædendos verberibus, & depilan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dos in ſummam ignominiam præceperit.

Ioſephus Antiq. Iud. cap. 11.7. ita ſuperiorem illam hiſtoriam attingit, ut dicat, Ieroſolymorum Seniores (id id, Magiſtratus præcipuos, atque adeo Synedrion ipſum) ſtatuiſſe atque præcepiſſe Manaſſi fratri ſummi Sacerdotis Iaddi, ut à ſe amandaret & repudiaret coniugem alienigenam, id eſt, Samaritanam, filiam Sanballathi Cutthæi ſeu Samaritani, Satrapæ inſtituti Samaritanæ genti à Dario: vel ab altari arceretur: quod & factum eſt ab eius fratre Iaddo: quem ait ſuc-

cen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cẽſuiſſe populo eo nomine, (ſi credendum eſt Baſilienſi editioni ipſius Ioſephi) quã-vis etiam Seniorum decretum ipſe ſit exequutus.

Ex utraque huius hiſtoriæ deſcriptione cõſtat, Nechemiam Hebræorum reducum Magiſtratus, ita ad huius criminis (nuper ab Hezra atque ab ipſo reliquo populo ſolenni plebiſcito & decreto condemnati) agnitionem & deteſtationem ſtupefactos excitaſſe, ut etiam coëgerit Magiſtratum ipſum ſententiam quam debuit, ferre, eamque per ipſum ſummum Sacerdotem exequi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

An Manaſſes iſtiuſmodi proprie frater germanus fuerit Iaddi, non ita aſſeveravero, ſed malim agnatum fuiſſe.

Præſides provinciales hac valuiſſe authoritate, veriſimile eſt, quamdiu ita ut diximus à Monarchis Perſicis Iudææ præfecti fuerunt.

Mortuo autem Nechemia, nullus talis à Monarchis Perſicis Præſes provincialis conſtitutus dicitur, immo nec ullus alius Iudææ præfectus eſt à Monarcha Perſico, ſed videntur Perſæ acquieviſſe in ſpectata fide & probitate Iaddi ſummi Sacerdotis, (ſicut & aliquando

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

do in Hezram Sacerdotem tale quid contulerant) ut apparet ex Iaddi reſponſo ad Alexandrum: quaſi iam Perſæ ſuum imperium à Græcis proſtratum, liberaliter potius quam imperioſe retinere contenderent. Fieri tamen potuit ut Iaddus reliquique Iudæi duces aliquem ex tribu Iehudæ delegerint, qui primas in Summo Synedrio obtineret, ſed nomine tenus potius quam re ipſa: cũ omnia à ſummis Pontificibus penderent. Atque fortaſſe eo ſpectat quod vulgo de eorũ ducum ſerie circumfertur ſub nomine Philonis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ergo quod ſpectat ad Iudæorum politiam expugnatis Ieroſolymis, Tyrannica omnino fuit ſub Monarchis Babylonicis, immo & aliquo modo, licet non ita prorſus, ſub initium Monarchiæ Perſicæ. Nam quamvis Hebræi à Cyro & Dario Medo imperii conſorte Præſidem aliquem provincialem ex ſtirpe Regia obtinuiſſent, ut colligi poteſt ex his quæ ſcribuntur Hezræ 1.8. & 5. 14. 15. & 16. collatis cum his quæ notantur Hezræ. 2. 2. & 3. 8. & 4. 3. & 5. 2. Senioreſque aliquos ſeu primates haberent ex ſuis, qui populi nego-

negotia adminiſtrarent, annuaſque aliquas penſiones, tamen iudiciorum ſuorum reſtitutionem non niſi à Longimano impetrarunt.

Mitto quod Perſis triplex illud tributum de quo Hezras 4. 13. perſolverint: & quod fere ſub Dario Hyſtaſpis, opera Hamanis deleti fuerint.

Tēpore Longimani, Darii Nothi, & Artaxerxis Mnemonis ſeuMagni, ita reſtituta fuit priſtina Hebræorum politia, ut aliquid habuiſſe videatur Regni, Ariſtocratiæ, & Democratię: non tamē ea libertate quæ ſub Iudicibus & Regibus viguerat. Nam

tri-

triplex illud tributum *a* exceptis ſolis Miniſtris Templi, Perſis quotannis penſitarunt, quo ſummum illorum in ſe imperium teſtarentur & agnoſcerent.

Artaxerxes Ochus per Vagoſem hanc tributorum tyrannidem admodum auxit *a*. Nec enim illa ſola tributa ordinaria exegit, ſed & nova ſacrificiis in Templo offerendis impoſuit: immo & immunitatem tributorum quæ Templi Miniſtris à Longimano conceſſa fuerat, penſioneſque quas ille idem ad Templi uſum largitus fuerat, ſuſtulit.

a *Hez.* 7.24. b *Ant.Iud.* 11.7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

lit. Atque hoc videtur illud eſſe quod hiſtorici notant, eum cepiſſe ἀποδασμόν. Atque hæc Tyrannis per ſeptem annos duraſſe dicitur. Reliquo ergo tempore Hebræorum politia ad mediam illam rediit, quæ viguerat ſub Longimano & reliquis, niſi quod mortuo Nechemia nullum alium miſſum Præſidem provincialem legimus.

Alexander magnus *a* ubi Aſiam & Ciliciam domuiſſet, Tyrumque expugnaſſet, eique indignabundo & Iudæis infenſiſſimo ac infeſtiſſimo, occurriſſet Iaddus Sacer-

a *Ant. Iud.* 11.2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Sacerdotalibus veſtibus indutus, una etiam reliqui Sacerdotes, immo & alii omnes qui ad Reipubl. adminiſtrationẽ provecti fuerant, αὐτονομίαν conceſſit Iudæis non ſolum Iudæam incolentibus, ſed & diſperſis per Babyloniam & Mediam, immo & illis qui ſub eius auſpiciis militatum proficiſcerentur: deinde etiam ſeptimo quoque anno immunitatem à tributis. Atque tum Iudæorum Reſpub. fere rediit ad mixtam illam politiam. illud enim tantum deeſſe videbatur, quod Ducis imperium & poteſtas in unum aliquem ex familia

Da-

Davidis derivatum non eſſet, ſed in ſummum Sacerdotem confluxiſſet, Iaddum videlicet: quem omnino crediderim ex Nechemiæ (à quo in eam dignitatem promotus fuerat) conſilio, Principum, Iudicum ſubalternorum, atque adeo conſeſſus Eccleſiaſtici ordinem retinuiſſe, atque in altiſſima pace vixiſſe, quoad Ptolemæus Lagi filius dolo Ieroſolyma ingreſſus fuiſſet *a*. Sed ne tum quidem *αὐτονομίαν* Ptolomæus Ieroſolymitanis ademiſſe legitur, ſed duntaxat durius eos accepiſſe, & acerbioribus pau-

a Ioſephus Ant. Iud. 12.1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

paulo auſpiciis vindicias imperii in Ieroſolymitanos ſibi aſſeruiſſe. Certe illud adiicitur, Ptolemæum Iudæorum quamplurimos ex montano Iudææ tractu & Ieroſolymorum vicinia, Samariaque, & Garizin, in Ægyptum deportaſſe: ſed & hoc ſubiungitur, Ptolemæum ubi eorum religionem in ſervando iureiurando ex recentibus exemplis perpendiſſet, ex illis permultos ad ſuarum arcium præſidia collocaſſe, parique cum Macedonibus civitatis Alexandriæ iure donaſſe, exacto ab illis iureiurando, Eos ſibi ſuiſque poſteris da-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tam fidem ſervaturos: atque ex ea Regis liberalitate, quamplurimos alios ex Iudæa in Ægyptum conceſſiſſe, una etiam territorii feracitate pellectos. Hæc vero humanitas efficit, ut credam, non prorſus abalienato animo fuiſſe Ptolemæum iſtum erga Iudæos etiam Ieroſolymitanos, illiſque αὐτονομίαν ſuam conceſſiſſe. Ioſephus eiuſdem libri 12. Antiquit. Iud. cap. 2. verſ. 64. ubi agit de Iudæis Aegyptum incolentibus, meminit τῶν ἡγεμόνων αὐτοὺς, id eſt, eorum qui illis præerant, & τοῦ ἱερέως, id eſt, Sacerdotis, & τῆς τοῦ πολιτεύμα-

τους πρεσβευκότων, id eſt, eorum qui illorū politiam adminiſtrabant. quod demonſtrat, Iudæos Agyptiacos ſuam utranque politiam ibi conſtitutam iam tum habuiſſe. quod quidem non uno aut altero anno ſub Ptolemæo Philadelpho cōponi potuit, ſed iamdiu ab eius patre factum aut fieri conceſſum oportuit. Atque quod dicitur de æqualitate iuris civitatis Alexandriæ Macedonum & Iudęorum, religionem & politiam ſpectavit. Dubium enim non eſt, Macedones ſuis ſuperſtitionibus & legibus politicis (quæ prorſus alienæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

næ erant ab Aegyptiacis) vixiſſe, iiſque uſos fuiſſe in Aegypto. Quinetiam Ioſephus Ant. Iud. 14 13. confirmat ex Strabone, Alexandriæ atque in aliis urbibus Aegyptiacæ ditionis, qualis eſt Cyrenaica & Heliopolitana, Iudæos iam inde à priſcis temporibus habuiſſe ἐθνάρχην, id eſt, principem aliquem ſuæ gentis, ſeu Magiſtratum, qui ſuæ gentis negotia adminiſtraret, & iudicia moderaretur, atque contractus & edicta curaret (id eſt, contractuum & edictorum obſervationem:) quaſi etiam eſſet Magiſtratus eius politiæ, quæ

 per

per ſe eſſet perfecta, & à nullo pendens.

Hæc certe efficiunt, ut ſtatuam, Iudæos Ieroſolymitanos ſuam αὐτονομίαν obtinuiſſe à Ptolemæo Lagi, Ptolemęo Philadelpho, (qui & pluſquam centum millia Iudæorum in captivitatem redactorum, à Perſis ſua pecunia redemit, & ad ſuos remiſit) Euergete, Philopatore, quantumvis illis per aliquot dies infenſiſſimo, & Epiphane (quoad Ieroſolymitani Regibus Syriæ ceſſiſſent:) quamvis quinque illis Aegypti Regibus ſemper tributarii fuerint: ita ut Antiochus Magnus ius illo-

rum

rum tributorum eo confirmarit, quod Iudæam in dotem Epiphani dederit. Antiochum Magnum quintum Syriæ regem non ſolum αὐτονομίαν qualem conceſſerat Longimanus, Ieroſolymitanis conceſſiſſe narrat Ioſephus Antiq. Iud. 12. 3. ſed Iudæis omnibus per ſuam ditionem diſperſis, ita ut omnes eorumque filios antea ſervos, liberos eſſe iuſſerit, & Iudæos Antiochenos pari cum Antiochenis ipſis indigenis iure donaverit: cum antea Seleucus Nicanor Iudæis in eas urbes quas extruxerat tranſlatis, Ius & municipalem
 ordi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ordinem duntaxat cum Græcis æqualem tribuiſſet. Αὐτονομία hæc magnificentiſſime deſcribitur poſterioris Maccabæorum 3. ubi maxime laudatur Seleucus Philopator rex Aſiæ, id eſt, Syriæ, filius maior natu Antiochi Magni, ob patris liberalitatem à ſe in Ieroſolymitanos eorumque Templum perpetuatam: licet ab ea aliquando ipſum Seleucum avocare tentaſſet Apollonius eius Satrapa in Cœleſyria & Phœnice, dolo & artibus Simonis cuiuſdam Benjamitę, cui Templi præſidium demandatum fuerat.

Mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Mortuo Seleuco concidere & iacere cœpit ea αὐτονομία. Nam cum Iaſon Oniæ ſummi Sacerdotis frater ingenti pecuniæ vi ſummum Sacerdotium ab Antiocho Epiphane emiſſet *a*, pro Legibus divinis paulatim Græcorum inſtituta ſubſtituit; immo & idem audacius & impudentius fecit Menelaus adverſus utrumque fratrem, atque univerſam gentem Hebræorum, & tandem ad eam rem nactus eſt ſibi legatum Lyſimachum, per omnia cognatum: unde & iuſto Dei iudicio Antiochus Epiphanes

a 2. *Macc.* 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

octavo ſui regni anno Iudæorum αὐτονομίαν, & mixtam fere ſuperiorum temporum politiam, omnino abrogavit.

Abrogatam Dei Legem apud ſuos paulatim reſtituerunt Iudæorum illi ex Sacerdotali genere, quos vulgo Hebræi Chaſmonæos appellant, noſtri vero Maccabæos. Mathathias *a* ubi eius rei ſpecimen aliquod edidiſſet, à potiore populi Iudaici parte ad eam rem Princeps inſtituitur. Patris ſucceſſor fuit ex eius deſignatione Iudas filius. Qui ubi adverſus Appollonium Antio-

a 1.*Macc.*2.*Ant.Iud.*12.8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Antiochi Satrapam ſuę fortitudinis periculum feciſſet, audiſſetque Antiochum bellum propediem redintegraturum, ad Mitſpam Iudæos ſolenni ritu ieiunaturos, & Deum deprecaturos convocat *a*: ibique priſcæ proculdubio politiæ veſtigia ſequutus conſtituit qui populum tempore belli præcipue regerent, videlicet Chiliarchos, Centuriones, Quinquagenarios, & Decuriones: atque tandem devicto Gorgia & Lyſia, Ieroſolyma Templumque ipſum repurgavit *b*, illudque ac o-

M 5 mnia

a 1.*Macc*.3. *Ant. Iud*.12.9.

b 1.*Macc*.4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mnia in eo Dei cultui devota & dicata, rurſum Deo conſecravit. Atque ad eam rem uſus dicitur opera Sacerdotum crimine vacuorum, & ſtudioſorum Legis. In his autem ſummum Sacerdotem ipſe probaſſe videtur Oniam ſeu Menelaum *a*. ita ut Iudas tantum Dux & Princeps populi fuerit, non etiam ſummus Sacerdos: quantumvis hoc aſſerat Ioſephus *b*: qui vult, Alcimum ſummum alium Sacerdotem ſuperiori illi malis artibus ſuffectum interiiſſe

a *Ant. Iud.* 12. 15. *verſ.* 2. *&* 3.
b *Ant. Iud.*17.*verſ.*21.1.*Macc.* 9.56.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

periiſſe vivente adhuc Iuda Maccabæo, indeque populum Iudæ ſummum Sacerdotium obtuliſſe & aſſignaſſe, ac eo per triennium functum fuiſſe: contra fidem hiſtoriæ quæ traditur in libris Macca. Fieri certe poteſt, ut ſummum Sacerdotium Iudæ à populo oblatum, & ab eo repudiatum fuerit.

Ubi Iudas fœdus iniiſſet cum Romanis *a*, multaque prælia cum Syriæ regibus, eorumque ducibus feliciter commiſiſſet, tandem à Bacchide Demetrii Syriæ regis duce

a 1. *Macc.* 8. *Ioſephus Ant. Iud.* 12. 17. & 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

duce vincitur, & ab eius militibus interficitur.

Eo mortuo eius frater Ionathas inducitur ab amicis, & meliore Iudæorum parte, ad ſuſcipiendam Rei Iudaicæ adminiſtrationem, & populi principatum *a*. Ille de more primorum illorum Iudicum ſeu gubernatorum Reipub. Iudaicæ, dicitur iudicaſſe populum in urbe Machma, in qua habitabat, (id eſt, ut Ioſephus *b* interpretatur, populo quæ gerenda eſſent præſcripſiſſe) & improbis atque impiis quibuſque de medio ſublatis

a 1. *Macc.* 9. & 10. b *Ant. Iud.* 13. 2. & 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tis gentem ſuam repurgaſſe. Nec tamen in his omnibus ſummo Sacerdotio functus dicitur, quoad illi oblatum fuiſſet una etiam & regni & imperii ſummi inſigne & ſymbolum ab Alexandro *a*, qui ſe venditabat filium Antiochi Epiphanis. Is autem Epiphanes hoc ipſum ius eligendi ſummi Sacerdotis iam antea ſibi vendicaverat, itemque eius ſucceſſor & frater Demetrius. Ergo in feſto Tabernaculorum Ionathas ſummo Sacerdotio fungitur: itaque in eum unum confluere cœperunt ſummum Sacerdotium & Sum-

a 1. *Macc.* 10. *Ant. Iud.* 13. 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Summum Gentis Iudaicæ imperium, ad antiquos fines tandem ab eo extenſum, & priſtinæ libertati omnino reſtitutum. Atque hæc Ionathas non ſolum ab Alexandro obtinuit, qui ſe filium Antiochi Epiphanis iactabat, & proinde legitimum Syriæ regem: ſed & Demetrius frater Antiochi Epiphanis qui regnum illud uſurpabat, plura illi pollicitus eſt, ſi eius partes ſequeretur: immo & Demetrius iſtius Demetrii filius *a*, cum rerum Syriacarum ſolus potiretur, non ſolum Iudæorum *αὐτονομίαν*, ſed & *αὐτεξ-ουσίαν*

a 1. *Macc.* 10.67.

ϛσίαν omnibus modis auxit & amplificavit a. Iudæis enim Iudææ fines aſſignavit, tres præfecturas, Aphærema, Lyddan, & Ramathen, de Samaria ad Iudæam additas: omniaque pertinentia ad eos omnes qui Ieroſolymis ſacrificarent, idque pro Regiis vectigalibus, quæ Rex antea ab ipſis annua de fructibus tam terræ quam arborum percipiebat: alia item quæ Syriæ regibus perſolvebantur, tam decimas quam tributa illis debita, atq; etiam Salinas & Coronas quæ illis pendebantur: atque hæc ita

a 1. *Macc.* 11. 19. 34.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ita perpetua eſſe Demetrius iſte voluit, ut diſertiſſimum eius rei monumentũ in celebri loco Templi reponendum curaverit. Dumtaxat hoc excepit, ut præſidium, quod Syri in Arce Ieroſolymitana habebant, Ionathæ inde eiicere adhuc non liceret. Quinetiam ſuperiora illa Ionathas ab Antiocho Sedete Alexandri illius ſuperioris filio, & ab eius curatore Tryphone obtinuit. Immo Ionathas ut melius *αὐτονομίαν* & *αὐτεξουσίαν* Iudæis reſtitutam ſartam tectam retinere poſſet, legatos Romam & Lacedęmona miſit, qui fœdus cum

Ro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Romanis & Lacedęmoniis redintegrarent. Reſtitutam autem fuiſſe veterem Iudęorum politiam ſub Ionatha, liquet ex eo, quód Legati iſtiuſmodi Romanis diſerte ſignificarunt, ſe miſſos à Ionatha ſummo Sacerdote, & Gente Iudæorum : item & ex ipſa literarum inſcriptione, quas per eoſdem Legatos Spartam ad renovandum fœdus miſit: quæ his verbis concepta eſt *a*: Ἰωνάθαν ἀρχιερεὺς καὶ ἡ γερουσία τοῦ ἔθνους, καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν Ἰουδαίων, Σπαρτιάταις τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν· & apud Ioſephum Antiq. Iud. 13.

a 1. *Macc.* 12. 6.

cap. 9. verſ. 25. Ἀρχιερεὺς Ἰωνάθης τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἡ γερουσία, καὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἰουδαίων, Λακεδαιμονίων ἐφόροις, καὶ γερουσίᾳ, καὶ δήμῳ, τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν. Hæc manifeſte arguunt quæ fuerit tum forma Reipub. Iudaicæ, & quomodo ad ſuperiorem illam mixtam politiam redierint. Nam inprimis Ionathas inducitur tanquam princeps, deinde Senatus, (quæ vox Iudices ſuperiores & inferiores continet) poſtremo populus ipſe. Atque ut his vocibus fucum Romanis & Lacedæmoniis factum non fuiſſe conſtet, 1.Macc.12.35. dicitur Io-
nathan

nathan ad concionem con-
vocaſſe τοὺς πρεσβυτέρους τοῦ
λαοῦ, id eſt, Seniores popu-
li, ut de exædificandis in
Iudæa propugnaculis age-
ret, mœnibuſque Ieroſoly-
mitanis, & excitando altiſ-
ſimo muro inter Arcem &
urbem, ut hoc pacto exclu-
derent præſidium Syrorum
a commerciis urbis, tan-
demque ad commeatus pe-
nuriam adducerent. Quos
vero author lib. Maccabæo-
rum vocat πρεσβυτέρους τοῦ
λαοῦ, id eſt, Seniores populi,
Ioſephus λαὸν ἅπαντα, id eſt,
populum univerſum: ita ut
vel illis nominibus veniant
omnes cives qui prorie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

populus vocatur, vel γερουσία, id eſt, Senatus, ille videlicet ſuperior, qui quum populum repræſentet, vocetur populus ipſe. Hoc certe notandum videtur, politiam prioris iſtius temporis Maccabæorum, aliquid amplius habuiſſe Democratiæ, aut Ariſtocratiæ, quã Regni.

Continuatam fuiſſe hanc politiam apud Iudæos, primum illud demonſtrat, quod Simon eius frater, accepto nuntio de fratre captivo apud Tryphonem, non ante exercitus ductandi provinciam & Reipub. adminiſtrandæ ſubiit, quam convocatus populus eum du-

cem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cem in locum fratris ſubſti-
tuiſſet *a*: deinde quod De-
metrius reſcribit Simoni in
hæc verba *b*: Σίμωνι ἀρχιερεῖ,
καὶ πρεσβυτέροις, καὶ ἔθνει Ἰουδαίων
χαίρειν· tertio loco & illud,
c Σπαρτιατῶν ἄρχοντες, καὶ ἡ πό-
λις, Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ, καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἱερεῦσι καὶ
τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων, ἀ-
δελφοῖς χαίρειν· poſtremo
quod extat in ſolenni & au-
guſtiſſimo illo plebiſcito,
quod in gratiam Simonis
conceptum eſt *d*: Ἐπὶ συνα-
γωγῆς μεγάλης ἱερέων καὶ λαοῦ,
καὶ ἀρχόντων ἔθνους καὶ τῶν πρεσβυ-

a 1.*Mac*.13.2. b *verſ*.36. c 1.*Mac*.
14.20. d 1.*Macc*.14.28. *Ant*.
Iud.13.11.

τέρων τῆς χώρας. quamvis huius Simonis Maieſtas longe amplior deſignetur & prædicetur quam ſuperiorum eius fratrum : ut apparet ex eo quod in tabulis & inſtrumentis publicis, annorum ſupputatio iniri cœperit, ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως μεγάλου καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου, vel, ut vult Ioſephus, εὐεργέτου Ἰουδαίων καὶ ἐθνάρχου: deinde quod ex communi conſenſu Iudæorum & Sacerdotum deſignatus dicatur [a] ἡγούμενος καὶ ἀρχιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, & στρατηγὸς cum ſummo imperio in utramque politiam, & Simon recepiſſe quod illi

[a] 1. *Macc.* 14. 41. & 42.

li offerebatur, & libenter ſuſcepiſſe ἀρχιερατεύειν, καὶ εἶναι στρατηγὸν, καὶ ἐθνάρχην τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερέων, καὶ προστατῆσαι πάντων. Et certe non ſolum ſuperiora illa quæ eius frater Ionathas obtinuerat à regibus Syriæ, conſequutus eſt: ſed hoc illius principatui tribuitur, quod ſublatum fuit ab Iſraële iugum Gentium *a*: & recepta tandem fuerit Arx illa in qua erat præſidium Syrorũ, quam à pollutionibns repurgarit, & ſolenniter admodum ſuis reſtituerit. Atque in hac mixta politia, Regni aliquid emicuit am-

a 1. *Macc.* 13. 41

plius quam Ariſtocratiæ aut Democratiæ, ut paulatim eius poſteri commonſtrarunt. Hyrcanus enim patri ſuccedens, ſuo quidem principatus initio αὐτεξουσίαν, non tamen αὐτονομίαν ſuæ Gentis amiſit: ſed paucis poſt diebus ita excuſſit Antiochi Pii tyrannidem, ut quam latiſſime fines ſuos amplificaverit *a*.

Mortuo Hyrcano Ariſtobulus eius filius natu maior *b* principatum in Regnum evexit, ſeque & diademate & Regio nomine ornavit: ita tamen ut iam

tyran-

a *Ant.Iud.*13.16. & 17. b *Ant. Iud.*13.19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tyrannidis aliquid Maccabæi ipſi admiſcerent veteri illi Iudæorum politię, quã & ipſi adverſus Iudæorum tyrannos vindicaverant. Ituræam certe ita adiunxit Iudæorum regno, ut Ituræos minis coëgerit ad omnes ceremonias Iudaicas, una cum ipſa Circumciſione admittendas.

Mortuo Ariſtobulo eius frater Alexander *a* Rex etiam dictus, Iudaici imperii fines ad ſummum evexit. Tyrannidem omnino reſipuit eius regnum: ut maxime ſuſpectum ſit, an ſuperior illa Iudæorum politia

a *Ant. Iud.* 20. & 21. & 22. & 23.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tum libera fueriit, an vero ad eius arbitrium & nutum inclinaverit.

Alexandra uxor marito ſucceſſit: ita tamen ut Hyrcanum natu maiorem ex filiis ſummum Sacerdotem deſignaret, Phariſæos autem conſortes adminiſtrationis Regiæ haberet. Atque tum in Iudæorum politia obtinuiſſe videtur Ariſtocratia: vel certe Oligarchia: nam ea politia Tyrannidem admixtam habuit.

Matre gravius laborante, Ariſtobulus eius filius natu minor *a* ita capiendis caſtellis inhiavit, ut intra quin-

a *Ant.Iud.*13.24.20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quindecim dies viginti duo loca ceperit. Unde Iudæorum πρεσβύτεροι, id eſt, Seniores, & Hyrcanus eius filius natu maior Reginam, admonent, ut ſibi proſpiciatur. Atque huiuſcemodi Seniorum mentio ſatis deſignat, non prorſus tunc corruiſſe Iudæorum Rempublicam.

Mortua matre Ariſtobulus *a* ita cum fratre Hyrcano pactus eſt, adhibito etiam ſolenni ſacramento, ut ipſe Sacerdos ſummus & Rex eſſet: Hyrcanus vero depoſito Sacerdotio ſummo privatam vitam ageret. Sed arti-

a *Ant.Iud.* 14.1.

artibus Antipatri res eo tandem devenit, ut cum Ariſtobulus Sacerdotium ſummum, & Regnum tenuiſſet per tres annos & ſex menſes, Iudæi libertatem amiſerint, eoſque Pompeius Romanis ſubiecerit: factaq; fuerit (ut verbis Ioſephi utar) Ieruſalem Romanis tributaria, & Regnum quod antea datum fuerat (tanquam ſingularis aliquis honos iis qui erant ex genere Sacerdotali) virorum popularium & plebeiorum (id eſt, virorum illorum qui populi ſuffragiis atque adeo plebis ipſius regebantur, quales erant Romani) evaſerit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſerit. Pompeius tamen imperium univerſum & Iuriſdictionem ademiſſe Iudæis non videtur. Nam & Antipater dicitur ex Hyrcani mandato frumentum reliquaque neceſſaria Scauro Romano, militanti adverſus Arabes, ſubminiſtraſſe *a*. Hyrcanus igitur ita fuit Sacerdos ſummus, ut Iudæi ſuis legibus adhuc uterentur, & viverent, ſummuſq; eorum Sacerdos aliquid imperii haberet.

Cæterum in hac tanta rerum mutatione, Iudæi Romanis tributa penderunt, quæ olim Ægyptiis & Syris re-

a *Ant. Iud. c.9.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

repræſentaverant, atque adeo poſterioribus Perſarum Monarchis: ita ut etiam tunc Hebræorum politia potiſſimum Ariſtocratica, Romanorum tyrannidem experta fuerit.

Gabinius Romanus *a* devicto Alexandro Ariſtobuli filio, politiam illam Ariſtocraticam, aliquantulum antea labefactatam, Romanorum Tyrannidi penitus ſubiecit. Nam Hyrcanum Ieroſolyma reductum Templo præfecit, & gentem Iudaicam in quinque Curias diſtinxit, & cuique Curiæ ſuum Synedrion aſſignavit.

Syn-

a *Ant.Iud.c.*10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Synedri igitur Ieroſolymitani Ieroſolymitano territorio ius dicebant Gadareni, Gadareno, Amathuntæi Amathuntæo, Ierichuntini Ierichuntino, & Samphoræi (ex Sephora ſeu Samphora urbe Galilææ) Samphoræo: ut non iam unius imperio, ſed ex Optimatum decreto res eorum adminiſtrari legitime poſſent.

Cum hæc Iudæorum Ariſtocratia per aliquod tempus duraſſet, Hyrcanus *a* paulatim ad aliquem gradum priſtinæ dignitatis rediit, ita ut rurſum & Sacerdos

a *Ant. Iud. c.* 15. & 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dos ſummus, & ἐθνάρχης gen-
tis Iudæorum *a* diceretur,
quaſi Iudæa *b* non tam Ro-
manorum provincia eſſet
quam ſocia, Romanique
non tã ἡγεμόνες & πρόμαχοι,
quam σύμμαχοι haberentur.
Cæterum quia Hyrcanus
iudicio paulo ſegniore vi-
debatur, C. Iulius Cæſar
Iudææ ἐπίτροπον ϗ προστάτην,
id eſt, Procuratorem (ſeu
Tutorem & Curatorem)
atque Patronum Antipa-
trum deſignavit. Antipater
eamdem ob cauſam Phaſe-
lum filium ſuum natu ma-
iorem Hyrcano propius ad-
iunxit, qui dux ſeu præfe-
ctus

a *Cap.*17. b *Cap.*18.

ctus Ieroſolymorum & locorum circumiacentium eſſet: Galilæam commiſit eodem titulo Herodi alteri ex filiis. Atque ut apparet ex actis reſcriptis eiuſdem Cæſaris, Hyrcanus non ſolum Sacerdos ſummus, ſed & ἐθνάρχης fuit, eodem prorſus iure & iiſdē privilegiis, quibus eius maiores: utpote cui permiſſum fuerit non tantum decimas, ſed & ab Ioppenſibus vectigalia & tributa alia exigere.

Hyrcanus igitur tanquam ſummus Princeps gentis Iudaicæ, præfectum ſub ſe habuit Antipatrum, eiuſque filios, ita ut contentus fue-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rit Iudæos domi regere: cętera vero omnia Antipatro eiuſque filiis permiſerit. Quod effecit ut οἱ ἐν τέλει, id eſt, qui magiſtratum gerebant apud Iudæos, & qui erant πρῶτοι, id eſt, Primarii ſeu Primates & optimates, ea de re apud Hyrcanum conqueſti ſint, quaſi Antipater eiuſque filii Tyrannidem in Iudæos affectarent: præſertim arrepta inde occaſione, quod Herodes contra patrias Hebræorum Leges & Synedrii ius, quamplurima in Galilæa perpetraſſet: quorum etiam nomine aliquanto poſt apud ſummum Synedrion

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

drion Ieroſolymam eſt e-
vocatus.

Porro Ioſephus his de rebus, agens, docet, illis temporibus duraſſe ius Synedrii illius apud Iudæos ſummi quod Ieroſolymis ſedebat, eiuſque amplitudinem una cum gentis principatu ſub Hyrcano plane reſtitutam, ita ut ſatis conſtet, Iudæorum politiam maxime fuiſſe Ariſtocraticam, & tamen aliquid Tyrannidis Romanæ & Herodianæ habuiſſe. Quinetiam tandem eo res rediit, ut non amplius Iudæorum res Hyrcanus tractaret: nec eorum Optimates quicquam, aut certe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quam minimum in ſuis rebus adminiſtrationis habuerint, etiam ex ipſius Hyrcani conſenſu *a*, qui ſuo teſtimonio apud Antonium confirmavit, Antipatri filios melius Iudęorum genti prę-eſſe quam Iudæos ipſos. Unde & uterque ex Antipatri filiis ab Antonio deſignatus eſt Tetrarcha, & Ariſtocratia in Iudæorum Repub. admodum imminuta eſt, ita ut Tyrannis iam obtineret: & tamen duo illi Antipatri filii, Iudæos ipſorum Legibus & Iudiciis regerent.

Antigono *b* autem Ariſtobuli Hyrcani fratris filio poſtea

a *Ant. Iud. c.* 23. b *Ant. Iud. c.* 24.

poſtea novis rebus ſtudente, adeo ut patruum ad Parthos & Babylonios relegarit, Iudæorum Reſpub. tandem tota Herodi in Regnum ceſſit: ita ut Tyrannide creſcente, Iudæorum politia admodum imminuta ægre ſe ſuſtentaret. Nam Herodes Synedrii ſummi omnes Iudices, excepto uno aut altero, interficiendos curavit, reliquoſque omnes qui aliqua auctoritate valebant, vel alicuius dignitatis gradum obtinebant: ita ut quos vellet, illis ſufficeret.

Quinetiam hic improbus Tyrannus infantium Bethlechemitarum cæde Ty-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rannidem ſuam nobilitavit.

Certe quod antiquum amicum Hyrcanum ex Synedrii authoritate morte mulctaſſe dicitur, eius Tyrannidem ita confirmat, ut tamen non prorſus ab eo abolita appareat veteris illius Iudæorum politiæ forma.

Tandem vero Herode teterrimo tyranno morte ſublato, eius regnum, reſciſſo ipſius teſtamento in Tetrarchias ab Auguſto Cæſare diſtractum eſt, Archelao Iudææ Tetrarcha conſtituto: qui & ipſe cum impotenter dominaretur, inde extruſus eſt, Iudææque Tetrarchia in Provinciam reda-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

redacta, Syriæque attributa fuit.

Hanc Iudaici regni in Tetrarchias diſtractionem conſequuta eſt neceſſario Synedriorum nova diſtinctio, unoquoque Tetrarcha procul dubio ſuam ſeorſim iuriſdictionẽ tuente. Quam occaſionem avide arripuiſſe Pilatum videmus, cum Chriſtum tanquam Galilæum (haud in eo profecto Ieroſolymitanis Iudæis gratificans) ad Herodem Galilææ Tetrarcham (quem tamen Lucas Regem nominat) Chriſtum remitteret.

Cæterum Iudæa ſic ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Auguſto Imperatore Romano adiuncta eſt provinciæ Syriæ, ut proprium haberet à Cæſare Procuratorem ſeu Præſidem (quaſi medium aliquem locum teneret inter Provinciam & liberam omnino regionem) nec ei à Prætore Syriæ ius diceretur. Quæ ut melius intelligantur, tenendum videtur, Iudæos ſuam αὐτονομίαν à Romanis ſemper obtinuiſſe, ut apparet ex Antiq. Iud. 14. 19. ubi plura leges apud Rufinum, quam vulgo habeantur in noſtris exemplaribus & Græcis, & Latinis. item & capite 13. item libro 16. 12. i-
tem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tem & lib. 19. 5. ubi etiam ipſe Auguſtus meminit diſertiſſime iuris iſtiuſmodi, quod Cæſar Hyrcano conceſſerat.

In ea αὐτονομίᾳ, ut pendebat à Dei Moſiſque inſtitutione, primum locum obtinebat politia Eccleſiaſtica, de qua alio loco: ſecundum politia Civilis.

In politia Civili erant perſonæ, quæ Magiſtratum obibant.

In illis (ut iam attigimus) erant primum Septuaginta, ſeu Synedrion, cui præfuiſſe videtur Sacerdos ſummus: erant deinde Iudices ordinarii, Chiliarchi vide-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

licet, Centuriones, &c. poſtremo erat populus ipſe qui non ſemel apud Procuratores & Præſides Romanos ſcita ſua propoſuit.

Erant præterea & horum Miniſtri (quos videlicet שוטרים, id eſt, præfectos, vocavimus, ex Ioſepho, nomen illud ita interpretante) quibus Magiſtratus illi utebantur in ſuis Iudiciis, ut apparet in multis locis novi Teſtamenti.

Erant & Leges Moſis ex quarum præſcripto de rebus propoſitis iudicabatur.

Quod ad Synedrion attinet eiuſque Iudices, non ſemel eorum fit mentio in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

novo Teſtamento, cuius hi-
ſtoriæ in hæc tempora inci-
derunt, nec non etiam apud
Ioſephum, apud quem Syne-
dri vocari videntur προὔχον-
τες, id eſt, Primates & pri-
mas in populo obtinentes.
In novo Teſtamento vocan-
tur ἄρχοντες, id eſt, Princi-
pes, Luc. 23. 13. & 35. ἄρ-
χοντες τοῦ λαοῦ, Principes po-
puli, Act. 4. 8. & Luc. 24.
20. πρεσβύτεροι, Seniores,
Matt. 27. 12. & 41. & c. 28.
12. & Mar. 15. 1. πρεσβύτε-
ροι τοῦ λαοῦ, Seniores populi,
Matth. 27. 1. πρεσβυτέριον τοῦ
λαοῦ, Senatus populi, Luc.
22. 66. γερουσία τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ, Senatus filiorum Iſ-
raël,

raël, Actorum 5. 21. πρῶτο[ι]
τοῦ λαοῦ, Primores populi,
Luc. 19. 47.

Ordinarii Iudæorum Iudices videntur illi eſſe, qui [a] ςρατηγοὶ τοῦ ἱεροῦ, Prætores ſeu Magiſtratus Templi vocantur. Porro quia quamplurimi erant, Scriptura [b] aliquando plurali numero exprimit huiuſcemodi Magiſtratum: quia vero vel unius alicuius authoritas ad prehenſionem ſufficiebat, vel etiam unus aliquis Chiliarchus ſummus erat, uſurpatur quoque huius Magiſtratus nomen ſingulari numero. Denique & illud uſita-

a *Luc.* 22. 52. b *Act.* 4. 1.

itatum eſt, corpus plurium
qui eundem Magiſtratum
gerunt, ſingulari numero
exprimi.

Templi nomen adiungi-
tur, vel quod eorum Iuriſdi-
ctio in Templo exerceretur,
vel ex Templi, i. religionis
ıdaicæ legibus, inter eos,
qui eodem Templo, id eſt,
iiſdem Sacris utebantur: vel
ad diſcrimen Iuriſdictionis
Procuratoris ſeu Præſidis
Romani Imperatoris, quæ
extendi videbatur ad eos,
quos Præſes ipſe in ſeditio-
ne interceperat, vel etiam
publice nocentes: vel ad ex-
traneos, qui vel aliquid pe-
tebant à Iudæis, vel cum
qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quibus Iudæi, aut alii extranei, aliquid controverſi habebant: aut etiam ad Publicanos publicaque vectigalia, aliaque eiuſcemodi.

Iudicum iſtiuſmodi ὑπηρέται, id eſt, Miniſtri, Iudæi omnino fuerunt, ut aliquo modo liquet ex locis aliquot novi Teſtamenti, præſertim ex Ioan. 7. 46. immo etiam Levitæ, ut ex ſuperioribus conſtare poteſt, & ex Ioan. 1. 19.

Quæ vero Ieroſolymis in Templo fiebant, illa in Synagogis in aliis Iudaicę provinciæ urbibus exercebantur à Iudicibus ordinariis, ita ut maiores & difficilio-

res

res cauſæ, aut etiam minorum appellationes Ieroſolymareferrentur.

Iam autem ſubindicavimus, Iudæorum iuriſdictionem, & iudicia dumtaxat inter ipſos Iudæos, qui nude & mere Iudæi erant, non etiam cives Romani, locum habuiſſe.

Quouſque progreſſa fuerit Iudæorum iuriſdictio, non ita certo conſtat.

Iudæos, ut & reliquos Provinciales, habuiſſe minimã coërcitionem, hoc eſt, apud eos ictus verberũ quadraginta uno minus, in uſu fuiſſe prorſus verum eſt.

Eos gladii ſeu morte plectendi

ctendi poteſtatem habuiſ
videri poteſt, primum ex e
quod αὐτονομίαν ſuam ſem
per retinuerint, ex cuius in
ſtitutis & præſcripto long
aliis de cauſis capitis pœn
infligitur, quam ex Roma
norum iure. Atque & ho
& illud *a* Adulteræ hiſtori
confirmat. Ibi enim dicun-
tur Scribæ & Phariſæi Iu-
dæorum (quaſi præcipui eo-
rum Iudices) Chriſto Moſis
Legem de adultera propo-
ſuiſſe una cum ipſa adulte-
ra, quam eo nomine mortis
ream eſſe contendebant.

Eam autem Chriſtus ad
Pilatum non relegat, ſed
ipſe

a *Ioan.* 8.1. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ipſe mortis ſententiam adverſus eam pronuntiat, ac ſcribas & Phariſæos ad illam lapidandam provocat: deinde prorſus abſolvere videtur. Quæ nunquam facturi videntur fuiſſe Iudæi, atq; adeo nec Chriſtus, niſi Iudæi aliquam habuiſſent gladii ſeu morte plectendi poteſtatem. Huic accedit quod Lyſias Antoniani preſidii Tribunus, tam accurate ſe excuſat apud *a* Felicem Præſidem, quod Paulum Iudæis eripuerit, quia videlicet noſſet eum civem Romanum. Quinetiam huc pertinet quod Tertullus Iu-

a. *Act.* 23:27.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dæorum Orator audacter admodum pronuntiat apud Felicem, Iudæos prehendiſſe Paulum, & voluiſſe eum ex ſua Lege iudicare, immo & queritur, Lyſiam Tribunum Iudæis Paulum per vim eripuiſſe.

Nec fortaſſe prorſus extra rem eſt quod *a* Paulus etiam gloriari audet apud Feſtum præſidem & Agrippam Regem, ſe ſuffragium tuliſſe, cum Chriſti diſcipuli morte mulctarentur & interficerentur.

Ad hæc quoque facit quod Antiquit. Iud. 20. 8. ſcribitur, Ananum Sacerdo-

tem

a *Act.* 26.10.

rem (& proinde rigidiorem in iudiciis) mortuo Feſto Præſide, antequam Albinus in eius locum ſubſtitutus in Iudæam veniſſet, coëgiſſe Synedrion, ad quod permultos vocaſſet, & inter alios Iacobum fratrem Domini, quos tranſgreſſæ Legis accuſatos lapidandos exhibuerit: atque cum horum apud Albinum accuſaretur, non dici in eo Romanorum aut Præſidis imperium imminuiſſe, quod tam multos morti adiudicaſſet, ſed duntaxat in eo quod Synedrion inconſulto Præſide coëgiſſet: quaſi videlicet illa gens admodum ſuſpecta eſſet ſtu-

dii rerum novarum, cogi-
que non potuerit Synedrion
inconſulto Præſide, ut tum
videret ne quid detrimenti
caperent Romani.

Huc etiam accommodari poteſt quod ſcribitur Ioan. 18. 31. ubi Pilatus Iudæis reſpondet, ut Chriſtum accipiant, & ex ſua Lege eum iudicent. Quod vero illi excipiunt, ſibi non licere interficere quenquam, ita exponi poteſt, quaſi Iudæi mendaces de ſuo iure decedere velint, ut locum aliquem relinquerent prophetiæ Chriſti, quam ille ſæpius iteraverat de ſuæ mortis genere, quod etiam ipſe

Euan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Euangeliſta innuit. ita ut etiam illi lapidationem, qua vulgo utebantur in ſuis iudiciis, interfectionem eſſe negent. Ex his ergo conſici videretur, ſaltem lapidationis ſupplicium permiſſum fuiſſe Iudæis, eorumque Iudicibus.

Porro videri mirum non debet, quod Romani huiuſcemodi αὐτονομίαν Iudæis conceſſerint, quæ etiam aliquid gladii haberet: quum inter ipſas provincias populi Romani quædam ita liberæ fuerint, ut magiſtratus Romani iuriſctione ſolverentur. Eiuſcemodi fuit Athenienſium territorium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

item & Lycia in Cilicia quæ ſuum habuit Conci lium, ſuum Lyciarcham aliosque ſui Concilii magi ſtratus, qui ex patriis legi bus iudicia communiter redderent. Quinetiam Cy renaica regio eiuſcemoc primum fuit.

Cæterum ad hæc omni reſpondent qui negant Iu dæos gladii ſeu morte ple ctendi poteſtatem habuiſſe Iudæos quamplurima auſo ſemper fuiſſe per tumultun & ſeditionem, ex iudicic quod zeloſum vocant: atqu ex eo genere eſſe quod de morte Stephani traditur *a*

&

a *Act*.7.51. & 14,19.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

& de Pauli lapidatione ad Lyſtra.

Media igitur quædam via inita videtur, ut videlicet Iudæi in ſuis Iudicum conceſſibus etiam de cauſis capitalibus cognoſcerent, mortiſque ſententiam adverſus reum pronuntiarent, quem poſtea Præſidi, aut eius Tribuno ex ſua ſententia puniendum offerrent: præſertim ſi reus alii mortis generi adiudicatus eſſet quam lapidationi. In ea enim hoc uſurpaſſe videntur, ut inconſulto Præſide eiuſque Tribuno, iuberent teſtes convictum reum lapidibus obruere, quod il-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

lud eorum Lege diſerte exprimeretur.

Quamvis autem Iudæi αὐτονομίαν ſuam habuerint, tamen quia Romani Imperatoris intereſſe videbatur, ne, qui præcipuum Iudæorum magiſtratum moderabatur, parum ſtudioſus illius eſſet, penes Præſides Iudææ eſſe voluit Sacerdotes ſummos exauthorare, illiſque alios ſubſtituere. quod Tyrannide & avaritia non caruit. Unde politiam iſtiuſmodi maiore ex parte Tyrannicam fuiſſe conſtat. Eo etiam aliquo modo ſpectat quod Sacerdotalium veſtium cuſtodiam retinuerint

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rint Præſides, vel certe ex eorum decreto Tribuni quibus præſidium & cuſtodia arcis Antoniæ demandata fuerat: quoad Vitellius eas cuſtodiendas Iudæorum Sacerdotibus tradidiſſet.

Atque hæc politia ſub Præſidibus ſeu Procuratoribus Cæſarum durávit, quoad Claudius Imperator adieciſſet Regno Agrippæ maioris Iudæam & Samariam: ita ut tum Iudæorum Reſp. nonnihil mitius habuerit quam ſub Romanorum Præſidibus: nec tamen, ut apparet ex Act. 12. propterea omnino à Tyrannide liberata fuerit, quamvis be-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

neficiis quamplurimis ab ipſo Agrippa affecti fuerint Iudæi.

Mortuo Agrippa maiore Iudæorum Reſpub. rurſum ad Præſidum ſeu Procuratorum Cæſaris adminiſtrationem rediit *a*, iiſdem prorſus legibus quibus ante Agrippam, immo & magnificentioribus initio imperii Claudii Cæſaris, ut conſtat ex eo quod Claudius Imperator Iudæorum gentem tam magnificis titulis ornatam donat veſtium Sacerdotalium cuſtodia. His enim verbis ad Iudæos ſcribit:

Clau-

a *Ant.Iud.*20.1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Claudius Cæſar Germanicus, Tribunitiæ poteſtatis quinquies Conſul ordinarius, quater Imperator, decies pater Patriæ: Ieroſolymorum Principibus, Curiæ populoque Iudæorum & cunctæ genti Salutem. Sed longe illam magnificentiam non multo poſt elevavit, cum in Herodem quartum, Agrippæ maioris fratrem, Regem Chalcidis, Templi ſacrorumque Theſaurorum poteſtatem, & ordinandorum Sacerdotum ſummorum ius contulit, atque hoc privilegium prorogavit Agrippę minori, Agrippę maioris filio, poſtquam eum

Chal-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Chalcidis regem creaſſet.

Atque hæc politia maiore ex parte Tyrannica, ſi Romanos & Herodem ſpectes, Ariſtocratica tamen plurimum & Democratica, duravit quoad Ariſtocratia & Democratia prorſus apud eos obtinuiſſet, immo vero in Oligarchiam & Ochlocratiam degeneraſſent, ab anno videlicet duodecimo Neronis ad ſecundum uſque Veſpaſiani, nimirum per ſex annos, quo tempore ita concidit illa Reſp. cum urbe totaque gente, ut nunquam inſtaurari potuerit.

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

CAP. XIV.

Politia civilis Iudæorum, per alias provincias diſperſorum.

IN Synagogis provincialibus non pari ubique modo iudicia exercebantur. Nam in Ægypto ubi Iudæi Alexandrini & Cyrenenſes ſuum habebant ἐθνάρχην, reliquoſque Magiſtratus, eiuſque ordines quales erant in Iudæa, iudicia eodem prorſus modo exercebantur quo in Iudæa, ita ut ſummum imperium in Iudæos eſſet penes eorum ἐθνάρχην, ut fuſius expoſuimus ſuperiore capite: ubi de Ptolemæi Lagi & Philadelphi tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

temporibus egimus.

Antiochenos Iudæos eodem iure uſos quo utebantur Alexandrini tempore Auguſti, immo etiam tempore Veſpaſiani & Titi, confirmatur ex lib. Antiq. Iud. 12.3.

Sardibus, quæ fuit aliquando Regia Lydiæ, Iudæi etiam loca habuerunt, in quibus negotia & iudicia inter ſe exercerent, ut liquet ex Antiq. Iud. 14. 19. apud Rufinum.

In Synagogis aliarum provinciarum non ita tractata videntur iudicia Civilia, ſed potius ad tribunal publicum tum Iudicum mu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

municipalium loci, tum etiam Iudicum Romanorum, ut conſtat ex Act. 14. 5. & 18.12.13.14.15.16. & 19.39.

Atque hactenus de civili Iudæorum politia: nunc ad Eccleſiaſticam redimus.

CAP. XV.

Politia Eccleſiaſtica in Chananæa.

QUum Ioſuas tam fideliter & accurate Dei mandata ſequutus dicatur, dubium non eſt, quin etiam Politiam Eccleſiaſticam à Deo præſcriptam, qua potuit fidelitate & diligentia conſervaverit, præſertim adiu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

adiutus, immo & quaſi ma-
nu ductus ad eam rem ab
Eleazare.

Eleazar autem antequam
populus ex deſerto excede-
ret, patri Aharoni ſucce-
dens, videtur ſibi in Princi-
pem Levitarum ſubſtituiſſe
filium ſuum Phineeſum: ut
apparere aliquo modo po-
teſt ex eo, quod Phineeſus
ex mediis Iudicibus Iſraëli-
ticis, quos Moſes alloque-
batur, prorumpens, tam in-
trepide *a* Zambrim & Coz-
bin tranſverberaverit; &
ex ea promiſſione quam
Dominus actioni illi tam
magnanimæ ſubiecit: dein-
de ex

a *Num.* 25.8.9. &c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

de ex ea legatione a quã obiit apud Rubenitas, Gaditas, & Menaſſitas trans-iordanenſes. Deniq; ex eo quod 1. Par. 9. 20. dicitur Præfectus fuiſſe Koritis: cuiuſmodi præfecturam dictum eſt Eleazarem habuiſſe, dum Aharone adhuc ſuperſtite, Principem Levitarum ageret.

Ubi terram Chananæam ingreſſi fuiſſent Iſraëlitæ, & Tabernaculum ſtatuiſſent Silunte, terraque diviſa fuiſſet inter reliquas tribus à Levitica, Ioſuas ex Dei præſcripto urbes refugii deſignat.

Q Dein-

a *Ioſ. 22. 14. &c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Deinde illas aliaſque Sa-
cerdotibus & Levitis ali-
aſſignat.

In omnibus urbibus in
quibus habitarunt Levitæ
veriſimile eſt eos conſeſſum
quendam habuiſſe, ad quem
referrentur cauſæ Eccleſia-
ſticæ: docuiſſe certe verum
eſt non ſolum in illis urbi-
bus, ſed & in aliis, in quibus
etiam veriſimile eſt fuiſſe
loca quædam deſtinata pre-
cibus ſolennibus, cœtibus
ſacris, audiendo Dei verbo
& ſacrificiis quibuſdam fa-
ciendis ex genere Proſpe-
ritatum. Et fortaſſe hinc
effluxerunt quæ poſtea vo-
cata ſunt Excelſa. (niſi mali-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ea ex Chananæorum reliquiis conſervata.) Veriſimile enim eſt, loca illa fuiſſe in editiore civitatis ſitu, vel ad civitatem ipſam. Immo & iſta videntur fuiſſe ſynagogarum initia.

Hæc aliquo modo confirmantur ex Iud. 6. 11.17. & 20. & 13.19. & 1.Sam. 9.12. & 10.5.& 10.& 16.2. ut paulo infra fuſius iſta explicabimus.

Conſtitutis & deſtinatis urbibus in quibus Levitæ habitarent, non ita illis uſuveniebat ad deportandum Tabernaculum convenire. Ergo per aliquot annos dicitur ſubſtitiſſe Silunte.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Quo tempore Taberna-
culum ſubſtitit Silunte, E-
leazari in Sacerdotio ſum-
mo ſucceſſit *a* Phineeſus,
pſi Phineeſo Abiſchuas, ip-
Abiſchuæ Bukkis, ipſi Buk-
ki Huzzis, huic Elis ex al-
familia, nimirum ex famil-
Ithamaris.

Quomodo Elis Sacerdo-
ſummus evaſerit, non ſcr-
bitur: ſed illud ex eo factu-
coniici poteſt, quod cum
Domino deſignatus fuiſſet
populi Iudex, viſus etiam
fuit perturbatiſſimis ill-
temporibus ad Sacerdo-
tium ſummum evectus
pra-

a *Ant. Iud.* 5. 12. 6. 1. *Chron.* 6.
&c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ræſertim cum inter Sacer-
otes inſtructiſſimus habe-
etur ab omnibus rebus ne-
eſſariis ad Reipub. Admi-
iſtrationem. Quomodo re-
iqui Levitæ officium ſuum
ecerint, non plane conſtat.

Certe ut apparet ex hi-
toria Sacra, Elis etiam ipſe,
naxime ubi in Iudicem &
Sacerdotem ſummum eva-
iſſet, parum ſolicitus fuit
le reſtituenda Hebræorum
olitia tum Eccleſiaſtica
um Civili, intentus fortaſ-
e populi libertati: quo ef-
ectum eſt, ut etiam dome-
ticos filiorum errores non
ta, ut eius dignitas & mu-
us ferebat, curaverit. Er-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

go tandem ſupervenit Samuel propheta ſimul & Iudex, qui non ſolum populum in libertatem aſſeruit ſed & politiam utramque reſtituit. De civili iam actum eſt: eccleſiaſticam eodem modo reſtituere cœpit. Quum enim initio illo quo prophetare cœpit verbum Domini rariſſimum fuiſſe dicatur, & aliquot poſt annis quampluri-mi Prophetæ ſub Saulis inaugurationem commemorentur, videtur ipſe primus & excellentiſſimus Propheta prophetiæ donum atque Prophetarum numerum nobilitaſſe, ut Sacerdotibus ſum-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſummis, admodum in ſuo munere deſidioſis, ac Dei verbo labaſcenti & pene ſepulto, ſuccurreret. Igitur Prophetarum collegia inſtituit, dum Levitarum conſeſſus conſtituit, non uno loco, ſed quamplurimis, id eſt, omnibus illis locis ubi cœtus publici à Levitis celebrari conſueverant, ita ut tum Scholæ publicæ frequentari maxime cœperint. Atque de his fuſius diſſeremus, ubi agemus de politia Eccleſiaſtica decem tribuũ. De cæteris quę in Eccleſiaſtica politia evenerunt quo tempore Tabernaculum ſubſtitit Silunte, non ita conſtat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Silunte Tabernaculum translatum eſt *a* Nobam, ſed quo tempore, non liquet. Coniici poteſt illud incidiſſe in deſolationem Arcæ captæ. Inde tranſlatum eſt Gabaonem, ut apparet ex 2. Chro. 1. 3. quo tempore videlicet Doeg Idumæus eſt populatus igni & ferro urbem Nobam. Inde poſtremo tranſlatum eſt in Ieroſolyma, ut diſerte traditur 2. Chron. 5. 5.

Arca ſæpius deportata eſt *b*, quoties videlicet facti ſunt celebres quidam conventus, aut prælium commiſſum eſt,

a 1. *Sam*. 21. 2. *&c.* b 1. *Sam*. 4. 4. *&* 14. 3. *&* 18. *&* 2. *Sam*. 11. 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſt, ut apparet ex illis for-
mulis, Coram Domino, vel,
ad Dominum. quæ fere in-
telligendæ ſunt vel de Ar-
ca, ut Ioſuæ 24. 1. Iud. 2. 5.
& 11. 11. & 20. 1. & 1. Sam.
6. 20. & 10. 17. & 18. & 11.
15. & diſertiſſime 1. Sam.
14. 36. ex verſ. 18. vel de
Tabernaculo, ut 1. Sam. 21.
7. Deportata igitur eſt ad
bellum quod tempore Elis
ſuſceptum eſt adverſus Pa-
læſtinos, & ibi ab hoſtibus
capta. Arca capta per ſe-
ptem menſes apud Palæſti-
nos manſit. A Palæſtinis re-
miſſa apud Bethſamitas ſub-
ſtitit per aliquot dies. Poſt-
ea Kirjathjeharimis per an-

nos viginti, in domo Abinadabi, in qua illius cuſtos fuiſſe dicitur Eleazar eius filius, eaque gratia ſolenniter conſecratus. Poſtea eadem illa manſit apud Obededomi per tres menſes.

In illis Tabernaculi deportationibus, Achitobus nepos avo Eli in Sacerdotio ſummo ſucceſſit, huic Achias, iſti Achimelechus, niſi forte idem ſit Achias qui Achimelechus.

Poſt cladem admiſſam à Doeg ad urbem Nobam, Sacerdotium ſummum vagum fuiſſe videtur. Abiatharem filium Achimelechi unctum, aut alio aliquo modo ſolen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſolenniter promotum fuiſſe in Sacerdotem ſummum, probari non poteſt: & tamen eum Sacerdotio ſummo functum fuiſſe, verum efficitur ex eo, quod accinctus Ephode Sacerdotis ſummi de rebus futuris reſponderit: & in eius exauthorati locum ſuffectus Tſadokus dicatur. Denique ex eo, quod Sacerdotis ſummi filius dicitur, atque adeo ſolus ſuperſtes ex ea familia in qua Sacerdotium ſummum per annos aliquot perſeveraverat. Atque ut aliquis Sacerdotio ſummo initiaretur, unctionem neceſſariam non fuiſſe, ſolum

ve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

a veſtium amictum ſuffeciſſe, Hebræi noſtri contendunt, ubi ſucceſſio non fuiſſet interturbata: quod & volunt aliquo modo apparere ex Eleazaris initiatione. Tſadokum autem (qui Abiathari adiungitur tanquam alter Sacerdos ſummus) non ante unctum fuiſſe in Sacerdotem ſummum conſtat, quam ſecundo b Salomon Regno inauguratus eſſet. Perturbatis igitur illis temporibus, Abiathar pro Sacerdote ſummo habitus eſt, qui etiam ad Arcam Ieroſolymis conſiſteret.

a *Nume.*20.26.& 28. b 1.*Chron.* 29.22.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſteret. Tſadokus *a* autem pro primario inter Secundarios, atque adeo inter omnes qui ad Tabernaculum Gabaone miniſtrabant, ut etiam à Davide Aharonicæ familiæ præfectus fuerit: & tandem Abiathare exauthorato, à Salomone in ſummum Sacerdotem evaſerit.

Arca tandem deducta eſt à Davide *b* in arcem Ieroſolymitanam, ſed longe alio cum apparatu quam cum quo ex domo Abinadabi deducta fuerat.

Iam ergo tum incepit David Levitas in ordinem coge-

a 1. *Chron.* 27. 17. b 1. *Chron.* 15. 1. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cogere. Poſteros enim Aharonis reliquoſque Levitas ad ſe convocaſſe dicitur, atque ex illis ſelegiſſe,

Abiatharem ſummum Sacerdotem & Tſadokum primarium ex Secundariis,	de more Arcam involuturos ſuis aulæis, eamq; exportaturos ex Adyto in quo erat, & impoſituros Levitis, illamque poſtea ex iſtorum humeris recepturos, & in ſuum Adytũ abdituros.

Ex Levitis,

Vrielem Haſaiam Ioëlem Schemaiam Elielem Haminadabum	Principẽ	Kehatitarum, Meraritarum, Gerſonitarum, Eliſaphanitarum, Hebronitarum, Huzzielitarum,

qui Arcam ſuis humeris geſtarent.

Hos ergo ad hanc rem ſe ſanctificare & comparare iuſſit: fuſiuſque illis expoſuit, ſuperiorem Arcæ redu-

ctio-

ctionem peſſime ceſſiſſe, quod ex Moſis ritu facta non fuiſſet. Immo ut etiam ad hanc nihil deeſſet, illis mandavit ut inter ſe de Cantoribus ad eam Arcæ reductionem neceſſariis diſpicerent. Illi igitur conſtituunt,

Ex Gerſonitis,
ſaphum Berechiæ,
Ex Kehatitis,
amanem Ioëlis,
Ex Meraritis,
thanem Kuſajæ,
} Cymbaliſtas.

Ex horum fratribus minoribus natu,

acchariam,
azielem,
emiramothum,
echielem,
unnim,
liabum,
ahaſiam, &
enajam,
} Nabliſtas.

Mat-

Mattithjam, Eliphlehum, Miknejahum, Hobed-edomũ, Iehielem, qui & Hazazias, vel Haziel,	Cythariſtas.

Cenanjam Principem Levitarum במשא, id eſt, in Prophetia, id eſt, qui præ ſcriberet prophetias qua canerent alii Cantores: vel in elevatione vocis: hoc eſt Supremum Muſicum, qu Muſicæ tonos apud reliquo moderaretur: vel qui voc præiret.

Berechiam & Elkanam	Ianitores anteriores ad A cam, qui ſcilicet carent v ne quis propius ad eam a cederet.

E

Ex Sacerdotibus

hebanjam
ſaphatum,
athaneelem,
amaſæum,
ichariam,
enajam, &
iezerem,

} Tibicines ante arcam.

Ex Levitis,

obed-edomum
&
chijam

} Ianitores poſteriores.

Ubi Arca repoſita fuiſſet
pud Davidem, viſum eſt
Davidi rerum Eccleſiaſtica-
um politiam accuratius
roſequi.

Igitur ad Arcæ miniſte-
um deſignavit viros ex
evitis ſexaginta & octo, &
illis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Aſaphum Cymbaliſtam:

Zachariam, Semiramothum, Iechielem, Eliabum, & Benaiam, } Nabliſtas:

&

Mattithjam, Iehielem, Hobed edomũ, & Iehielem, qui & Hazazias vel Haziel, } Cythariſtas:

Hobed-edomũ filium Iedithunis cũ filiis, & Choſam, ex Meraritis, } Ianitores:

& reliquos ad reliqua miniſteria ci[…] Arcam.

Ex Sacerdotibus,

Benajam & Iachazielem, } Tibicines:

Abiatharem, miniſtrantem apud […]cam.

Ad miniſterium Tabe[…]naculi, quod erat in Excel[…] ad Gabaonem, deſtinatus […]

Tſ[…]

Tſadokus eiuſque fratres ex genere Sacerdotali,	ad offerendum iugeſacrificium.
Heman, Ieduthun, & alii ſuis nominibus deſignati,	Tibicines, Cymbaliſtæ, & ad reliqua inſtrumenta Muſica.
Filii Ieduthun	Ianitores.

Feſtis vero ſolennioribus etiam ad ipſum Tabernaculum aſtabat Aſaphus ipſe ad Dextram Hemanis fratris, conſiſtente Ethane ſeu Ieduthune ad Hemanis ſiniſtram: ſic;

Ethan, Heman, Aſaphus: reliquis Levitis officium ſuũ facientibus.

David confiſus promiſſioni Nathanis de templo ædificando ab eius filio,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

poſtquam illi optime ſuceſſiſſet in componendis muneribus *a* Eccleſiaſticis cum ad Arcam tum ad Tabernaculum Dei Gabaone, illi præſertim moribundo viſum eſt de illis agere, quæ neceſſaria erant Templo conſtructo eo modo, quem filio præſcripſerat, & delineaverat.

Ad eam rem facilius cōficiendam, cenſum egit Levitarum, quos recenſuit ad 38000.

Ex illis conſtituit 24000 ad opus Ædis Domini, id eſt, ad obeunda illa munera quæ Ædis ſacræ maxime pro-

a 1.*Chron*.23.1.*&c*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

propria videbantur, de qui-
bus 1.Chro.23.28. & 29.

Quater mille Ianitores
Quater mille Cantores:

Et ſexies mille Iudices & Præfectos.

Opus Ædis Domini curabant — Sacerdotes, { Summus, Secundarii magis illuſtres, Principes rerum Sacrarum, ſeu Templi, Adminiſtri eorum ad rem ſacram, & Quæſtores rerum ſacrarum.

Ex ſecundariis magis illuſtribus prior proprie vocatur נגיד בית האלהים, id eſt, Dux Ædis Dei, poſterior פקיד, id eſt, Legatus. ille in reliquos Sacerdotes, Principes tribus Levis inquire-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bat, in Kahatitas, eorumq; munus & diligentiam: hic in Gerſonitas & Meraritas. Vide ſupra cap. 7. & paulo infra ſub finem iſtius capitis.

Summũ Sacerdotium ceſſit Abiathari. Primarium in Secundariis duobus *a*, Tſadoko: ita tamen ut iſte Silunte eſſet ad Tabernaculum, ille vero Ieroſolymis ad Arcam.

Abiathar igitur (qui & Achimelechus & Abimelechus dicitur) ſummus ſemper Sacerdos à Davide agnitus eſt, & Ephode ſacro, miniſterioque ad Arcam Ieroſo-

a 1. *Chron.* 27. 17.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

oſolymis conſiſtentem do-
natus eſt. Tſadokus autem
prior fuit ex ſecundariis
magis illuſtribus, & mini-
ſterio primario ad Dei Ta-
bernaculum quod Gabaone
reſtabat, præfectus: quaſi
etiam ſic paulatim priſtinæ
maiorum dignitati, hoc eſt,
ſummo Sacerdotio reſtitui
inciperet. Atque eius rei
præludia quædam extite-
rant vivente etiam Davide,
cum Tſadokus in Sacerdo-
tem (ſummum videlicet)
unctus eſt. Vide & paulo
ſupra in civili politia.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Sacerdotum Principū Templi, Adminiſtrorū rei ſacræ, Cantorum, & Ianitorum, } Munus deſcriptum 1 Chron. { c. 24. 5 v. 20. c. 25. 6 c. 26. 1 } ſort in 2. vice diſtr butū eſt.

Vices Sacerdotum.

1 Iojaribus	13 Chuppais
2 Iedahjas	14 Ieſchebeabus
3 Harimus	15 Bilgas
4 Sehorimus	16 Immer
5 Malchijas	17 Chezir
6 Mijamin	18 Happitſethus
7 Hakkotſus	19 Pethachjas
8 Abijas	20 Iechezkel
9 Ieſchuas	21 Iachin
10 Schecanjas	22 Gamul
11 Eljaſchibus	23 Delajahuus
12 Iakimus	24 Mahazjahus.

Præter has vices Sacerdotum erat ſummus Sacerdos: erant & Secundarii duo maxime illuſtres, de quibus ſupra.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ad Sabbatha ſingula deſinebant viciſſitudinariæ iſtiuſmodi functiones, ita ut abeuntes alii exciperent ad primum diem Hebdomadis inſequentis, ut apparet ex 2.Reg. 11.5. &c. Atq; hoc in aliis etiam ſubſequentibus vicibus obtinuiſſe videtur.

Vices Adminiſtrorum.

1 Schelomitus 2 Chaziel 3 Haram	}	Schimhitę primores.	Lahdanitæ ſeu Libnitę.
4 Iachatus 5 Zinas 6 Berihas & Iehuſus	}	Schimhitæ poſteri.	Gerſchonitę.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

7	Iechdeias Gerſonita	Amramitæ	Kahatitæ.
8	Iiſchijas Elihezrita		
9	Iachathus Iitſharita		
10	Ietijas	Hebronitæ	
11	Amarjas		
12	Iachaziel		
13	Iekamhamus		
14	Schamir	Huzielitæ	
15	Zacharias		
16	Iahazias filius	Iahuzitæ	Meraritæ.
17	Schohamus		
18	Zaccur		
19	Hibris		
20	Eleazar & eo mortuo filii Kiſi	Machlitæ	
21	Ierachmeel		
22	Machlis	Muſitæ	
23	Hedher		
24	Ierimothus		

Vices Cantorum.

1 Ioſehus, fratres eius & filii 12. Aſaphi.

2 Ghedaljas, fratres eius & filii 12. Iedu-thunis.

3 Zac-

Zaccur, fratres & filii eius 12. Aſ.

Iitſris, fratres & filii eius 12. Ied.

Nethanias, fratres & filii eius 12. Aſ.

6 Bukkijas, fratres & filii eius 12. Hemanis.

7 Ieſareelas, fratres eius & filii 12. Aſ.

8 Ieſchahiahus, fratres & filii eius 12. Ied.

9 Methanjas, fratres & filii eius 12. Hem.

10 Schimhis, fratres & filii eius 12. Hem.

11 Hazareel, fratres & filii eius 12. Hem.

12 Chaſchabjas, fratres & filii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

filii eius 12. Ied.
13 Schubael, fratres & filii eius 12. Hem.
14 Mattithjas, fratres & filii eius 12. Ied.
15 Ieremothus, fratres & filii eius 12. Hem.
16 Chananjas, fratres & filii eius 12. Hem.
17 Iosbekaſchas, fratres & filii eius 12. Hem.
18 Chananis, fratres & filii eius 12. Hem.
19 Mollothis fratres & filii eius 12. Hem.
20 Elijathas, fratres & filii eius 12.
21 Hothir, fratres & filii eius 12.
22 Ghiddalthis, fratres &

filii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

filii eius 12.

23 Machaziothus, fratres & filii eius 12. Hem.

Vices Ianitorum.

Et quod ad Ianitorum vices & ſortes attinet, poſtremi omnium recenſiti ſunt Ianitores, eorumque vices & ſortes per ſtationes ſeu loca portarum quas cuſtodituri erant, deſignatę ſũt. Ex familia Zachariæ filii maioris natu Meſellemiæ Aſaphitæ & Koritæ, quatuor ad Aquilonẽ per diem deſtinati fuerunt. Ex reliquis vero eiuſdem Meſellemiæ filiis, ſex ad Orientem. Ex Hobed-edomo Ieduhunita & Merarita, & quadam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dam filiorum parte quatuo ad Meridiem.

Ex altera bini ad du Conſeſſuum loca.

Ex Schuppim & Choſ Meraritis, quatuor ad Oc cidentem ad viam, eorum que duo ad Parbarem: vel ut alii volunt, eorumque bini erant ab Parbarem.

Horum quidam nomina tim ad viginti quatuor deſi gnati ſunt.

Ex Meſellemitis, Aſaphitis & Koritis.	qui & Ieduthunit & Meratitæ erant.
1 Zacharias,	8 Schemahias,
2 Iedihael,	9 Iehozabad,
3 Zebadjas,	10 Ioachus,
4 Iethaniel,	11 Sathar,
5 Helamus,	12 Nethaneel,
6 Iechochanan,	13 Hammiel,
7 Eljehohenais.	14 Iiſſachar,
Ex Obed-edomitis,	15 Pehullathis.

Ex Semathiæ ſupe-rioris primogeniti Obed edomi filiis.	19 Elibus,
	20 Semachias.
	Ex Choſitis Meraritis.
16 Hothin,	21 Schimris,
17 Rephoel,	22 Chilkijas,
18 Hobel-elzadabus,	23 Tebaljas,
	24 Zacharias.

Hi vero ita nominatim deſignantur, quod inter ſuos fratres maxime illuſtres eſſent, & fortaſſe ſecundis ſortitionibus præeſſent, ut colligi aliquo modo poteſt ex 2. Chron. 26. 12.

Quod vero ad quæſtores rerum Sacrarum attinet, Theſaurorum Sacrorum duo fuerunt genera. Quidam enim erant Primitiarum & Decimarum. Alii aliarum rerum Deo ſacrarum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rum aut etiam *a* conſecratarum. Eiuſcemodi videntur fuiſſe Vota, eorumque redemptiones, item & Primogenitorum, Sicli Sanctuarii, denique omnia illa quæ in pecuniam redacta Templo offerebantur. Nam pecuniæ pro *b* Peccato & pro Delicto, Sacerdotibus afferebantur, ut ex illis ſacrificia pro Peccato & Delicto offerrentur.

Ex Theſauro poſterioris generis depromebantur quę erant neceſſaria ad Sacrificium iuge, Sacrificia Sabbathorum, Neomeniarum,

&

a 2. *Reg.* 12. 4. *aut* 5. b 2. *Reg.* 12:16. *aut* 17.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

& Feſtorum ſolennium, Aromata, Unguenta, Similam, Libamina vini & olei, Thus, & panes Propoſitionis.

Ex Theſauro Prioris generis dabantur Sacerdotibus & Levitis ſuæ portiones.

Tertius quidam fuit Theſaurus ante Templum conſtructum, nimirum Anathematum extraordinariorum.

Achias qui & Iechiel ex Lahdane ſeu Libni ex Gerſono primogenito Levis, præfuit his omnibus Theſauris.

Duo eius filii Zetamus & Ioel, eius Legati fuerunt ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Theſauros poſterioris generis. Diſerte enim traditur, eos fuiſſe præfectos Theſauris Ædis Iehovæ: proHamramitis, (ſeu ut neceſſaria ſuppeditarentHamramitis) Iitsharitis, Chebronitis, & Huzielitis, qui maiore ex parte præfecti fuerunt illis rebus parandis & componendis, quæ comparabantur ex tributis Theſaurorum poſterioris generis. Hamramitæ qui hic intelliguntur, fuerunt Sacerdotes quibus incumbebant ſacrificia facienda, eorumque Libamina, item & Aromata, & Unguenta: ita tamen, ut & in his ador-

nandis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

andis adminiſtros quoſ-
am habuerint ex reliquis
damramitis Levitis. Jitsha-
tæ videntur ex 1. Chron.
32. panes popoſitionis a-
ornaſſe. Chebronitas &
zielitas hæc etiam aliquo
odo tractaſſe veriſimile
t, vel ſimilam mincha-
m & placentularum, li-
mina atque thus ipſum,
s frigendas & torren-
s, ex 1. Chron. 23. 28.
ium & ipſi numerentur
ter adminiſtros, 1. Chron.
4. 23. & 23. 19.
Sebuel ex Gerſono pri-
ogenito Moſis, fuit Le-
tus Achiæ ſeu Iechielis ad
heſauros prioris generis:

ita ut eius fuiſſe videatur Sa-
cerdotibus & Levitis ſui
aſſignare partes.

Schelomithus ex Elieze-
re filio minore natu Mo-
ſis, fuit Legatus Achi-
ſeu Iechielis ad Theſau-
ros Anathematum extra-
ordinariorum, ad Templi
conſtructionem devoto-
rum.

Quia vero Iechiel his o-
mnibus ſuperior fuit, ana-
themata iſta ei commiſſa
dicuntur 1. Chron. 29. 8.

Præter Levitas ad Ta-
bernaculi munera adhibe-
bantur Gabaonitæ reliqui
ex clade Saulis. qui cum
pauciores eſſent quam qui

ſuffi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſufficerent ad Ædis ſacræ miniſterium, adhibiti ſunt ad illud præter eos quidam à Davide, ut hoc diſerte exprimitur Hezræ 8. 20. & poſtea à Solomone, quo nomine & ſervi Solomonis appellantur. qui omnes cum reliqui Gabaonitæ, tum illi qui à Davide & à Solomone traditi fuerant, Nethinæi dicti ſunt, quaſi dedititii ſeu aſcriptitii.

Eorum munus erat curare advehenda ligna ad Aedis ſacræ miniſterium neceſſaria, atque adeo ea advehere, item & aquam.

Levitarum qui alia munera extra Templum obi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bant, hoc eſt, ad Iudic
adhibebantur, quidam Iu
dicia civilia, ordinariis iu
diciis videlicet illis adiun
cti, de quibus ſupra, qui
dam Eccleſiaſtica tracta
bant.

Qui ad Eccleſiaſtica iu
dicia adhibebantur, erant
vel Ieroſolymis, vel in alii
urbibus Levitarum, & præ
cipue in illis, quæ dicuntu
refugii.

Ieroſolymis præcipue,
ſed & in aliis illis urbibu
Iudicium Eccleſiaſticum no
ſolum conſtabat ex præci-
puis Sacerdotibus, ſi qui
ibi aderant, aut ſi non ade-
rant, ex præcipuis Levitis,
ſed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſed (ut apparet ex Ierem. 26.) etiam ex prophetis: qui erant cum ex ipſis Sacerdotibus, tum etiam ex Levitis, immo & ex aliquibus ex ipſo populo.

Prophetæ non ſolum extraordinarii erant, ſed & ordinarii: qui videlicet in Scripturis per ſe vel cum præceptoribus in ſcholis promoverant, qui & Scribæ & Legiſperiti eo nomine paulo poſt hæc tempora dicti ſunt. Vide & infra capite 16.

Atque hæc politia duraſſe videtur tempore Solomonis, quam tamen non ita ſemper eodem modo cu-

raverit. Eius temporibus Tſadokus prorſus & ſolus ſummo Sacerdotior eſtitutus eſt, abdicato Abiathare qui ab Adonia ſteterat, domumque relegato, ut ibi privatus viveret. Unde fit ut ille Abiathar qui Sacerdos adiungitur Tſadoko in Solomonis hiſtoria, alius ab illo videatur, & præfectus miniſterio Tabernaculi ad Gabaonem, uſque ad conditum templum, tanquam prior ex duobus ſecundariis magis inſignibus fuerit, interea dum Tſadokus apud Arcam Ieroſolymis conſiſteret. Vide & ſupra in civili politia cap. 10.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Roboami tempore res diviſi regni atque adeo Ieroboami malitia ferre non potuerunt, ut hæc magnificentia eadem eſſet, duravit tamen ut potuit: unde Abias rex exprobrat decem tribubus quod tota illa ratio politiæ Eccleſiaſticæ apud eas eſſet ſublata, quæ Ieroſolymis adhuc vigeret.

Porro hic prætereundum non eſt, non ſolum ex Regni diviſione & decem tribuum ſeceſſione perturbatum fuiſſe politiæ Eccleſiaſticæ ut & Civilis curſum in regno Iehudæ, ſed & ex idololatriis: quæ à Solomone primum invectę,

à permultis eius poſteris ſubinde revocatæ, & frequentatæ ſunt: à paucis abolitæ, atque adeo genuinus Dei cultus reſtitutus. In hoc vero inter paucos illos Ezechias & Ioſias maxime excelluerunt, quod præter reſtitutam Eccleſiaſticam politiam, non modo propoſitis Edictis Excelſorum abuſum abrogarunt (quod & pii alii Reges ante eos eadem via tentaverant) ſed & ea penitus deleverunt, poſtquam illis populus omnino abutebatur.

Ioſaphatus autem politiam utramque, quæ eius tempore aliquantulum conci-

cide-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ciderat, priſtino nitori reſtituit: atque ut ad eam rem viam ſterneret, ex Sacerdotum genere duos, Eliſchamam & Iehoramum, ex Levitis Semejam, Nethanjam, Zebadjam, Haſaelem, Semiramothum, Iehonathanem, Adonijam, Tobijam; & Tob-adonijam, cum quibuſdam ex ſuis Proceribus miſit per regni ſui urbes, à quibus Lex doceretur. Deinde & ipſe ſuos inviſit omnes, & apud eos iudicia cum Eccleſiaſtica tum Civilia reſtituit, eo quo diximus modo ſupra cap. 11. inde igitur repetenda erunt quæ huc pertinent.

Tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Tempore Athaliæ cultus ſacer prorſus concidiſſet, niſi Iojadahus ſummus Pontifex in ea tempora incidiſſet: qui Ioam regno inauguravit: quique cum ante inaugurationem Ioæ, tum etiam poſt adiutus & admonitus à Ioa, Templum & Templi miniſtros priſtino ſtatui, qui tempore Iorami, Ochoziæ, atque adeo ipſius Athaliæ admodum perturbatus fuerat, reſtituit *a*.

Hoc duntaxat Ioas innovavit, ut, quia à Levitis impetrare non potuerat, ut ex *b* pecuniis, quas illi recipiebant

a 2.*Reg.* 12. 4. *&c.* b 2.*Chron.* 24. 4. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bant ex Siclo cenſus, ex redemptione votorum conceptorum de perſonis, atque ex ſpontaneis oblationibus, (quæ certe ad Theſauros prioris generis pertinebant) ruinas Templi inſtaurarent, (ſicut & à Deo ipſo Siclus cenſus & ſpontaneæ oblationes ad Tabernaculi conſtructionem adhibita fuerant) ut, inquam, in arcam quandam ad operculum ea gratia perforatum pecuniæ illius generis conjicerentur, & inde illæ à Sacerdote ſummo, vel ex ſecundariis primario, & Regis ſcriba aſſumerentur, atque è veſtigio ad illas
Tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Templi ruinas inſtaurandas inſumerentur. Cum vero opus iſtiuſmodi abſolutum fuiſſet, rurſus genuinus earum uſus revocatus eſt.

Tempore Uziæ ſeu Azariæ Regis optime conſtitutam fuiſſe politiæ Eccleſiaſticæ diſciplinam, arguit factum *a* illud Azariæ ſummi Sacerdotis: qui (tam præſenti animo) cum octoginta aliis Sacerdotibus Regem illum Azariam ſeu Uziam ab ipſius Sanctuarii aditu, & ſuffitu ad illius altare faciendo, revocavit.

Ezechias regno inauguratus *b* Sacerdotes & Levi- tas

a 2. *Chron.* 26. 19. *&c.*
b 2. *Chron.* 29. 3. *&c.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

as convocat, & apud eos
git de repurgando Tem-
lo, & politia Eccleſiaſtica
edintegranda ex Davidis
ræſcripto.

Quod & præſtitit quan-
um potuit *a* accuratiſſime.

Hoc tamen non fuit in
olitia ab Ezechia reſtituta,
uod David inſtituerat de
Quæſtore Thaſauri, ex quo
uppeditabatur quod neceſ-
arium erat ad ſacrificia or-
inaria Aedis ſacræ, Iuge
idelicet, Sabbathorum,
Neomeniarum, &c. Nam
Rex illa voluit de ſuo ſup-
editari.

Fuerunt certe Theſauri
ab

a *verſ.2. & c.31.2.*

ab eo reſtituti non ſolum
Primitiarum & Decima-
rum, ſed & rerum conſe-
cratarum Deo: verum ali
modo diſtributi, nimirum
Sacerdotibus & reliqui
Levitis ſolis in eorum u-
ſum.

Illi autem vel Ieroſoly-
mitani erant, vel incolæ a-
liarum urbium Iudaici re-
gni, vel etiam inſularum &
ſuburbiorum.

Congerendis & cumu-
landis illis Theſauris præe-
rat Cenanias Levita, eiuſq;
Legatus erat minor eiu
natu frater, Schimhis.

Diſtribuendis illis apud
omnes Levitas Ieroſolymi-
tano

anos ſubpræfecti erant Ie-
chiel, Hazarjahus, Macha-
hus, Haſael, Ierimothu,
ozabad, Eliel, Iiſmachias,
Machathus & Benajas.

Diſtribuendis vero apud
lios omnes tã Levitas, quã
eroſolymitanos, præerat
Kores filius Iimnæ Levita
& Ianitor Orientalis, quaſi
tiam iam tunc Ianitores
præeſſent aſſervandis Tem-
pli theſauris.

Huius ſubpræfecti fue-
unt in urbibus Iehudæ
Hedhen, Minjamin, Ieſuas,
Semahjas, Amarjas, & Se-
hanjas.

Quæſtores iſtiuſmodi (vel
erte alii) præfuerunt ac-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cenſendis familiis Sacerdotum atque Levitarum omnium tam Ieroſolymitanorum quam aliorum: ita ut mares primum omnes numerarentur qui tertium annum ſuperarent.

Deinde ab iis recenſerentur qui nati erant viginti annos, ſecundum eorum munera & provincias.

Tertio etiam ab iis recenſerentur omnes eorum pueri (parvuli,) eorumque uxores, filii & filiæ, ita ut eorum fide & prudentia, qui ex Levitarum familiis erant, ad res Sacras edendas admitterentur.

Quinetiam Sacerdotibus mari-

naribus qui operi ruſtico
peram dabant in ſuburbiis
rbium quæ Sacerdotibus
ſſignatæ fuerant, illi iidem
ortiones ſuas diſtribue-
ant: atque adeo omnibus
s qui ex genealogia in Le-
itas accenſebantur. Hæc
ero ita repetita 2. Chron.
1. 19. reſpicere videntur
evitas & Sacerdotes qui
ropter vitium aliquod,
unus Leviticum obire
on poterant.

Huius ætate admiſſa ſunt
uædam adverſus ceremo-
ias Eccleſiaſticas: ut quod
evitæ victimas *a* excoria-

 rint,

a *2. Chro. 29. 34. 2. Chro. 35. 11.*

rint, ut & poſtea eveni
tempore Ioſiæ (cum illu
Sacerdotum eſſet, ex Levi
1.6:) quod ab univerſo p
pulo celebratum ſit Paſc
menſe ſecundo *a*: quod L
vitæ Paſchales agnos eoru
qui immundi ad feſtum
confluxerant, immolarun
quod & immundi de il
agnis ederint: ſed quæ
mnia idoneas habeant exc
ſationes.

Tempore Ioſię res Eccl
ſiaſticæ admodũ perturba
paulatim reſtitutæ ſunt
Quum enim repurgaſſet I
hudam, Ieroſolyma, & tr
bum Menaſſis Ephraimi, S
me

a 2.*Chron*.30.2.*&c.*

neonis & Naphtalis: &
elubra omnia, lucos, ido-
aque ſuſtuliſſet: convertit
e ad Templi ruinas ſar-
iendas: atque ad eam rem
nittit ad Chilkiam Sacer-
otem ſummum tres ex
uis proceribus, qui una cum
pſo Chilkia pecuniam, ex
udæis omnibus collectam
b ipſis Levitis, dent Levi-
is qui operi Templi præe-
ant, ut illud artificibus i-
ſis poſtea in manum trade-
ent.

Præfecti illi duo nume-
antur, Iachathus & Ho-
adjas, Levitæ ex Merari-
is. Illis videntur adiuncti
uo, Zacharias & Meſchu-

lamus ex Kehatitis, qui opus urgerent: ita ut ex Levitis qui intelligentia valerent ad Cantica adhiberentur, & ſuper onera, (ſeu ſuper advectores, id eſt, ad ea inſpicienda & obſervanda quæ in Templum advehebantur ad illud inſtaurandum) & ut exactores eſſent cuiuſlibet operis quod tum in templi inſtauratione fiebat: quinetiam ex Levitis erant Scribæ, Præfecti & Ianitores. Hoc non ſolum referri poteſt ad propoſitũ ipſum inſtaurationis: ſed & eo ut dicatur Ioſias adhibuiſſe Levitas ad iudicia Eccleſiaſtica & Civilia: & Scri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cribarum nomen Legiſ-
eritum ſignificet.

Dum hæc accuratiſſime
iunt, reperitur liber Legis
Chilkia, & Regi affertur,
.Reg.22.8. qui cõſulta Pro-
hetiſſa Holda, coëgit Iero-
olyma Seniores Iehudæ &
eroſolymorũ, id eſt, Syne-
drion ſummũ, una & Chi-
iarchos, Centuriones, &c.
tque ipſe poſtea & omnis
vir Iehudæ, & omnes cives
Ieroſolymitani, Sacerdo-
tes, Levitæ, & Prophetæ,
(id eſt, Scribæ ſeu Legiſpe-
riti, ut exponit Ionathas) &
univerſus populus à mini-
mo ad maximum uſque,
aſcenderunt in Templum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ibi perlecta Dei Lege, Rex fœdus cum Deo de ea implenda renovat. Et ſtatim præcipit Chilkiæ Sacerdoti ſummo & Sacerdotibus Secundariis, (id eſt, duobus aliis præcipuis, vel etiam reliquis aliis) & Ianitoribus, ut Templum repurgent.

Ubi Ioſias progreſſus fuiſſet in inſtaurando Dei cultu, reſtituendos curavit Levitas ſuis vicibus & functionibus.

Tres nominantur נגידי בית האלהים, id eſt, duces Templi *a*, Chilkias, Zacharias & Iechiel. Chilkias eſt Sacerdos ſummus. Zacharias vide-

a 2.*Chron.*35.8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

videtur eſſe prior ex Secundariis magis illuſtribus, ille videlicet qui proprie dicitur נגיד בית האלהים Dux Templi: qui erat ex poſteris Eleazaris, & præerat reliquis Sacerdotibus, Principibus tribus Levis, atque adeo ipſis Kehatitis.

Iechiel videtur eſſe poſterior ex Secundariis magis illuſtribus, qui proprie פקיד, id eſt, Legatus aut Subpræfectus dicitur: qui primus erat ex progenie Ithamaris, & præfectus Gerſonitis & Meraritis.

Sex nominantur Levitarum principes, Chananias, Semahjas, Nathaneel eiuſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

que fratres, Chaſchabia, Iehiel, & Iozabad.

Initio regni Eljakimi (qui & Ioakimus) confirmati à Nebuchadnetſare, vel etiam menſibus aliquot poſt eum inauguratum à Pharaone Nechone, Sacerdotes, id eſt, Sacerdos ſummus & Secundarii atque reliqui alii, una etiam & ipſi Prophetæ, id eſt, ut interpretatur Ionathas, Scribæ, hoc eſt, Legiſperiti, qui videlicet Legis interpretationem & cognitionem profitebantur, vel qui ſaltem ſe pro talibus venditabant, ſive eſſent Levitæ, ſive ex alia tribu, una & ipſe

popu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

populus, id eſt, Iudices & Seniores populi, (ſi velis) Ieremiam morti adiudicant, ſed Synedrion ſummum eum liberat, ut ſupra attigimus.

Anno primo Tſedekiæ Tſephanjas *a* filius Mahaſiæ (principis poſtremæ vicis Sacerdotum, & proinde ex poſteris Eleazaris) idemque Sacerdos & Propheta, ut ſe iactabat, eum habet honorem ab alio quodam Pſeudopropheta, ut dicatur ſubſtitutus in locum Iojadahi Sacerdotis (qui vel nuper demortuus fuerat, vel certe in captivitatem dedu-

a *Ierem.* 29.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

deductus) ut tanquam præfectus Templi coniiceret in carcerem & compedem omnem virum inſanum & prophetantem.

Atque hic videtur illud ipſum munus obiiſſe quod Zacharias ille de quo ſupra, ita ut reliquis ſacerdotibus præeſſet eoſque moderaretur: unde & eorum mentio in epigraphe epiſtolæ quam ille Pſeudopropheta Schemahja Nechelamita ad eum Tſephanjam ſcribit.

Eius ipſius fit mentio Ierem. 21. 1. item & Paſchuris filii Malchiæ Principis quintæ vicis Sacerdotum, & proinde ex poſteris Eleazaris. Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Cap. 20. 1. Ieremias meminit Paſchuris filii Immeris Principis decimæ ſextæ vicis Sacerdotum, & proinde poſtremæ ex poſteris Ithamaris, qui dicitur פקיד נגיד, id eſt, Legatus dux in Templo, hoc eſt, ita dux ut poſterior eſſet ex Secundariis, & poſtremus ex tribus Templi ducibus.

Anno nono Tſedekiæ Nebuzardan deportaſſe dicitur ſummum Sacerdotem & Tſephaniam Secundarium, ex tribus videlicet Templi ducibus, hoc eſt, præcipuum inter duos Secundarios, ex ſtirpe Eleazaris: & tres cuſtodes liminum.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Cap. XVI.

De politia Eccleſiaſtica decem tribuum.

POlitia Eccleſiaſtica apud decem tribus longe perturbatior fuit quam Civilis, propter Idololatriam quam invexerunt ipſi Reges: ne videlicet populus alioqui religioſus (aut certe ſuperſtitioſus) Ieroſolyma rediret, & tandem ad reges Iehudæ deflecteret. Ea tamen utcunque bipertito dividi poteſt, in Piam videlicet, & Idololatricam. Idololatrica (ut Satan ſimia Dei eſt) ad genuinæ illius exemplar ficta eſt: niſi quod moro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

moroſam in mores inquiſitionem nullam habuit. Habuerunt autem ad ſua idola præcipua Sacerdotes, qui & כוהנים, id eſt, Sacerdotes vocabantur, apud decem tribus æque atque apud Regnum Iehudæ. Habebant & כמרים, id eſt, Atratos & Pullatos homines ad ſuperſtitionem magis honeſtandam, qui Levitis ex adverſo reſponderent.

Pia duos duntaxat ordines habuit apud decem tribus, Prophetarum videlicet & Seniorum. Sacerdotibus enim Aharonicis aliiſque Levitis non licuit illic munus ſuum obire.

Pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Prophetæ alii erant muneri ipſi prophetico obeundo præfecti, alii diſcipuli tantum, qui ea de cauſa Hebraica phraſi Filii Prophetarum vocantur. Rurſum inter Prophetas illos videtur unus aliquis ſuperemi-nuiſſe tanquam προεςὼς: quales fuerunt Elias & Eliſæus, qui loca omnia obibant, ubi erant & Scholæ & Eccleſiæ.

Propheticum munus ſitum fuit vel in docendo, vel in regendis Eccleſiæ actionibus.

Docendi munus duplex fuit, in Schola videlicet & in Eccleſia.

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

In Scholis Prophetarum diſcipuli aliquando ſedere dicebantur coram ipſis Prophetis, aliquando vero ſtare coram Domino.

Sedere dicebantur quando Prophetarum lectionibus operam dabant, unde & Scholæ ſeu Academiæ Hebraice dicuntur ישיבים, id eſt, Séſſiones.

Stare vero corã Domino, quando vel ex ipſis Scholis ſeu Prophetarum collegiis, vel etiam ex univerſa Piorum Eccleſia, Prophetarum diſcipuli mittebantur ad obeundum Prophetiæ miniſterium: præeuntibus

V vide-

a 2. *Reg.* 6, 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

videlicet precibus & manuum impoſitione, quaſi ita Domino ſiſterentur, & ab illo vocationis ſuæ mandata acciperent, & proinde merito ſe à Deo miſſos dicere poſſent, vocationemque ſuam adverſus quaſlibet calumnias, & hominum contumaciam aſſerere, ut Elias & Eliſæus faciunt *a*. Atque ex hac phraſi & conſuetudine Aben-Hezra acutiſſime explicat quod Ionas dicitur fugiſſe ״ מלפני id eſt, Ab ad præſentiam Domini, id eſt, à loco in quo Prophetæ mittendi ad

Pro

a 1.*Reg*.17.1. & 18.15. & 2.*Reg* 3.14.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Prophetiæ miniſterium Deo ſiſtebantur, & in quo Deus luculentiorem ſui præſentiam exhibebat. Hoc enim phraſis eiuſcemodi indicare videtur. Vide & ſupra cap. 2.

Seniores erant qui in mores & vitam Piorum virorum qui Piis Eccleſiis illius Regni nomen dabant, inquirebant, & reprehenſionibus cenſuriſque Eccleſiaſticis animadvertebant.

Horum Seniorum & reliquæ Eccleſiæ cœtus & actiones moderabantur Prophetæ *a*: ita ut ad Prophetæ domum aliquando Senio-

a 2. *Reg.* 6. 32.

res convenirent.

Prophetæ eorumque exercitia in urbibus celebrioribus erant.

Porro politiæ huius utraque forma omnino desiit, immo & civilis illa de qua ſupra cap. 12, ubi decem Tribus ab Aſſyriis deportatæ fuerunt. Neque unquam earum ulla in earum Tribuum ditione inſtaurata eſt, niſi ſub Ieroſolymitanorum auſpiciis.

Cap. XVII.

Politia Eccleſiaſtica in captivitate Babylonica.

IAm inde à tertio anno Iehojakimi, in quo Ne-

buchad-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

uchadnetſar cœpit Iu-
æos in Chaldæam depor-
are, Iudæi in Babylonia a-
quem Seniorum cœtum,
abuerunt, item & Pro-
hetas, tum veros tum fal-
os, quos audiebant, ut ap-
aret ex Ieremiæ 29.25. &
echez. 8.1. ſed quã pertur-
ata ibi fuerint omnia, te-
antur hiſtoriæ Sacræ, Ie-
emias, Iechezkel & Da-
iel.

CAP. XVIII.

olitia Eccleſiaſtica poſt reditum ex captivitate Babylonica.

QUum facta fuiſſet poteſtas Iudæis redeundi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

in patriam, tandem ex omnibus Sacerdotum vicibus & ordinibus quinque reperti ſunt.

Ex Tſadoki poſteris	Summus Sacerdos Ieſuas.	
	Dux Templi ſecundus Seraias & inter alios ſecundarios Sacerdotes primarius,	& alii, 822.

Ex Charimi principis vicis tertiæ 1017

Ex Malchiæ principis quintæ, quæ tribuitur Paſchuri, viro in illa familia percelebri, ut apparet ex 1. Chron. 9. 12. 1247

Ex Ieſuæ principis nonæ, quæ tribuitur Iedahiæ 973

Atque hi ſunt ex poſteris Eleazaris.

Ex poſteris Immeris principis decimæ ſextæ vicis Sacerdotum & poſtremæ ex Ithamare 1052, quibus præerat unus פָּקִיד, id eſt, Legatus, Zabdiel, qui vel eo nomine dicitur פָּקִיד, quod Ithamaritis præeſſet, vel

vel quod Legatus fuerit Seaiæ ducis Templi ad Ithamaritas & reliquos Levitas, ita ut poſtremus fuerit ex tribus Templi ducibus.

Atque hi omes patres, ſeu capita familiarum appellantur.

Ex his delecti fuerunt Principes Sacerdotum, id eſt, (ut Hebræi interpretantur, & verum eſſe videtur ex Hezræ 6.18.) vicum ducum à Davide inſtitutarum Principes viginti duo, qui nominatim deſignantur Nechem. 12. ita ut etiam nominetur ibi quidam Abias, ex cuius vice credam fuiſſe Zachariam patrem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ioannis Baptiſtæ.

Ex Levitis filiis Ieſuæ & Kadmielis, filiorum Hadaviæ; 74
Ex Cantoribus filiis Aſaphi 148
Ex Ianitoribus ſeu Ianitorum filiis 138
Ex his quidam adhibiti ſunt ad opus ipſius Templi, quidam vero ad opus externum.

Illorum ergo quidam fuerunt { Adminiſtri rei ſacræ, Cantores, Ianitores, & Quæſtores.

Adminiſtri rei Sacræ in poſteriore Templo tot initio fuiſſe quot in ſuperiore fuerant, veriſimile non eſt, ſaltem Hezræ & Nechemiæ temporibus: vices tamen aliquot eos habuiſſe, certiſſimum eſt ex Hez. 6. 18. per quas vacarunt quibuſdam ex illis muneribus

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

& provinciis, quibus illi
rei Sacræ adminiſtri à Davide
præfecti fuerant, ut
apparet ex 1. Chron. 6 Quia
ergo ipſorum adminiſtrorum
numerus ordinariis eorum
muneribus non ſufficiebat,
ad ea aſſumpti ſunt
ex Ianitoribus.

Ex illis ergo præcipui
quatuor præerant cubiculis
& Theſauris Templi.

Ita ut ex illis aliquis præficeretur
vaſis miniſterii,
hoc eſt, veſtibus, tapetibus,
& reliquis id genus, quorum
maximus erat uſus in Sanctuario,
quæ non ſolum dicuntur
כלי עבודה, id eſt, vaſa
ſeu arma cultus (Divini vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

delicet,) ſed & בגדי שרד, id eſt, veſtes miniſterii.

Alii ex eodem ipſo numero præficerentur vaſis, vaſis inquam ſanctificatis (ſeu ſanctificari ſolitis,) qualia erant inſtrumenta aurea, argentea, ænea, ferrea, &c. deinde & ſimilæ, vino, oleo, thuri, & aromatis.

Unus Mattithjas primogenitus Sallumi primarii inter Ianitores quatuor præerat operi ſartaginum.

Filii Kehathitarum præerant parandis panibus propoſitionis.

Ad reliqua alia munera propria adminiſtrorum rei Sacræ, illi pauci qui ex Le-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

vitis aliis reſtabant, adhibiti ſunt.

Ianitores quatuor erant præcipui ad quatuor mundi plagas, quos veriſimile eſt ita ſuo muneri proſpexiſſe, ut quam potuerint accuratiſſime ſuorum vices deſcripſerint, & conformarint ad eas quæ à Davide & Solomone inſtitutæ fuerant.

Quatuor etiam illi in circuitu Templi commorabantur, quod præcipuam cuſtodiendi Templi provinciam ſubiiſſent, nimirum cubiculorum & Theſaurorum Templi.

Hi etiam quotidie ſub ipſum diei diluculum Templi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

pli fores aperiebant.

Quatuor illi præcipui numerantur, Sallumus, Akkubus, Talmon & Achiman.

Cantorum tres videntur fuiſſe ordines præcipui, ut ab ipſo Davide inſtituti fuerant.

Ad dextram.	Ad medium.	Ad ſiniſtrã.
Mattanias ex filiis Aſaphi, cui hoc etiã incumbebat ut reliquis in cantu præiret, eoſque moderaretur.	Balbukjas ex fratribus Mattanjæ, vel quia erat ex poſteris Hemanis fratris Aſaphi, vel quia erat ex ipſiſmet fratribus Mattanjæ, quod nulli tum Ieroſolymis eſſent Hemanitæ.	Habdas ex poſteris Iedithunis.

Dubium non eſt quin ex his conſtitutæ fuerint vices, & quantum fieri potuit vi-

cibus

cibus ſuperioribus olim à Davide inſtitutis accommodatæ. Ex filiis Aſaphi cantoribus erant qui inſpiciebant in opus *a* Templi.

Quæſtores fuiſſe veriſimile eſt alios ab iis quatuor qui præcipui erant inter Ianitores, ut ex his apparet quæ ad poſtrema tempora Nechemiæ evenerunt. Superiores illi quatuor præerant cubiculis in quibus repoſita erant vaſa Templi, & Theſauris poſterioris generis, hi vero theſauris prioris generis.

Nathinæi una & filii ſervorum Solomonis quamplu-

a *Nechem.* 11. 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

plurimi fuerunt, iiſdem prorſus muneribus deſtinat quibus in Templo Solomonis.

His omnibus Levitis u & eorum maioribus diſtributæ fuerunt ſuæ urbes & pagi.

Unde Nechem. 11. de ſcribuntur qui ex his, Ieroſolymis manſerunt, qui vero extra Ieroſolyma man ſiſſe cenſendi ſint.

Levitarum qui Ieroſolymis manſerunt caput & dux præcipuus vel potius præfectus ſub Sacerdotum auſpiciis, fuit Huzzis ex Aſaphitis, niſi quis velit hoc intelligendum & reſtrin-

gen-

gendum ad Cantores quorum dux fuerit iſtiuſmodi Huzzis.

Nathinæos omnes veriſimile eſt (hoc etiam ſatis diſerte declarante Nechemia) habitaſſe Ieroſolymis ad Arcem Hophelis. Illis duo præfecti dicuntur, Tſichas & Giſpas.

Atque hic ordo præſertim Cantorum & Ianitorum perſeveravit tempore Ioakimi & Eljaſchibi ſummorum Sacerdotum, ita ut illis pauci Levitæ adjuncti eſſent: quinimmo uſque ad tempora ſummi Sacerdotis Iaddi duravit ordo de quo ſupra, non ſolum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

lum Levitarum, Adminiſtrorum paucorum, Cantorum & Ianitorum, ſed & Sacerdotum, niſi quod ex tempore Ioakimi apparet ita cœpiſſe reſtitui ſub Ieſua Sacerdotum vices, ut nunquam deſiiſſe videantur, ſicut nec aliorum Levitarum.

TemporeNechemię quidam *a* Eljaſibus, vel ipſe ſummus ſacerdos, vel certe ex genere Sacerdotali, quęſtor fuit Theſaurorum prioris generis, & poſterioris.

Cæterum cum Nechemias comperiſſet Eliachibum *b* non bene functum offi-

a *Nech.* 13.4. b *Nech.* 13.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

officio in demenſo Levitis omnibus repræſentando, novos quoſdam inſtituit Quæſtores, præſertim Theſaurorum poſterioris generis, nimirum Selemjam Sacerdotem, Tſadokum Scribam, & Pedajam Levitam, & eorum Legatum Chananem filium Zaccuris filii Mattaniç: ita ut horum eſſet, fratribus ſuis Levitis ſuum demenſum diſpertiri.

Nech. 11. 24. traditur Petachjam filium Meſezabeelis ex poſteris Zerachi filii Iehudæ fuiſſe ad manum Regis in omni re ad populum, hoc eſt, ut apparet ex ipſo contextus filo, deſtinatum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tum fuiſſe à Rege ſeu Monarcha Perſarum, ut ſubminiſtraret quæ erant neceſſaria ad ea Templo ſuppeditanda quæ populus præbere debebat, ad quæ etiam præſtanda Rex ipſe ſeu Monarcha Perſarum Artaxerxes Longimanus ſe obſtrinxerat, Hez. 6. 8. & 9. & 7. 20.

Nechem. 11. 16. dicuntur Schabbethai, & Ioſabad præfecti operi externo Ædis Dei (ſeu ſacræ) ex capitibus patrum: idque Ieroſolymis, ubi habitabant. Sic enim duo illi ſoli eo verſu nominantur. Quod ſiquis his annumerare velit Semahjam, de quo ſuperio-

re

re verſu, non admodum re-
pugnabo. Opus vero iſtiuſ-
modi externum Ædis Dei
non male de iudiciis &
Leviticis Præfectis eorum-
que numero in ea Iudæ-
orum reducum paucita-
e ſupra cap. 13. explica-
i poſſe diximus, ut & opus
xternum ſuper Iſraëlem
um cap. 10. expoſuimus:
ed ſi quis Opus externum
ro Æde Dei, interpretari
nalit opera ea, quæ extra
Templum facta ad Templi
ſum aut refectionem per-
nebant, non admodum re-
pugnabo. vel propter illud,
לבית האלהים, Ædis (vel pro
ede) Dei.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Quam bene ſarta tect
conſervata fuerit hæc poli
tia ab Iaddo uſque ad Iona
tham Maccabæum, non it
conſtat, niſi quod αὐτονομία
Iudæis conceſſam fuiſſe
legimus à Regibus Aegypt
& Syrię, uſq;ad Antiochum
Epiphanem, à quo Iaſon
(qui & Ieſus dicitur) Oni
ſummi Sacerdotis adhu
ſuperſtitis frater, ingen
pecuniæ vi Summum fra
tris adhuc viventis Sace
dotium emit, & pro legi
bus divinis paulatim Græ
corum inſtituta ſubſtituit
quod etiam Menelaus te
tius frater adverſus utrum
que fratrem audacius & im
puden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

pudentius auſus eſt, tandemque ad eam rem ſibi nactus eſt Legatum Lyſimachum per omnia cognatum. unde ex octavo Antiochi Epiphanis anno tota Iudæorum αὐτονομία iuſto Dei iudicio concidit.

Politia iſtiuſmodi ita proſtrata, paulatim reſtitui cœpit à Mathathja, aliquanto amplius à Iuda, omnino à Ionatha & Simone eius fratre, ut apparet ex eorum geſtis & titulis. Hoc certe intereſſe, videatur, quod in Ionatha ſummum Sacerdotium tranſlatum dicatur *a* à poſteris Tſadoki in poſteros

a 1. *Par*. 24. 7.

ros Iojaribi, authoris primæ vicis, quæ ex poſteris Eleazaris fuit. niſi Iojaribum iſtiuſmodi illum eſſe, velis, de quo Nech. 12.6.

Ita autem reſtituta duraſſe videtur uſque ad tempora Herodis primi, qui Ananelum ex obſcuro admodum Babyloniorum Sacerdotum genere, pro Aſmonæis ſubſtituit, & ſummum Sacerdotium ita fœdavit, ut exauthoratis ſubinde qui eo fungerentur, indigniſſimos quoſque pro libidine ſufficeret: quod etiam alii Iudææ reges & Toparchæ auſi ſunt, immo & Romani Procuratores, quæſtui ni-

mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mirum attentiores: & poſtea, ex Romanorum privilegio, Chalcidis reges. Ad hanc ordinis violationem acceſſit longe poſt illa altera cuius meminit Ioſephus Ant.Iud.20.6. qua factum eſt ut Sacerdotes primarii (vel certe qui erant ex genere Aharonis) Sacerdotes alios (vel certe Levitas) decimarum iure privarent. Acceſſit & altera, qua Agrippa minor ex Synedrii ſententia Levitis Cantoribus conceſſit æque ac Sacerdotibus aliis, lineam veſtem geſtare.

Ad has corruptiones quamplurimas alias acceſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſiſſe veriſimile eſt: ſed & apparet ex Sacris literis & prophanis hiſtoriis, præcipua quæque Politiæ Eccleſiaſticæ fundamenta ſarta tecta conſervata fuiſſe.

Habuerunt enim Ieroſolymis ſeu ordinem aliquem Sacerdotum *a*, Genus Sacerdotale, γένος ἀρχιερατικόν, inter quos unus aliquis ſummus *b* Sacerdos ſuperemineret, reliqui ſuas vices obirent: qui etiam ἀρχιερεῖς dicti ſunt, vel reſpectu Levitarum qui apud Ioſephum & Sacros novi Teſtamenti ſcriptores aliquando ἱερεῖς dici videntur: vel quod in

Chro-

a *Act.4.6.* b *Luc.1.5.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Chronicorum hiſtoriis *a* Sacerdotes omnes Principes rerum Sacrarum & (domus) Dei vocantur.

Habuerunt & Levitarum quemdam ordinem, qui aliquando *b* Levitæ, aliquando etiam ἱερεῖς dici videntur.

Habuerunt & ex indigenis ſuos Prophetas, quos γραμματεῖς, id eſt, Scribas *c*, & νομοδιδασκάλους, id eſt, Legiſperitos appellarunt, qui una cum Sacerdotum ordine de doctrina cognoſcebant, & una cum populi Senioribus in mores inqui-

 rebant,

a 1. *Chron.* 24. 5. b *Ioan.* 1. 19.
c *Matt.* 2. 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rebant, & iuriſdictionem Eccleſiaſticam publice exercebant.

Habuerunt & ex Iudæis exteris *a* Synagogas quaſdam ſeu collegia, in quibus illi ita docerentur, ut poſtea docendis Iudæis ſuis popularibus præficerentur.

Extra Ieroſolyma, ſive in Iudæa ipſa, ſive in aliis regionibus, Iudæi Synagogas quaſdam habuerunt, in quibus ut potuerunt ſuæ religioni operam dederunt. Quia ergo extra Ieroſolyma ſacrificare non licuit, etiam perturbatiſſimis temporibus, (niſi quod Iudæi Aegy-

ptiaci

a *Act.* 6. 9. & 24. 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ptiaci abuſi teſtimonio Ie-
ſaiæ *a*, & Templum aliquan-
do auſi ſunt exædificare, &
in eo ſacrificare) ad Syna-
gogas illas duntaxat conve-
niebat populus, ad preces
ſolennes, ad audiendam Le-
gem & Prophetas eorum-
que interpretationem, item
ad audienda Legis Moſaicæ
Iudicia cum Civilia tum
Eccleſiaſtica.

Hæ Synagogæ omnino
reſponderunt cœtibus Ec-
cleſiaſticis Levitarum &
Prophetarum, qui extra Ie-
roſolyma primis tempori-
bus à Ioſua & Samuele in-
ſtituti fuerant, ex Legis
præſcripto. Le-

a *Eſa.*19.19.

Levitarum igitur & Prophctarum locum ſubierunt in illis Synagogis Archiſynagogi. qui in eadem Synagoga plures fuerunt, ut apparet ex Act. 13. 15. & 18. 8. & 17. ubi duo Archiſynagogi Criſpus & Soſthenes eiuſdem Synagogæ Corinthiacæ nominantur. Atque hinc factum eſt, ut hi Archiſynagogi ſingulis diebus feſtis non ſolum preces conciperent, Legemque & Prophetas legerent, ſed & illis interpretationem adiicerent, aliique qui ad id illis idonei videbantur: unde fortaſſe & illa de Prophetarum interpretatione po-

poſtea in Eccleſiam à Paulo
a invehuntur. Nam qui
Prophetæ primum dicti
ſunt, & poſtea Scribæ &
Legiſperiti, poſtremo in
Synagogis Archiſynagogi
ſunt appellati: unde veriſimile
eſt, Archiſynagogos illos
Seniorum ordines qui
in mores inquirerent, moderatos
fuiſſe. Nam & in
illis ſui etiam ὑπηρέται fuerunt
b.

In Synagogis Iudaicæ
provinciæ & Syriæ Damaſcenæ
quæ Iudææ à Iudæis
adſcribebatur, minores cauſæ
Eccleſiaſticæ tractabantur:
maiores & difficiliores,
aut

a *Act*.13.15.1.*Cor*.14.28.
b *Luc*.4.20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

aut etiam minorum appellationes Ieroſolyma referebantur, ut apparet ex Act. 9.1.

In aliis aliarum provinciarum Synagogis quæ tractabantur, terminata videntur: ita tamen ut per literas ſeſe mutuo omnes conſulerent & admonerent, ut apparet ex Act. 28. 21.

Cap. XIX.

De ſchiſmatis, apoſtaſiis & ſectis, quæ apud Hebræos exortæ ſunt.

DEnique locus hic omnino poſtulat, ut de ſchiſmatis, apoſtaſiis & ſectis, quæ apud Hebræos emerſe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

merſerunt, agamus. Seceſſio
igitur decem tribuum pri-
num apud illos ſchiſma
reaſſe videtur, quod tan-
em in manifeſtam apoſta-
am deſiit.

Gravius certe peccarunt
amaritani, id eſt, populi
li qui ab Aſſyrio in Sama-
am ad coloniam deducen-
am deportati ſunt. Nam
on ſolum genuinum Dei
ultum ſuarum ſuperſtitio-
um & idololatriarum riti-
us conſpurcarunt, ſed &
uibus potuerunt calum-
iis, inſidiis & peſſimis ar-
bus, Iudæos ex captivitate
abylonica reduces impe-
ierunt, quominus Urbem
Tem-

Templumque ipſum inſtaurarent.

Quibus nominibus Hebræorum Rabbini aſſerunt, Iudæis illis reducibus viſum fuiſſe, ſolenni Excommunicatione (vel, ſi velis, Anathemate) Samaritanorum conſortio ſuis interdicere. Eius excommunicationis ſeu anathematis ritus & fragmenta quædam extant in comment. R. Simehonis in Nechemian; paulo poſt explicatum verſum 68. cap. 7.

Inimicitias iſtas atque excommunicationem auxit, quod cum Nechemias Manaſſem ex genere ſummorum Sacerdotum, eundemque

que Sanballathi Horonitæ, Samaritanæ gentis Satrapæ generum, ab Altari Sacriſque arcendum procuraſſet, (ut ſupra cap. 13. fuſius expoſuimus) & Sanballathus Manaſſis illius ſocer ab Alexandro Magno obtinuiſſet ius Templi & Sacerdotii apud montem Garizinorum erigendi, Manaſſes iſte Templi illius ſupremus Pontifex, Apoſtatas quos poterat ex ipſis Ieroſolymitanis ad ſe pellexerit. Atque hæc omnia efficiunt, ut non prorſus abſurda videantur, quæ de diverſis Samaritanorum hæreſibus tradit Epiphanius. Quod vero ad Iu-

dæorum hæreſes ſeu ſectas
attinet, quatuor illas dun-
taxat hic ſumus perſtricturi
quæ ante everſam Ieroſoly-
mam apud ipſos Iudæos vi-
guerunt. In illis primus lo-
cus Eſſæis ſeu Eſſenis me-
rito tribuitur. Illos enim
eſſe puto qui 1. Macc. 7. 13.
Aſſidæi appellantur, Iudæo-
rumque primi & præcipui
dicuntur.

Eſſæos ſeu Eſſenos Aſſi-
dæos eſſe arguit, quod apud
Ioſephum filium Gorionis
Hebraice ſcribentem, qui
Eſſæi ſeu Eſſeni dicuntur ab
aliis, & prȩſertim à Ioſepho
Græce eaſdem hiſtorias
deſcribente חסידים, *Chaſidim*,
id

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

id eſt, Benigni ſeu Pii appellantur. Nam quod lib. 5. cap. 23. dici videntur השונים quaſi Variantes, illud ectæ non tribuo, ſed ad entententiam refero: quæ ſic ertenda videtur ex ſignificatione vocis שונה, id eſt, Detrectans, ad Prov. 24. 21. ed nec detrectantes (iſtiuſmodi iuſiurandum Herodiſue dominationem & imerium) qui ex Chaſidæis erant,) propter Menachenum detrectantem (eadem la videlicet,) qui (erat) ex hafidæis, &c. Quod ſi ſecæ tribuendum ſit, Oſſeos eo nomine intelligam, quos & Eſſenorum non-

Y 2 nul-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

nullos degeneraſſe ſtatim ſubiiciemus.

Et vero ſi à חסיר, id eſt, Benignus, Pius, Eſſæum deducere velis, non eſt quod mireris ר poſtremam dictionis literam ex frequenti uſu ab Hebræorum plebe detritam fuiſſe, quum Syri Antiocheni vulgo חסי Benignum pro Hebraico חסיר uſurpent. Porro Eſſæorum ſeu Eſſenorum dogmata fuſiſſime proſequitur Ioſephus Antiq. Iud. 18.2. & Belli Iud. lib. 2. cap. 7. ex quo capite ſatis apparet, Eſſenos quoſdam degeneraſſe in Oſſenos, ſi, quæ ibi de altero Eſſæorum collegio tra-

dun-

luntur, conferantur cum
his quæ de Oſſenorum do-
gmatis & regione ſcribunt
Epiphanius lib. 1. tom. 1.
cap. 19. item & Plinius na-
turalis hiſtoriæ lib. 5. cap.
7.

Saddukæorum dogmata
& originem (à Tſadduko
quodam videlicet) tradunt
Epiphanius eiuſdem illius
lib. cap. 14. & Ioſephus illis
iiſdem locis quæ ſupra no-
tavimus. Quibus & de Pha-
riſæis eorumque placitis a-
git. ut ea etiam tractat Epi-
phanius eiuſdem illius libri
cap. 16. ubi & appoſitiſſi-
me eorum nomen à Sepa-
rando deducit. quod vide-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

licet ſpontanea quadam &
ſuperflua religione, & ficta
vitæ morumque ſanctitate
à reliquis ſe ſepararent:
quaſi etiam eo modo ſe exi-
mios & præſtantiſſimos Iu-
dæorum omnium oſtenta-
rent. Nam Chaldaicum
פריש (à quo eſſe factum Pha-
riſæi nomen vel illud indi-
cat, quod Hebræorum Rab-
bini Phariſæos פרושים vo-
cant ex participio Hebraico
omnino illi Chaldaico an-
tiſtropho) & Separatum &
Eximium ſignificat. unde
& Paulus gloriari videtur
Act. 26. 5. ſe Phariſæum
vixiſſe iuxta exquiſitiſſimam
Iudæorum ſectam. Hanc
etymi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

etymi rationem aliquo modo confirmat Chaldæus Paraphraſtes Ionathas in Hamos 2.12. qui ex alludendi more quem habet uſitatiſſimum in ſuis paraphraſticis metaphraſibus, את־הנזירים, id eſt, Nazaræos à Propheta dictos, Doctores Hebræorum interpretatur. Dubium autem non eſt, Ionatham eo loci reſpexiſſe ad ea pietatis exercitia quæ eius ætate in maximo erant pretio & uſu, qualis erat Phariſaiſmus: & ſuo tẽpori Prophetæ doctrinã accommodaſſe: & proinde innuere voluiſſe, Phariſęos perpetuos quoſdã eſſe Nazaræos,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

id eſt, ab inſtitutis vulgi ſeparatos & in Lege occupatos, (ut explicat ibi Rabb. Schol.) unde & authoritatem illam docendi ſibi arrogarint. quæ etiam eos una cum ſimulata illa vitæ ſanctitate omnibus maxime eximios & illuſtres reddiderit.

Quarta Hebræorum ſecta, quæ Zelotarum dicitur, à Iuda Gaulonita & Sadducho Phariſæo cœpiſſe videtur, ex his quæ notat Ioſephus Ant. Iud. 18. 1. & 2. ubi etiam pluribus de eorum dogmatis. item & Belli Iud. lib. 2. 7. quo loco Iudas ille Gaulonita appellari vide-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

videtur Simon Galilæus. niſi forte duos illos, Iudam & Sadducum, tempore initæ deſcriptionis ſub Cyrenio vel Quirino primum exortos fuiſſe dixeris: deinde Copinio ſeu Coponio deſcriptionem illam abſolvente, Simonem illum Galilæum ſuperveniſſe, qui in Galilæa præcipue Zelotarum placita diſſeminaret. Eorum progreſſũ atque etymi rationem, quod videlicet meliorum inſtitutorum Iudaicæ diſciplinæ æmuli eſſent, habes lib. ſeptimo Ioſephi de bello Iudaico capite 28. & 4. cap. 5. atque adeo reliquis libris &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

capitibus ſubſequentibus. Hæc vero ſecta omnium ſuperiorum, Iudæis ipſis omnibus, nedum authoribus & aſſeclis, pernicioſiſſima fuit: ut quæ Iudæorum omnium excidium totiuſque Reipublicę Iudaicę proſtrationem non modo accelerarit, ſed & eam tam miſeram & calamitoſam effecerit.

קרניאל

F I N I S.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

C. l'Empereur

ANNOTATIONES

In

Præcedentem Politiæ Iudaicæ deſcriptionem.

Pag. 7.

DIſcrimen animalium] *Dei verbum hanc conſtituiſſe differentiam, e Iudæi quidem negant. Unde alomon Iarchi, qui paſſim priorum ſententiam exprimit , è erbis Gen.7,2,concludit,* למדנו שלמד נוח תורה diſcimus, Noahum didiciſſe Legem. *Itaue, Deum ante Moſem douiſſe Legem, ſtatuit. Porro, le ipſo animalium mundorum ab*

ab immundis diſcrimine non eadem ſentiunt Iudæorum magiſtri. Nonnulli, iſtam munditiem & impuritatem in ipſa beſtiarum natura conſiſtere arbitrantur. Alii iſtam diſtinctionem à Dei voluntate arceſſunt: qua has beſtias, cum ad cibum hominũ, tum ad ſacrificia, licitas fecit, alias vero interdixit, ne iſti uſui adhiberentur, id eſt, ne in alterutro eorũ uſus eſſet. Abrabaniel, priorem ſententiam ſequutus, ait de Noacho; מתוך חכמתו ידע והבדיל טהור מטמא שהוא כפי טבעם והנה צוה לקחת רבים מהטהורים לפי שהיה עתיד להתיר להם אכילתם וגם שמהם יקריב קורבן Ex profunda ſua ſapientia noverat & diſcernebat

mun-

mundum ab immundo. quod
diſcrimen erat ſecundum na-
turam ipſorum. Ecce plura
ex mundis accipere pręcepit
Deus: quia illis permiſſurus
erat eorũ eſum; quia quoque
Noach ex iis ſacrificium ob-
laturus erat. *Quibus verbis
manifeſte puritatem & impuri-
tatẽ internam diſpeſcit ab exter-
na Dei ordinatione, qua eorun-
dem uſum diſcrevit. At Solo-
mon Iarchi totum diſcrimen in
edulii atque ſacrificii ratione
conſtituit: quoniam & ob futu-
ram eiuſmodi diſtinctionem, pe-
cudes mundas & immundas tum
vocatas fuiſſe cenſet. Verba
ipſius hæc ſunt, ad vocem* טהורה,
mundam: העתירה להיות טהורה
לישראל

לישׂראל quæ futura erat munda Iſraëlitis &c. *Nonnulli ex antiquis illam impuritatem alio referebant: ſicuti liquido apparet Cod.* Sanedrin, *c.* 11, *f.* 108, *pag.* 2: *ubi* mundæ *exponuntur,* אותם שלא נעברה בהן עבירה cum quibus commiſſum non eſſet flagitium. *Et*, flagitium non commiſiſſe, *exponit Gloſſator,* לא נזקקו אלא לבן זוגם non coïviſſe niſi cum aliis ejuſdem ſpecieï. *Verumenimvero ita habendum; iam tum fuiſſe mundorum & immundorum diſcrimen, quia Dei verba diſtinctionem iam notam indicant: ſed non aliud, quam ſacrificiorum reſpectu, quia nondum ulla animalia in*

cibum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

cibum permiſſa erant; & quum permitterentur, indiſcriminatim permiſſa. Gen. 9. 3. Non aliter rabbi Alſchech commemoratum Gen. 7. 2. diſcrimen accipit, להקריב קרבן היה צריך יהיו מן הבהמה הטהורה ועוף הטהור יותר משנים שנים Ad oblationem offerendam opus erat ex pecude munda & ave munda pluribus quam binis. *Iſtam diſtinctionem merito illic nonniſi in ſacris conſiderat.*

Pag. 20. Excindetur anima è populis ſuis] *Phraſin hanc exponentes in quatuor ſententias ferme abeunt Ebræi. Prima eſt; mortem immaturam deſignari, quam Deus citra humani magiſtratus officium irrogat. Eamque*

que

que præter alios complures anno-
tat Abrabaniel, quum de exter-
minio iſto fuſiſſime diſputat
Comment. ad Num. 15. 22
צור ימי החוטא ומיתתו קודם קצו
עולם הזה והוא עצמו ענין המיתה
בידי שמים Decurtatio dierũ i-
pſius peccatoris & mors ante
terminum naturalem in hoc
mundo: quæ ipſiſſima mors
eſt, opera cœli, *id eſt, Dei,* il-
lata. *Terminus iſte cenſetur an-*
nus ſexageſimus; nonnullis quin-
quageſimus, vel quinquageſimus
ſecundus; aliis נתו שהיה ראוי לו
כפי טבעו tempus eius quod
ipſi quadrabat ſecundum
propriam naturam. *Atque*
hæc ſententia ulterius diviſio-
nem admittit in varia membra.

Secun-

Secunda Ebræorum ſententia, eorum eſt, qui exiſtimant, כל כרת הוא ערירי שימות בלי בנים omne exterminium in eo conſiſtere, ut quis ἄτεκνος, illiberis, *id eſt,* ſine liberis moriatur. *Puta, ut vel nunquã habuerit, vel quos procreaverat, moriantur ante patrem. Nam, ſicut ait AbenEzra, dum hanc ſententiam dubius proponit ad dictum Geneſ. locum* 17, 14. מי שיש לו בנים כאלו הוא חי ושמו לא יכרת qui liberos relinquit, eſt, acſi viveret, neque eius nomen excinditur. *Tertia Ebræorum, ad mortem æternam aſſurgit: eamque Maimonides, cum ſuis in caput ultimum* Sanhedrin *commentariis, tum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

libro Maddah, pluribus explica
Verum ſumma hæc eſt; הכרת
exterminium, eſſe, תאבד
הנפשולא תהיה חיה וקיימת quo
peribit anima, neque am
plius vivet, aut ſubſiſtet
Hanc merito alii reiiciunt. Vl
tima eſt Abrabanielis: quan
cum alia coniungit. Id eni
obſervari velim in hac ſenten
tiarum enumeratione, me diver
ſitatem tantummodo ſpectare
neq; iſtas opiniones proponere, qu
diverſorum ſententias coniungū
vel in eadem novum modum
exhibent. Quod itaque Abra
baniel de morte immatura præ
mittit, iam explicatum fuit
Videamus, quid de anima ſen
tiat, quæ in iſta Dei commi
natio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

natione commemoratur. Ad Chriſtianos propius accedit quam Maimonides: ſiquidem improborum animas non tantum ſuperſtites manere aſſerit, ſed pœnas etiam poſt mortem luere in gehenna. Hæc ſunt eius verba:

הנפש תכרת מאותו צרור החיים
העליון ולא קבל זיו השכינה שהוא
העונג והשכר הנפשיי אבל אין זרה
לנפש העדר גמור והפסד מוחלט כי
הוא עצם רוחני קיים בעצמו בלתי
נפסד בטבעו · אף הכרת הוא עונש
וצער גדול לנפש תקבל בו הבחורת
והיתר ואחרי קבול העונש תשוב
לקבל העדון והעונג וכמ״ש אם יכרת
ועוד יחליף ויונקתו לא תחדל

Anima excindetur ab iſto faſciculo vitæ ſupremo, neque ſplendorem divinitatis obtinebit, id eſt, voluptatem & mercedem animæ.

Sed hic non eſt animæ defectus conſummatus, & interitus abſolutus. Ipſa enim eſt ſubſtantia ſpiritualis, in ſe ſubſiſtens, minime natura ſua corruptibilis. Verum, exterminium, eſt pœna & dolor magnus animæ. Quæ in eo minus & maius ſuſcipit. Et poſt exantlatam pœnam denuo delicias & voluptatem obtinebit. Idque ſecundum illud dictum, (*Iob.* 14.7:) Si excindatur, repullulabit; & tener ramus eius non deficiet. *Quæ heic de iſtiuſmodi hominum ſalute ſubiungit, noſtrates non admittunt. Theologi noſtri, ut plurimum, eiectionem è cœtu eccleſiæ*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ac fidelium iſta phraſi deſignari, autumant. Pauciores ſupplicium capitale huc revocant. Ego in hac varietate, eorum ſententiam minime abſurdam ſentio, qui, mortem præmaturam indicari, arbitrantur: quandoquidem cum excindendi *vox iſti, non verò ſterilitati, optime quadrat; tum, infantiæ eorum qui in eccleſia Iudaica naſcebantur, maiores illas pœnas convenire & competere, clementia Dei prohibere videtur. Conſule, ſi vacat, quæ hac de re, præter Cl. Seldenum, totius Angliæ decus, & doct. Amamam, alioſque, commentatus fuit vir longe doctiſſimus Henricus AinſWorth ad c. 15. Numer. verſ. 30. &*

 31.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

31. *Neque omittendum, exterminium minus eſſe ſupplicio capitali, Exod. 11, 34, verſu rite intellecto: Deique eſſe opus, non hominum, Levit. 17. 10, ac Levit. 20. 6. & confer diligenter v. 4. cum. 5.*

Pag. 28. Per centum & decē annos] *Si nativitatem* ꝫ *Peleg attendas; tantum deprehendes annos à diluvio centum & unum. Eo tempore nomen illi à diſperſione & diviſione impoſitum fuiſſe, Moſes narrat, Gen. 10. 20. Quare diſperſio poſterorum Noachi incidit in annum à diluvio centeſimum vel centeſimum primum. Quod ætas patriarcharum oſtendit. Sem genuit Arpachſchadum biennio*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

oſt diluvium. Qui anno æta-
is triceſimo-quinto procreavit
Schelachum. Hic anno trigeſi-
no genuit Eberum. Ex quo, æ-
tatis anno trigeſimo-quarto na-
us Peleg. Hos annos ſi con-
iungas, invenies unum ſupra cen-
tum. Quorſum igitur author
noſter novem addidit? Fieri po-
teſt, ut notis numeralibus annos
expreſſerit. Puta 101. Ex qui-
bus tranſpoſita nota poſtrema
profluxerit numerus 110. Novi
quidem, ab aliis nonnullis obſer-
vari ſolitum, Pelegi patrem
prophetico ſpiritu indidiſſe filio
nomen ab illa diſperſione, quæ
poſtea demum futura eſſet: quod
diebus ipſius, non tempore nati-
vitatis, eveniſſe dicatur, quod-

que, ubi naſceretur, nondum adeo copioſa Noachi proles fuiſſe videatur, ut tot familiarum per varias regiones diſtinctis habitationibus ſufficeret. Verum ſi prius admittas, non magis Pelegi diebus, quam multorum aliorum patriarcharum tempore, terra per iſtas familias diſtincta fuit. Quid igitur in Pelego proprium & ſingulare, quod nomini occaſionem præbuerit, niſi dies primi ætatis ipſius deſignentur? Ad poſterius quod attinet, nihil cap. Geneſ. 10 *in familiarum (unde poſtea integræ nationes dimanarunt) diſperſione dicitur, quod plures homines exigeret, quam nato primum Pelego eſſe potuerint. Expendatur benedictionis*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ctionis divinæ ἐνέργημα, *Gen.* 9.1; *adeoque cum vegeta, tum annoſa illa iſtorum hominum ſenectus. Neq;, ſi hoc admitteretur, quod illi volunt, eo Bertramus noſter reſpexerit. Quid enim novem anni ad illam, quam urgent, hominum multitudinem conferre queant? Quocirca in numeralibus notis exprimendis, errorem ab eo commiſſum exiſtimo qui primæ editioni præfuit, & annos* 101, *id eſt, unum ſupra centum, authorem à diluvio ad diſperſionem computaſſe. Licet altera illa opinio, longe plures interceſſiſſe annos, in* Bereſchit rabba *adſcribatur doctori Ioſæ filio Chalpetæ; cuius verba hæc ibi commemorantur:* נביא

 גדול

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

גדול היה עבר שהוצא לשם המאורע Propheta magnus erat Eber, qui protulerit *filii nomen* (*quod antecedentia oſtendunteſſe repetendum*) ſecundum nomen eventus, *ſcilicet*, *ſequuturi.*

Pag. 50. Rerũ iudicandarũ peritiores] שוטרים *iudicaſſe, vix credo; ſed, iudicata mandaſſe exequutioni, & populum ad obſequium coëgiſſe. Idcirco paſſim in ſacris literis à ſenioribus & iudicibus diſtinguuntur: ut Deut.* 16. 18; Ioſ. 8. 33; *ac alibi. Itaque rabbi Moſes de Cozi recte obſervat ad* Deu. 16. שפטים הם הדיינים הפסקים את הדין ושוטרים הם הרודים את העם אחר מצותם במקל ורצועה Iudices ſunt

ſunt ſenatores qui decidunt cauſſam: at apparitores ſunt qui regunt populum, ex illorum præſcripto, baculo & loro. *Igitur* שוטרים *ſunt miniſtri magiſtratuum, quibus ſola rerum iudicatarum & mandatarum exequutio demandata eſt.* Officiales *vocantur etiam in Iure Romano. Item* executores *in Digeſtis & Codice ſæpius memorati, non immerito dicerentur: nam magiſtratus ſententiam exequuntur. Quos Græci* ἐκβιβαστὰς *dicunt paſſim; ut ab* exigendo *iudicato,* πράκτορας, (*ut Luc.* 12. 58.) exactores; *& à* cogendo *Aquila & Theodotio non ſemel in verſione Græca veteris teſtamenti vo-*

ti vocaverunt ἐκβιαστὰς, quaſ dicas, coactores, *In veter teſtamento late ſeſe diffundeba eorum munus, ut non tantum ad cauſſas in iudicio deciſas ſpectaret, ſed magiſtratus nomine alia iſti officiales populo intimarent. ut videre eſt Deut. 20, 4. & ſeq. nec non Ioſ.* 1, 10, 11. *&* 3, 2, 3.

Pag. 68. Poſt lectos iſtos iudices, & maximas clades] *Hæc non impediunt, quominus ex numero familiarum, quarum Num. 26 ſit mentio, ſeptuagenarius iudicum numerus ineatur. Quamvis enim cenſus ille Num. 26 actus ſit, poſtquam lecti fuere* LXX *iudices, & poſt varias populi clades: num*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

nde conſequitur, familias eaſ-
dem (quæ ex nominibus patriar-
harum, qui cum Iacobo in Æ-
yptum deſcenderunt, ferme no-
ninantur) non fuiſſe, quæ ante
uerunt? Fateor, plurimos, ex
Dei ſententia in peccatores lata,
n deſerto obiiſſe: verum id fieri
otuit, manentibus iiſdem gen-
ibus ac familiis, quæ in poſte-
is continuantur. At, nonnul-
am in familiarum numero mu-
ationem accidiſſe, inter initia
ommorationis Iſraëlitarum in
Aegypto, & recenſionem Num.
6 factam, comparatio capitis
6 Geneſ. cum dicto capite
Num. evincit. Confer tantum
apita familiarũ in Benjaminis
ribu: quæ cap. 46 Gen. ſunt de-
cem

cem, quum ex iis nonniſi fa-
milias ſeptem enumeret Moſe
Num. 26. Quin etiam, quæ
hoc capite recenſentur familia-
rum capita in Ephraïmi & Me-
naſſis poſteris, non commemo-
rantur Gen. 46, quia in Geneſ
eorum inprimis ratio habetur,
qui in Aegyptum deſcenderunt,
non vero ibidem poſtea naſce-
bantur. At, ſi quæras, cur in fa-
miliarum recenſione nepotes Io-
ſephi, immo pronepotes & abne-
potes, familiarum authores ha-
beantur; quod in aliis patriar-
chis non obſervatur: id conſide-
randum, duos Ioſephi filios,
Ephraïmum & Menaſſem, ut
tribuum authores ſpectari, &
Iacobi filios cenſeri; immo eo-
rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

rum liberos cenſeri filios Ioſephi. Quapropter , ſicut in reliquis duodecim patriarchis familiæ demum à filiis, quandoque etiam nepotibus, denominantur, atque idcirco memorantur Num. 26: pariter nepotes , immo etiam pronepotes & abnepotes Ioſephi: qui ut Ephaïmo & Menaſſi, ſic etiam Ioſepho , adſcribebantur Gen. 48, 5, 6. Quo loco placent Abrabanielis verba: לך יהיו רוצה לומר לא יהיו במדרגת בני אלא כמדרגת בני בני כי הנה אפרים ומנשה יהיו כראובן ושמעון אבל שאר אחיהם יהיו כמדרגת בני בנים Tui erunt. Hoc vult; Non erunt in gradu filiorum meorum, ſed loco nepotum meorum. Nam ecce, Ephraïm & Me-

naſſe,

naſſe, erunt ſicuti Ruben & Simeon: ſed reliqui eorum fratres, erunt loco nepotum. *Et paullo poſt* : גם בזה הועילה ברכת יעקוב ליוסף שאפילו בני שלשים ליוסף היו ראשי משפחות ומכח זה המאמר Etiam in eo profuit Iacobi benedictio Ioſepho, quod etiam filii tertiæ generationis Ioſephi, fuerint capita familiarum, idque vi dicti iſtius. *Deinde addit in* verſ. 6: לא בלבד נאמר על שאר בני יוסף כי אם על כל תולדותיהם Non tantum dicitur de reliquis filiis Ioſephi; ſed etiam de omnibus eorum poſteris. *Tandem ſubjicit*, ואולי שלזה נאמר וירא יוסף לאפרים בני שלשים כדי להודיע שמכח ברכת אביו זכה לזה כי אלה הן התולדות.

התולדות שהוליד אחריהם Et fortaſſis ideo dicitur (*Gen.* 50. 23:) Et vidit Ioſeph ab Ephraïmo abnepotes: quo ſignificetur, vi benedictionis paternæ id obtinuiſſe: quum iſti ſint, quos poſtea generaret. *Omnia hæc illuſtrant, quæ de poſteris Ioſephi diſputari poſſent: quod filiis poſteriores capita familiarum habeantur Nũ. 26, quum in aliis Iacobi poſteris iſta dignitas profectis cum Iacobo in Aegyptum tantummodo tribuatur, nec ad gradum extendatur ulteriorem. Porro quoniam author noſter de familiarum numero hic agit, quibus terra Chanaan diſtributa fuit; non inconcinne ex antiquis au-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

thoribus Talmudicis difficultates quædam huc pertinentes expediri per occaſionem poſſent. Verum adeant lectores Clar. Seldenum De ſucceſſione Ebræorum: ubi, cap. 19, & 20, fuſe materiam iſtam pertractat.

Pag. 81. *Quæ hoc loco de* נדוי, חרם, & שמתא *dicuntur; puta, differentiã inter iſta in gravitate conſiſtere, ſecundum primo, & tertium ſecundo, eſſe gravius; ita intelligenda ſunt, ut, quũ excommunicationis gradus diverſi appareant, iſtis nominibus non incommode diſtinguantur. Alioqui è vetuſtiſſimis magiſtrorum ſcriptis id conſtat,* נדוי & שמתא *generalia eſſe nomina, eaque* ἰσοδυναμοῦντα, *id eſt, eiuſdem valoris.*

loris. Quod radices quoque innuunt: quia נדה, *unde* נדוי, rejicere, arcere: *&* שהת, *quantum ex Arabica lingua, ubi radix adhuc remanet,* deſpicere, *immo* vituperare, fœdum facere; *ut interpretatur magiſter Erpenius, ad proverb. 56. lib. 1, à ſe editi:* لا تظهر الشمات باخيك Ne manifeſtes opprobrium fratris tui. *Hinc Talmudiſtæ ſuum* שמת *deſumpſerunt: quo ignominioſam eiectionem è cœtu ſuo exprimere ſolent. Quamvis id ignoraverit Rabb, qui, de* שמתא *interrogatus quid eſſet, reſpondiſſe fertur Cod.* Talm. מועד

 קטן,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

קטון, *ſive de diebus intermediis inter primum & octavum diem festum*, שם מיתה, ibi mors. *Samuel vero*, שממה יהיה vaſtationi erit. *Porrò complura ſunt loca Talmudica, unde non immerito concludas*, נדה *&* שמת *non differre. Legantur, quæ hac de re eruditiſſimus Seldenus obſervavit, li.* 4, *c.* 8, *de iure naturali & gẽtium. Nihilo-minus diſtinctio trium vocum, quam pluribus expreſſit Bertramus noſter, à Talmudiſtis non rejicitur: quum ipſi hanc gradationem non uno loco admittant. cuius ille hic rationem explicat.* נדוי *à* חרם, *ut graviori, diſpeſcit Maimonides in Thalmud Thora, cap.* 7, §. 2. כיצד הוא הנדוי אומר פלוני יהיה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

יהיה בשמתא והחרם אומ״ לו פלוני מוחרם וארור בו אלה בו שבועה בו נדוי Quomodo ſe habet averſatio? Ait, (*qui excommunicat,*) Iſte N. verſabitur in averſatione. (*id eſt, averſabuntur ipſum.*) Et (*quomodo ſe habet*) anathema? Dicit ei, Iſte N. devotus erit (*vel, eſto*) & maledictus: in eo reſidebit execratio, in eodem adiuratio, in ipſo averſatio. *An hoc poſterius in eum quadrat, cui invito ceremonialis quædam impuritas accidit? Cuiuſmodi tamen ſub* נדוי *fuiſſe, oſtendi cod. Middoth, ad capitis 2 paragraphi 2 verba* שאני מנודה quia ego reiicior. *ſcilicet, per* נדוי. *ſunt verba cuiuſ-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dam ſecus in templo incedent quam mos ferret, quia erat contaminatus. Atque שמתא *graviſſimam quandoque excommunicationem deſignare, non tantum oſtendit iſtud epitheton A*donai, *id eſt*, Dei, *(quo exaggerare rem Ebræi ſolent,) in Chaldaïca paraphraſi: cuius nonnulla exempla clariſſ. & eruditiſſ. Buxtorfius in Lexico Talmudico congeſſit. (ut, Num.* 21.25: ומחוהי ישראל בשמתא דיי Et percuſſit eum Iſraël per ſchamatha Dei. *qua ratione, internecioni graviſſimum anathema additum, Chaldæus innuiſſe videtur.) Sed etiam id confirmari rabbi Salomonis gloſſa ad citatum antea locum*

è Moëd

è Moëd Katon, *non ſine gravi cauſſa quis dixerit. Verba eius aperta hæc ſunt, ad illam comparationem Gemaræ, qua* Schamatha *contulerat cum* טיחא בתנור, adipe clibani: כשומן שטוחין את התנור ונבלע בתוכו שאין יוצא לעולם כלומר מכהלכל (legendum מכולכל) מאן דמשמתינן ליה דלא נפקא מיניה לעולם Tanquam pinguedo, qua illinunt fornacem, in cuius medio abſorbetur, quia in æternum non exit. quaſi dicas; in totum conſumitur is quem per ſchamatha devovemus, quia inde non evadit in æternum. *Atqui per* נדוי & חרם *qui reiecti fuere, recipi poſſe oſ-*

 ten-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tendit Maimonides, loco ante producto, ſequenti illic paragrapho. Ergo שמתא, *quamvis non ita frequenter, tamen ſubinde graviſſimam excommunicationem denotare, ex iſta comparatione, & verbis Solomonis Iarchi, ubi, quod maxime horrendum eſt, enarrat, admodum eſt veriſimile. Vlterius, expendamus leves quaſdam cauſſas* נדוי, averſationis, *apud Maimonidem c. 6 Talm. Thor.* quæ נדוי, averſatio, *post dies triginta, niſi pœnitentia interveniat, in* חרם, anathema, *mutatur. Sane, in iſtis omnibus locum habere nequit, quod Gemara, & Gloſſa marginalis, de ſtudioſo ſapientiæ ſtatuunt, cod.*

de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

de Paſchate, f. 52, col. 1, graviorem eſſe excommunicationem ſchamatha, *quam ſit flagellatio; ideoque eum ad hanc pœnam condemnari; non vero iſto modo è cœtu proſcribi. Num gravior eſt averſatio quævis, ob levem quoque culpam fieri ſolita, ipſa flagellatione ſtudioſi legis divinæ? Et, quamvis* חרם, anathema, *late ſumatur non raro; an illa formula horrenda, quam Cl. Buxtorfius ex manuſcripto habet ad rad.* חרם *in Lexico Talmudico, alii competit, quam ultima excommunicatione* ſchamata *devoto? Quocirca, uti nec noſtrum Bertramum, ita nec Eliam abſolute reiicere queo, qui in hæc verba loquitur:*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

שלשה מיני הרמות הן נדוי חרם ושמתא ונדוי הוא הרחוק ואם לא היה שב היו מחרימים אותו ואם לא היה שב היו משמתים אותו Tres erant ſpecies excommunicationis: averſatio, anathema, & extrema devotio. Averſatio, eſt eiectio Quod ſi non convertatur, anathemate feriunt ipſum. Et, ſi nec tum reſipiſcat, eumdem devovent.

Pag. 93. Talmudiſtæ *&c.*] *Id quidem verum eſt; uti codice* Sanedrin *non ſemel occurrit. Vnde eorum verba, cum alibi, tū c.*1, §. 1: דיני ממונות בשלשה יהיו: Iudicia pecuniaria à tribus peraguntur. *Et cap. eodem,* §. 4. דיני נפשות בעשרים ושלשה Capitalia à tribus & viginti.

ti. *Sed non tam hic ſpectatur, quid à iudicibus tractetur, quam de numero eorum inquiritur. Si itaque Talmudiſtas, quò noſter provocat, de tribus iſtis, & viginti tribus iudicibus, admittere velis, conſulas tantum Maimonidem, cod.* Sanedrin, *c.* 1. §. 3, *circa medium :* מעמידי׳ בכל עיר
ועיר מישראל שיש בה קכ״ או יותר
כנהדרי קטנה ויושבת בשער העיר
שנ׳ והציגו בשער משפט וכמה יהיה
מנינם כג״ דיין והגדול בחכמה שבכולן
ראש עליהם והשאר יושבין בעיגול
כמו חצי גורן כדי שיהא הראש רואה
את כולן & §.4 : עיר שאין בה קכ״
מעמידין בה שלשה דיינין שאין בית
דין פחות משלשה כדי שיהא בהן
רוב . ומיעוט אם היתה ביניהם
מחלוקת בדין מן הדינים In unaquaque civitate Iſraëlita-

rum,

rum, ubi c x x vivunt, aut plures, conſtituunt ſynedrium parvum, cuius conſeſſus in porta civitatis: quia dicitur, (*Amoſ.* 5, 15,) Et conſtituite in porta iudicium. At quantus erit eorum numerus? Viginti-triũ judicum. Et præcellens ſapientia inter omnes, præficitur ipſis. Cæteri vero ſedent orbiculatim, inſtar horrei dimidiati, ut præſes omnes aſpiciat. *Deinde* §. 4. In qua vero civitate c x x non ſunt, conſtituunt tres iudices: quia ſenatus minor quam trium non reperitur: quo in iis maior & minor numerus ſit, ſi inter eos con-

tro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

troverſia incidat in quadam lite.

P.122.Deſcribendę Legis & explicandæ peritũ] *Tales erant complures, uti ferme innumeri ſacrorum miniſtri. Hic unus, munus hoc ſuum potius in bello vel alio civili negotio obiiſſe videtur: quemadmodum omnes ſcribarum officium duplex faciunt; eccleſiaſticum, & politicum. Cuius politici duæ ſaltem fuere ſpecies. Vna eorum, qui vel literis publicis ſcribendis, vel contractibus aliiſque actis ſcripto conſignandis, operam navabant. Horum mentio fit Eſteræ 3, 12. Vbi digniores & honoratiores eorum vocantur* סופרי המלך, ſcribæ regis: *qui lite-*

ras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ras regia authoritate ſcripſiſſe narrantur. Chaldæus vertit ibidem, לבלרין דמלכא, notarii regis. *Nam, quos notarios vocamus, vocant in Talmud* לבלרין. *ut, quum de ſabbatho tradunt, eo tempore* לא יצא הלבלר בקלמוסו non prodibit notarius cum calamo ſuo: *puta, ad domos civium, ut eorum acta conſcribat. Tales in Eſteræ hiſtoria meritò vulgi ſermone dicas* ſecretarios regis; *id eſt, qui à ſecretis vel ab epiſtolis; uti loquuntur elegantiores. Verum, Serajam fuiſſe talem, non exiſtimo; quia tales erant plures: at hoc officium videtur unius fuiſſe. Quemadmodum 2. Reg. 12, 11. & 2. Chro. 24, 11. Ita 2. Reg. 19, 2,*

Eze-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Ezechias rex ſuum habet סופר*:* *& Iehoiakim ſimiliter Ier. 36. 12: cui in regis aula conclave aſſignatum erat. Quid ſi igitur ſecundam ſcribæ politici ſpeciem hic attẽdamus, & Seraiæ munus cum eo conferatur, quod Ier. 52, 25, deſcribitur? Ibi præfectus regis Babyloniæ ex Ieruſalem cepiſſe dicitur cum aliis* פקיד על אנשי המלחמה præfectum militibus; *qualis tempore Davidis fuit Ioab: &* סופר שר הצבא ſcribam principem exercitus. *cuius officium poſtea ſubiicitur,* המצביא את עם הארץ, qui congregat populum terræ: *ita enim Chaldæus vertit per* כנס*,* congregans; *ut Rabbi Kimchi hic etiam agnoſcit, notio-*

nem

nem אסיפת החיל, congreganc
multitudinem, *in libro Radi*
cum; & 2 *Reg.* 25, 19, *ul*
eadem narrat author, annotat
שעל פיו היו יוצאים העם לצבא
ex cuius mandato procede-
bat populus ad bellũ. (*Confe*
1 *Macc* 5,42: *ubi inferiores du-*
ces exercitus etiã γραμματεῖς, *i*,
סופרים, ſcribę, *nuncupantur*) *Ta-*
lis, ut credo, fuit & Seraia, quo
de agit noſter: nempe, cuius mu-
nus erat, cum primariam regni
pecuniam, tum milites ac propu-
gnacula; in ſcripto ac enumerato
habere, id eſt, primaria regni fir-
mamenta; adeoque illam curare,
iſtos conſcribere, horum con-
ſervationis ſatagere. Quæ cum
notio vocis admittit, tum loca
pro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

producta arguunt, ſi conferas Eſaiam c. 33, 18. Nam iſtinc confirmatur, quod de propugnaculis iam addidi. Verba ſunt: איה סופר איה שוקל איה סופר את המגדלות Ubi eſt cenſor? Ubi eſt quæſtor? Ubi eſt qui recenſet turres? *Quò alludit Paulus, 1. Cor. 1, 20. ubi contra humanam ſapientiam gloriatur; quemadmodum Eſaias adverſus belli robora. Ad illa,* סופר את המגדלות, cenſor vel ſcriba turrium, *in hunc modum Salomon Iarchi:* וגם הוא דבר מלכות ממונה על בתי המלכות כמה הם וכמה מגדלים צריך לעיר פלוני Hoc etiam eſt negotium regni, *ſcilicet, eius,* qui præfectus eſt aulis, quot ſint, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

quot turribus opus ſit alicui civitati, *ſcilicet, cognoſcens Kimchi etiam, cum hic, tum in Radicibus explicandis,* שוקל, expendens, *ad* כסף, pecuniam, *refert. Neque hactenus producta adverſantur iis quæ ultimo capite ſecũdi Samuel. referuntur, de numerando populo univerſo: cuius executio graviter punita fuit. ſiquidem iſtud factum in Davide animum oſtendit de promiſſionibus divinis dubitantem. Huiuſmodi totius populi ad militiam idonei numeratio, illicita Davidi, non impedit, quominus apud ſcribam ſuum, id eſt,* סופר, *in numerato habeat iuſti alicuius exercitus milites, locaque præſidiaria ad regnorum defenſionem diſpoſita.*

Pag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Pag. 138. Iudices illi Ieroſolyma venerint] *Nihil hic difficultatis eſt, unde ad alterutrum ſit confugiendum. immo utrumque inſtitutioni regis adverſatur: quum ius in ſua civitate dicere debuerint. Quare ſimpliciter vertendū, 2. Chron.* 19, 8, וישובו, poſtquam rediiſſent. *Senſus eſt: Quum Ioſaphat, ad reliquas civitates profectus, ut populum ad veram religionem reduceret, verſ. 4, (quod per alios feciſſe, è 2. Chron. 17. 7, 8, & 9, conſtare poteſt,) & iudicia reſtauraret; ipſe cum illis politicis & eccleſiaſticis Ieroſolyma rediiſſet; tum demum iudices Ieroſolymis conſtituit. Hoc modo illud* vau ו, *alibi u-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſurpatur : uti Exod. 16, 20. *Quod bene obſervat rabbi Iſaac Levita in libro Siach Iſaac f. 46 :* תשמש עוד הואו כמקום מלה וככר וירם תולעים ויבאש פירושו וככר באש Inſervit etiam *vau*, ו, exprimendæ voci et-iam-ante. *ut Exod. 16.* Et produxit vermes, & fœtuit. Quod exponitur, Etiam antefœtuerat. *Idem eſt, ac ſi dixiſſet, Poſtquam fœtuiſſet. Atque ab iſto ſenſu non omnino abit, 2. Chron. 19. doctor Kimchi, ad verba,* Et reverſi ſunt: אותם שמנו השופטים בכל עיר במצותו Iſti qui conſtituerant iudices in unaquaque civitate mandato illius. *Non refert reditum ad creatos iudices ; ſed*

qui

qui comitabantur Ioſaphatum; licet Ioſaphatum non complectatur.

Pag. 139. Suprema hęc duo iudicia] *Recte duo fuiſſe aſſeverat: puta, eccleſiaſticum, & civile. Nam,* Deut. 17, *Deus ipſe ſynedrium eccleſiaſticum à politico diſtinctum inſtituerat. Conferatur verſ.* 9. *cum* 12. *Vbi nomen,* iudex, *pro* iudicibus, *ex more linguæ frequenti, accipiendum, docet vox* ſacerdos, *pro qua, in eadem lege, verſ.*9, *legimus,* ſacerdotes. *Atque ita, immo etiam per voculam* או aut, *ſacerdotes Levitæ à iudicibus diſtinguuntur. Præſides quoque diverſos fuiſſe, ex reſtaurata per Ioſaphatum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

politia, & hunc omni negotio Dei, לכל דבר יהוה, illum vero לכל דבר המלך, omni negotio regis, *deſtinatum, ex 2. Chron. 19, 11, omnino liquet. Quin & duobus iudicum generibus, verſ. 8, puta ſacerdotibus cum Levitis, & capitibus paternarum familiarum, ſubiiciuntur duo cauſarum diverſa genera,* משפט יהוה, iudicium Dei, & ריב, lis, *ſcilicet vulgaris: quibus illi conſecrantur. Ieremiam addas licet: qui, cap. 19, 1, teſtes aſſumere iubetur ex ſenioribus populi, & ſenioribus ſacerdotum. Quamvis Talmudici hac in re, ut alibi paſſim in recenſendis ſuis moribus antiquis, corrupta tempora, & quid circa*

Chri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Chriſti tempora obtinuerit, magis reſpiciant; nihilo-minus codice Ioma *diſtinctionem propoſitam ſatis innuunt. Ibi, c. 1, §. 5, de ſacerdote ſummo:* מסרוהו זקני בית דין לזקני כהונה Tradunt eum ſeniores ſenatus iuridici, ſenioribus ſacerdotalibus. *Quin etiam diverſis locis diſtinctos fuiſſe, ſi traditiones Talmudicas cum diverſis Scripturæ locis comparemus, non videtur negandum. Ezræ.10,6, & 8, quum convocandus eſſet populus vi & authoritate civili, conveniunt cum Ezra (ad politicam ſive civilem dignitatem à Perſarum rege evecto, c.7,25) principes ac ſeniores in exedrā filii Eljaſchibi: qui, ut alii principes*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

complures, ex Davide ſtirpe
ducebat, 1. *Chr.* 3.24. *quare exe*
dra principum dicebatur, Ie
35,4. *Hoc autem in Ieremi*
conclave erat ὑπερῷον. *Sed ſa*
nedrin, quod poſterioribus tem-
poribus, inprimis Herodis tem-
pore, pæne eccleſiaſticum erat,
לשכת הגזית, in conclave la-
pidis cæſi, *conveniebat, ut paſ-*
ſim tradunt Talmudici: ſecun-
dum illud cod. Midd. c. 5, §.3:
לשכת הגזית בה היתה סנהדרין גדולה
In conclavi cæſi lapidis
conſeſſus magnus ſedebat.
Hic conſeſſus etiam politica tra-
ctabat; verum inprimis eccle-
ſiaſtica: ſicut etiam ferme ex
ſacerdotibus & Levitis conſta-
bat. (Maim. cod. Saned. c. 2,
§. 2:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

§.2: מצוה ליהיות בסנהדרין גדולה
כהנים ולויים Prȩcipitur, ut in cõſeſſu magno ſint ſacerdotes & Levitȩ: *quibus deficientibus, etiam ſolos Iſraëlitas, ut loquitur, aſſumere licebat.) Et quãvis iam inde à captivitate Babylonica Sacerdotes & Levitæ magnam paulatim ſibi authoritatem vendicarint; adeoque hinc factum videatur, ut ſemper Sacerdotes & Levitas potius in ſenatum adſciſcerent; tamen inprimis hic ſenatus evaſit eccleſiaſticus, (quod hîc intendimus,) poſtquam Herodes politicum ſuum imperium ſtabilire ſatagens crudelitate illa fuiſſet uſus: de qua Ioſephus l. 15. antiq. c. 11. circa medium. Ipſos adverſa-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

verſarios ἀπέκτεινεν, ὥστε εἶναι μηδὲν ὑπόλοιπον ἐκ τῆς Ὑρκανοῦ συγγενείας, ἀλλὰ τὴν βασιλείαν αὐτεξούσιον αὐτῷ, μηδενὸς ὄντος ἐπ᾽ ἀξιώματος ἐμποδὼν ἵστασθαι τοῖς παρανομουμένοις· interfecit, ut nihil eſſet reliqui ex Hyrcani cognitione, ſed regnum plane ſubiaceret arbitratui ipſius, exiſtente nemine in dignitate, qui impedimento eſſet ne prava committerētur. *Vbi attendenda ſūt,* Nemine in dignitate *&c. Sublatis iis, qui politicam poteſtatē retinerēt, &, ipſo invito, exercerēt contra vim & ſcelera, iā umbra reſtabat veri regiminis politici: partim, quod iam pleriq; eſſent eccleſiaſtici; partim, omni illa poteſtate*

ſtate ſublata, quæ Herodi poſſet eſſe impedimento. Tamen reliquiæ manſerunt utriuſque ſenatus, eccleſiaſtici & politici: abſque eo enim ſi eſſet, quorſum illa diſtinctio ſeniorum populi à ſacerdotibus & ſcribis? Matth. 26, 3. & 59. item 27, 1.

159. Vel ut etiam indicentur שוטרים.] *Paſſim authorem ipſum accuratius diſtinguere velim inter* ſeniores, זקנים, iudices, שופטים, & officiales, שוטרים. *Non quidem negaverim, ſeniores, non ſolum in ſupremo ſenatu, ubi & de politicis negotiis ſtatuebatur; ſed quandoque in minoribus etiam civitatibus, iudices deſignare: ubi tamen coniunguntur, diſtin-*

diſtincta munia reſpiciunt. Co- fer cum Ez. 10, 14. Deut. 15. & Num. 11. 16. Nim itaque hîc iudices cum ſeniori- bus, vel cum officialibus, i iiſdem, coniunguntur. Seni- res & iudices ita differunt, ut h cauſas, lites ac controverſias deciderent; illi reliqua politi- conſervationẽ ſpectantia curarẽt Quemadmodũ præterea hoc evincit diſtinctio iſtorum in deſerto. de illis narratur Num.11,16; de his Exod.18,21; quum hi illis longe plures recenſeantur. Locus eſt inſignis ad diſtinctionis magiſtratuum confirmationem. Ioſ. 23,2. Convocavit Ioſua o- nem Iſraëlem, ſeniores eius, & capita eius, & iudices

eius, & officiales eius. *Eadem habes cap. 24, 1. Quænam fuerint illa* capita, *explicatur 2. Chron. 5, 2; puta duodecim tribuum principes, qui ad concordiam & ordinem ſervandum omnibus Iſraëlitarum familiis in ſingulis tribubus præerant: licet eorum poteſtas congregatorum ſeniorum conſeſſu minor fuiſſe videatur. quod reſpectu ſenatus ſupremi præcipuè intelligendum.*

Pag. 187. Contra fidem hiſtoriæ Macc.] *Immo contra Iudæorum hiſtoriam in libro Abrahami ben David, cui nomen* Hackabala, *& libro Iouchaſin alterius Abrahami. Ille, f. 27, Mathatiam patrem*

Iudæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Iudæ ſummum quidem ſace-
dotem agnoſcit, ſed Iudam re-
gem ſive imperatorem nomina-

רד מתתיה בן יוחנן כ״ג הוא הנקרא
שמונאי באנטיוכוס מלך יון ועמד
הוא ובניו על משנה מלך יון
מולך בירושל' והרגוהו ואת כל חילו
מלך חשמונאי שנה אחת ומת
אחריו יהודה בנו הגבור הגדול
מבניו מלך ששה שנים ומת Re-

bellavit Mathatias, filius Ioannis, ſacerdos magnus (is qui Haſmonæus vocatur) contra Antiochum regem Græciæ: atque cum ipſe, tum filii eius inſurrexerunt contra ſatrapam regis Græciæ imperantis Hieroſolymis, eumque cum toto exercitu occiderunt: ita imperavit Haſmonæus per

unum annum, obiitque. Poſt eum Iudas filius, ſtrenuus ille, fortiſſimus filiorum, imperavit annos ſex, & obiit. *In tota illa hiſtoria patrem quidem pontificem M. fuiſſe narrat, & rerum moderatorem; ſed de pontificatu filii altum ſilentium. Pariter Abraham Zacuthus in Iouchaſin, fol.138, ſub finem, de utroque:* הרגם מתתיה כהן גדול ובניו החשמונים ועשו שלום עם הרומיים ואחר כך יהרג יהודה ומלך יונתן אחיו Occidit eos, (ſcilicet ab Antiocho miſſos) Mathatias ſacerdos magnus, eiuſque filii Haſmonæi, atque cum Romanis fœdus iniêre. Poſtea occiſus fuit Iudas, cui in imperio ſucceſſit

ſit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſit Ionathan frater. *Quu*
adeo ad iſtiuſmodi titulos a
vertant Iudæi, cur hic in patr
adſcribitur; non vero in filii hi
ſtoria: ſi Iudas filius etiam ſum
mi pontificis titulo gaudebat
Idem liquet ex hiſtoria Macca
bæorum, immo ipſo Ioſepho, u
Bertramus hîc obſervat. Qui
igitur ſibi Ioſephus alibi voluit
quum Iudam pontificem faceret
Sanè, ſiquis Ioſephum diligen-
ter cum aliis hiſtoricis conferat
non ſemel deprehendet autho-
rem præſtantiſſimum vitio ſcri-
barum fœdè corruptum. quod
viri docti paſſim obſervant, ut
inter alios Cl. Caſaubonus, e-
xerc. adverſus Baronium. Adhæc,
quis non fateatur, poſterioribus

tempo-

temporibus in ſummis pontifici-bus creandis perturbatè multa fuiſſe acta, neglecto ordine in ſacris muneribus minimè negligendo? quod alibi in pontificibus circa finem reipublicæ Iudaicæ oſtendi. Quid ſi ergo obtruſum fuiſſe Iudæ pontificatum dicamus: quem bello impeditus bellique motibus, adminiſtrare non voluerit; ideoque nec ſolemniter ſuſcipere auſus? Ioſephi verba amplius non innuunt. Quod è libr. 12, cap. 17, Bertramus indicat, ita expono: Ἀρχιερωσύνην ὁ λαὸς τῷ Ἰούδᾳ δίδωσι. Pontificatum populus Iudæ tradit, *id eſt, offert. Immo verba ultima iſtius libri,* τὴν ἀρχιερωσύνην ἔτος τρίτον κα-

τασχὼν, *de Iuda*, quum pontificatum annos tres retinuiſſet, *hoc oſtendunt, Iudam licet adminiſtrare munus commodum ſibi non exiſtimaret ita tamen id reiicere noluiſſe, ut alius crearetur. Quomodo, quod à populo datum erat apud ſe veluti reliquit; licet id nec ſolenniter aſſumpſiſſet, nec exercuiſſet.*

Pag. 220. Qui στρατηγοὶ τȣ̃ ἱερȣ̃ vocantur.] *Quam violentum hoc eſt, iudices, qui paſſim popolum iudicabant, vocari templi prætores vel præfectos. Cod.* Schekalim, *c. 5, & apud Maimonidem, de inſtrumentis ſanctuarii, c. 7, multa de officiis, in templi, &*

eorum,

eorum, qui magno numero veluti exercitus quidã eò conveniebant, cura præſtandis, recenſentur: quibus quindecim primarii vacabant; alioſque complures ſibi ſubiectos habebant, iiſque adminiſtris utebantur. Maimodes: חמשה עשר ממונין היו במקדש וכן ממנים לעולם על כל דבר מחמשה עשר דבריכם אלו ממונה אחד · ואלו הן אחד על הזמנים ב׳ על נעילרת שערים ג׳ על השומרים Quindecim præfecti erant ſanctuario. (*id eſt, templo.*) Atq; ſic iugiter præficiunt unicuique ex quindecim iſtis negotiis unum præfectum. Sunt autem hi: Unus præerat temporibus: (*id eſt, tempora ſacrificiorũ &c. indicabat;*)

 ſecun-

ſecundus templi foribus claudendis (*& aperiendis*;) tertius in cuſtodes dominabatur. *De quibus cuſtodibus idcirco ait Pilatus, Matth.27, ſub finem ;* Ἔχετε κουστωδίαν, Habetis cuſtodiam. *Reliquos deinde enumerat ordine dicto loco Maimonides. Numquis dubitabit, de his potius loqui Eu. Lucam in Euangelio, c. 22, eoſque nũcupare* στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ *duces* vel præfectos templi *ſiue* ſãctuarii ; *quam ut iudices populi ordinarios intelligat?*

Pag. 231. Media quædam via] *Veriſimilis hæc ſententia eſt, Iudæos morte plectendi poteſtatem non habuiſſe : nimirũ, poſt annum Chriſti tri-*

ceſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ceſimum. Hoc indicant varia loca Talmudica, quibus ante templi ſecundi vaſtationem, anno quadrageſimo, ſynedrium Ieroſolymis aliò demigraſſe ferunt: quum iudicia criminalia & capitalia inprimis, erepta fuiſſent. Ex eo factum, ut in Iouchaſin, *& Tſemach* David, *eorum authores Iudæi, idipſum apertè agnoſcant. Expendamus unum atque alterum locum: non quod omnia probemus; ſed quò in eorum verbis id reperiamus quo de in præſentia agitur. Codice* Aboda zara, *c.* 1, *f.* 8, *col.*2, *ſub finem, hæc leguntur, quæ brevitatis cauſa contraxi, quoniam inſeruntur illis nihil ad rem facientia.* ארבעים שנה

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

שלא חרב הבית גלתה סנהדרין
ישבה לה בחניות למאי הלכתה לומר
שלא דנו דיני קנסות אמר רב נחמן
בר יצחק לא תימא דיני קנסות אלא
שלא דנו דיני נפשות מאי טעמא כיון
דחזו דנפשי להו רוצחים ולא יכלי
למידן אמרו מוטב נגלי ממקום למקום
כי הכי דלא ליחייב דכתיב ועשית
על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום
ההוא מלמד שהמקם גורם Quadraginta annis, ante quam ædes vaſtaretur, migravit ſanhedrin, & conſedit in tabernis. Quorſum iſta traditio (*patris Iſmaelis?*) Ut idicaret, nõ decidiſſe cauſas criminales. Ait Magiſter Nachman, filius Iſaaci; Ne dicas cauſas ciminales, ſed, non decidiſſe cauſas capitales. Quę ratio? Quũ viderent, quod animas occiderent, &, ſe non poſſe iudi-

iudicia exercere, dicebant, prę ſtat migremus de loco in locum, ne rei fiamus. Nam ſcribitur, (*Deut.* 17, 10:) *Deinde facie s ex præſtituto illius ſentẽtiæ quã indicaverint tibi è loco illo.* Docet, locum aſtringere *ſcilicet iudices: ut, ſi illic nõ ſint, iudicia capitalia exercere non teneantur. Verba iſta plana ſunt,* quum viderent, ſe non poſſe iudicia capitalia exercere. *Quod autem hîc dicitur, de loco in locum; id Codice* Roſch haſſchana, *ubi eadem narrantur, magis diſtinctè exprimitur, f 31. circa medium:*
גלתה סנהדרין מגמרא מלשכת
הגזית לחנות ומחנות לירושלים ומיר'
ליבנה ומיבנה לאושה ומא לשפרעם
ומשפרעם לבית שערים ומבית ש'
לצפרי

לצפרי ומצ׳ לטברא Migravit ſanhedrin omninò ab exedra cęſi lapidis (*ubi olim circa templum erat*) ad tabernam; à tabernis (*nam alii legunt* חניות) in ipſam civitatem Hieruſalem; inde Iabnam; Iabnâ Ouſã: Ouſâ Schaphreã; inde Bethſchearaïm; hinc Tzipporim; tandem Tiberiadem. *Itaque, quum vetuſti Iudæi id agnoſcant, illam ſupremam poteſtatem ſibi tunc ademptam fuiſſe, eò inclino, ut nulla vis iſtis verbis inferatur, Ioh. 18, 31;* Nobis non licet interimere quenquam: *quorum ſimpliciſſimus ſenſus eſt, gladii poteſtatem ipſis ademptam fuiſſe. Quam ſententiam pluribus confirma-*

firmare poſſem; & alterius argumentis reſpondere: verum hoc loco ſufficiet, uno atque altero verbo primariis rationibus ſatisfacere. Non hoc de nihilo eſſe arbitrantur, quod pronuncians veluti ſententiam, dicat Servator Ioh. 8, 7. Qui veſtrum ſine peccato eſt, primus lapidem in illam iaciat. *At, Chriſtum iudicis partes à ſe reiecisse, ipſius verba oſtendunt, Luc.* 12, 14: Quis me vobis iudicem *aut partitorem* præfecit? *Quod vero Iudæis, ſi inſontes fuiſſent, lapidatio conceſſa videatur; iſtic Chriſti ſcopus expendendus. Quia hypocriſi ſua ipſum decipere & capere conabantur, verſ.* 6, *ideo reſponſo*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſuo oſtendit, ſe occulta ipſorum habere perſpecta: q. d. per me licet, ut ex lege Dei de ipſa ſupplicium ſumatis, ſi vos eo vacatis crimine: at conſcientia vos arguet. itaque non eſt quod de ſupplicio iſto cogitetis. Quocirca, ſi ſenſum reſpicias, Chriſtus id potius prohibet: quemadmodum etiam v. 11. ſe condemnare ipſam negat. Conditione innocentiæ ab ipſis non præſtita, nihil abſolutè de pœna adulteræ ſtatuitur. Quæcunque alia proferuntur, nihil præter ſententiam de reatu ſontis evincunt. Nam, quicquid rabie quadam factum, huc non pertinet. Quod vero, *Antiq. Iud. l. 20, c. 8*, Ananus tantum de convocato ſynedrio

drio iniuſſu præſidis accuſaretur, non de ſumpto per conſeſſum iſtum ſupplicio, potius noſtram ſententiam confirmat: nam, ſi ne quidem ad eam rem cogere ſenatum permittebatur; quanto magis ſine authoritate præſidis per eum occidere nefas?

Pag. 244. Sacerdos ſummus evaſerit] *Id authore Deo factum videtur, ex 1. Sam. 2, 30. Quum enim ſummus eſſet ſacerdos ex Ithamaris proſapia, cuius poſteri ſemper communi ſacordotio functi ſunt, (1. Chron. 24, 4, ſeqq.) & ipſius familiæ ſe dediſſe Deus dicat, quod obedientia non præſtita, ſe ablaturū pronunciat: omnibus patet, Dei iuſſu ſummū ſacerdotium in eum*

ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ex Eleazari familia tranſlatum
& deinde aliò devolvendum
fuiſſe. Conferantur hæc D
verba; Dixeram quidem
Domus tua ut domus patr
tui indeſinenter ibunt co
ram me uſque in ſeculum
at nunc, dictum Iehovæ
abſit mihi. *Ita Deus Phinees*
promiſerat, Num. 25, 13; Eri
ei ac ſemini eius poſt eum
federe ſacerdotium perpe
tuum: *attamen poſtea ad I*
thamaris familiam in Eli fui
tranſlatum. Cauſſa, cur ad El
dignitas pervenerit, fuit procul-
dubio aliorum inobedientia: quã
licet non exprimat ſcriptura, cum
ex illius temporis hiſtoria tum,
ex ordine conſueto, quem Deus in
ſuis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſuis beneficiis auferendis ſervare aſſolet, non eſt obſcura. Sæpe quidem in divinis promiſſionibus conditio obedientiæ non exprimitur, quum de temporalibus bonis agitur: nihilo ſecius tacitè innuitur. Quod ſatis exempla conſtabiliunt; & generales iſtæ ſententiæ, quas in Ierem. legere eſt, c. 18,7,8,9,10. Vbi utrumque caſum Deus proponit, obedientiæ & pertinaciæ: atque illo caſu, non obſtantibus minis, ſe clementem; hoc vero, non obſtante conditionali bonorum promiſſione, alium ſe futurum aſſerit. ne quis ita ſecum reputet, propoſitam felicitatem vel miſeriam piis & improbis pariter obventuram. Quæ in diſputationibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

nibus adverſus Iudæos obſerva-
da. Siquidem illi in promiſſion-
bus terræ Chanaan & beatit-
illic perfruenda, ſuæ pertinac-
fundamenta quærunt: acſi, quu-
illis bonis non fruantur, Meſſia-
adhuc expectare debeant. Cũ t-
men illa temporalia nonniſi cu-
conditione ſub Meſſiæ adventu-
promiſſa fuerint. Quod vel
ipſo libro Nizahon *probari p-*
teſt: ubi author Rabbi Lipma-
ſect. 26, ait: תנאים שהתנה
רעות הן טונו׳ כולם על תנאי הוא
גוזר אותם Omnia pacta, qui-
bus paciſcitur (*Deus*) cum
adverſa, tum proſpera
omnia iſta ſub conditione
decernit. *Temporalia il-*
la beneficia, Iudæis promiſſa
ple-

plerumque veluti figuras ac typos eo modo enarrari, quaſi pleraq; non niſi ſpiritualiter intelligēda ſint, nō ignoro At ſimplicius eſt quod antea dixi: &, qui ſecus ſentiunt, magnas difficultates ſæpius experientur. Si hoc admittere velimus, ut à verborum proprietate recedere liceat, ſine rationibus in ipſe contextu repertis, vel locis parallelis id exigentibus; quæſo, quam omnia reddentur dubia? Sed de his in controverſiis Iudaicis: jam eo redeamus, unde diverterat oratio. Ad locum 1 Sam. 2, 30, notat Abrabaniel ex alterius expoſitione: נתתי כהונה לאלעזר בנו של אהרון ולפי שבימי פילגש בגבעה שפקרו ישראל ברוב המצות וגרם להם זה פנחס ושאר הכהנים שלא

ו מעיר אל עיר כראוי להוכיחם
נטלתי כהונה גדולה מהם ונתתיה
ל בני איתמר שנים ושבעים שנה
כשיו שקלקלו בני עלי חלילה לי
Dederam ſacerdotium Ele
zaro filio Aaronis. at, qui
diebus concubinæ, Gibe
horrenda paſſæ, quum de
ſciſcerent Iſraëlitæ adverſu
pleraque præcepta, huiu
ipſius cauſa fuerunt Phinee
& ſacerdotes reliqui, qui
non obibant ſingulas civita
tes, ut ipſos reprehenderent;
idcirco abſtuli ſacerdotium
ſummum ab ipſis, atque in
filios Ithamaris devolvi ad
annos ſeptuaginta duos. Ve-
rum iam ubi inhoneſtè ſe
geſſerunt filii Eli, abſit mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

hi. *Quod Phineeſum accuſat, locum in hiſtoria ſacra oſtendi velim, unde, quod commemorat peccatum, ei aſſcribi poſſit. Filios eius, alioſque, ſui in monendo officii non ſategiſſe, uti par fuerat, morum depravatione, quæ iſto tempore invaluit, omninò eſt veriſimile. Quod vero divinarũ minarũ executionẽ concernit, ea apud hunc Abrabanielẽ confirmatur ex* 1. *Reg.* 2, 27*:* Eiecit Salomo Abiatharem ne eſſet ſacerdos Iovæ, ut impleret verbũ Iehovę. *Hoc verbũ iam è* 1. *Sam.* 2, 30, *prolatum fuit. Nam Abiathar erat ex familia Eli. Iam ſatis conſtat, quid de ſacerdotii iſta tranſlatione ab una ad alteram familiam ſta-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

tuendum : quod examinandu
erat. Cæterum ſi quis ſcire avea
quid alii Iudæi cauſæ profe
rant, cur Eli ſacerdotium acce
perit, conſulat literarum dec
Clariſſ. Seldenum, c. 2, & 3
l. 1. de ſucceſſione in pontifica
tum: ubi complura ad hanc re
facientia. Et, quia de ſacerdo
tibus in iſtis libris ex Ebræoru
ſcriptis accuratè diſſerit, mult
alioqui notanda in his quæ ſe
quuntur, ubi de ipſis agitur, lu
bens prætermittam.

Pag.248. Quo tempore
non liquet] *De tabernaculi &
arcæ tranſlatione, olim quæ di-
cenda videbantur, propoſui i
Præfatione C.* Middoth, *fol
*** 1. ideoque hic non repeto.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Pag. 251 Unctionem neceſſariam non fuiſſe] *At conſulas velim Clariſſ. Seldenum, l. 2. de ſucc. in pontificatum, c. 9: unde ſecus iudicabis, ſi omnia expendas.*

Pag. 270. Ad Parbar] *De his legere eſt in Notis meis ad* Middoth, *p. 5, & ſequ. quæ hîc alias omnino exponenda fuiſſent. itaque ne actum agam, eò lectorem remitto.*

Pag. 280. In Salomonis hiſtoria alius ab illo] *Noſter v. 4, c. 4, 1. Reg. intendit: ubi Abiathar cum Sadoko in pontificatu coniungitur; cum tamen ad prædium ſuum relegatus dicatur iam antea, c. 2, 26. Itaque Kimchi, ac alii quidam, iſtum cum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

*Sadoko hîc coniunctum Abia-
tharem, alium ac diverſum ab
illo, qui fuit relegatus, faciunt.
Atqui nunquã id ex ſacris literis
vel minimo indicio eruetur. Pro-
inde cum Rabbi Levi ben Ger-
ſom, & Abrabaniele, eatenus
ſentio, ut eandem eſſe perſonam
exiſtimem. Verum hac de cauſa
ſacerdotem, ſcilicet magnum,
1. Reg. 4, nuncupari autumo,
quod licet poſtea ſacerdotio am-
plius non fungeretur, regni Salo-
monis initio tamen eo munere
functus eſſet: (nec amplius hic
1. Reg. 4, 4, expreſſè dicitur,
quam Salomonis tempore ſacerdo-
tem fuiſſe.) deinde, quod ex præ-
cedenti functione dignitatis ali-
quid poſtea quoque retineret. Vn-
de*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

de & nomen retinuit: ſicut apud nos etiam fieri experimur, ut officiorum nomina poſt impletum adminiſtrati muneris ſpatium remaneant. quò etiam illud Luc. 3, 2, de Anna & Caiapha ſummis ſacerdotibus revocari queat; niſi unus fuerit סגן כהנ׳, princeps ſacerdotum ſecundarius. *Commemorati vero Ebræorum magiſtri aliam aſſignant nominis cauſam:* היה זה אביתר עצמו הנזכר כי עם היותו מגורש מהכהונה הגדולה הנה היה מוהן לעבור בעת כצו״ך כשימצא צדוק בלתי ראוי לעבודה כי אחר שאביתר שמש ימים רבים בכהונה גרולה היה בלתי אפשר שיתסור ממנו כל ימיו Erat hic Abjathar ipſiſſimus antea (c. 2.) memoratus. Etenim

 licet

licet deiectus fuiſſet ſacerdotio ſummo, ecce idoneus erat ad miniſtrandum tempore neceſſitatis, quum deprehenderetur Tſadok minime capax miniſterii. Nam, quandoquidem Abjathar functus fuerat annos complures ſacerdotio ſummo, fieri non potuit, ut hoc ab eo removeretur per omnem ipſius vitam. *Verba* 1. *Reg.* 2, 27, *manifeſtiora ſunt, quam ut iſtam cauſam retenti nominis admittant: quandoquidem exercitium iſtius muneris cum expreſſa exauctoratione conſiſtere nequit.*

Pag. 300. Munus obiiſſe, quod Zecharja] *Licet ab*

alio

alio impio eius authoritas admodum exaggeretur, Ier. 29, ſub finem; non tamen ſummum ſacerdotem fuiſſe iſtum Tſephanjam, docet ſacerdotum ſeries accuratiſſimè delineata à Clariſſ. Seldeno, l. 1, c. 5, de ſucc. in pontificatum. locum adeant lectores: nam ſcitu digniſſima illic reperiuntur.

Pag. 328. Vel reſpectu Levitarum] *Neutrum hîc probo: non enim omnes ſacerdotes, ut utrobique in hac diviſione ſupponitur, vocantur* ἀρχιερεῖς *: ſed vel ſacerdotes ſummi; vel capita claſſium viginti-quatuor, in quas à Davide ſacerdotes diſtributi erant, 1. Chron. 24. Ita habendum. Sum-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

mus ſacerdos unus tantum era uno tempore. Io.18,13. at ἀρ-χιερεῖς, de quibus in Euangelio plures erant, Luc.22,66. & 24,20. Neque tamen hoc d de omnibus vulgaribus ſacerdotibus accipi poteſt, quod in hiſtoria paſſionis de iis legimus: quum omnes ἀρχιερεῖς conſilium iniiſſe dicantur, Matth.27,1: atqui omnes vulgares ſacerdotes viginti-quatuor claſſium ibi cõparere non poterant. Deinde iſti ἀρχιερεῖς in ſynedrio Hieroſolymitano cum poteſtate gubernabant populum: quod non erat omnium; ſed tantum τῶν שרי הכו הנים principum ſacerdotum: *quos Euangeliſtæ, ἀρχιερεῖς, verbotenus reddunt. qui ſingu-*

ſinguli ſuis claſſibus præerant; unde & nomen habent: ut etiam, quod in ſynedrio ſummo hac de cauſſa conſiderent. Verba Salomonis Iarchi adſcribere, de illo vulgarium & primariorum diſcrimine, erit operæ pretium. Sic ad verba 2. Chron. 36, 14,

שרי הכוהנים׃ לא כהנים הדיוטות למחות אלא שרי הכהנים שהיכולת בידם למחות Non eſt ſacerdotum vulgarium prohibere, ſed principum ſacerdotum, (ἀρχιερέων,) in quorũ manu potentia ad prohibendum. *Quocirca, ἀρχιερεῖς capita claſſium fuiſſe concludo: quoniam de ſummis id accipi nequit, quum unus tantum fuerit; neque de communibus ſacerdotibus, quum*

hi omnes in concilio Hieroſolymitano non fuerint, neque poteſtate in Euangelio deſcripta præditi. Quibus addo, nomen ipſum ſatis ſuperque rem demonſtrare: quid enim ἀρχιερεῖς, quam principes ſacerdotum, *ſunt? Non ſanè ſacerdotes communes; à quibus ſua ἀρχῇ,* principalitate, *diſcriminantur. Immò locus è Chronicis, ab authore noſtro productus, de principibus ſingularum claſſium ſacerdotum agit.*

Pag. 329. Legisperitos appellarunt] *Antea de politicis ſcribis egimus; iam de eccleſiaſticis agit Bertramus, nec non de νομοδιδασκάλοις. Si ſacras literas ſimpliciter ſequamur,*

de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

de iſtis ita ſentiendum arbitror. Hos ſcribas, quum ex Levitis ſæpius & ſacerdotibus deſumerentur, quorum erat, legem proponere ac docere, id muneris habuiſſe, ut populum in lege Dei inſtituerent: quocirca eoſdem quoque νομοδιδασκάλους *dictos; ita tamen, ut in ſenatu cum aliis controverſias tractarent. At* νομικοὶ legales; *toti in lege occupabantur, ut aliis negotiis non vacarent quicunque iſtius conditionis eſſent: quod & nomen indicat. Iſtorum ſingula confirmare, non foret difficile. E Levitis fuiſſe, conſtat ex collatione Deut. 17, 9, & 2. Chron. 19, 8, cum Matth. 26, 3, 57, 59. Ex ſacerdotibus electos, con-*

ſtat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſtat ex *Eſdr.* 7, 11; *Ier.* 8,
cum 10. *unde etiam liquet*
lege docenda occupatos fuiſſe
(*quin etiam ſcribenda & legenda*
Eſdr. 7, 10. *Ier.* 36, 6, *cum*
32. *Pſal.* 45, 2.) *quod Levita*
rum erat, & ſacerdotum, 2
Chron. 17, 8, 9, *ac alibi. Eoſ*
dem dictos fuiſſe νομοδιδασκά-
λους, *docet comparatio Matth.*
9, 3, *cum Luc.* 5, 17, 21. *In*
ſenatu etiam ſententiam dixiſſe,
prima loca edocent. Νομικοὺς
ab illis diſtinctos fuiſſe, oſtẽdunt
ipſorum verba, Luc. 11, 45, *ſi*
conferas verſ. 44. *Quod magis*
confirmat ritus Iudæorum, quem
Cl. Camero in Myrothecio ad
Luc. 11, 52, *exhibet, ubi de*
clave ſcientiæ ipſos alloquitur
Chri-

Chriſtus : quod clavis cum pugil-laribus fuerit doctorum inſigne qui in ſcholis docebant. De hiſce, quæ addi poſſent, conſulat lector, quæ facundus Scultetus, Exerc. Euang. l.1.c.54, & mortalium maximus Scaliger, Elench. tri-hær. cap. 11, ſcripto mandarunt.

Pag. 331. Auſi ſunt ædificare] *Authore* חוניו, Onia, *qui hoc à Ptolemæo Philometore obtinuerat, ut Alexandriæ templũ ædificare liceret. Quam hiſtoriam, ex Ioſepho, & aliis, legere eſt in Meor Enajim Rabbi Azariæ, c.21, ſub initium; & in* Tſemach David ; *ſed plenius apud Cl. Seldenum de ſucceſſ. in pontif. li. 1, c. 8. Quod vero Eſaiæ teſtimonium attinet, quo*

ille

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ille abutebatur, eruditiſſim
Iacobus Capellus, in hiſtoria ſa-
cra ad annum 3837, ſuccinct
& diſtinctè mentem prophe
de lingua Cananæa & altari
Aegypto, his verbis enarra
Quaſi dicat, Abiecto idolo-
latrico paganiſmi ſtylo, ad
diſcent eo ſermone uti, qu
pietatem deceat; & vitulo
labiorum, ac ſpirituales ho
ſtias, vero Deo offerent. *Itaq*
nihil ibi propheta de templo pro-
prie dicto; uti Onias confinge-
bat: quum Deus ſolam Ieruſa-
lem eo deſtinaſſet.

Pag. 337. Ab Alexandro
Magno] *Quoniam in Ebræo-*
rum ſcriptis diverſitas ſenten-
tiarum reperitur, ne quis hi
titu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

*titubet, conſiderandum eſt, ple-roſque hanc templi ſtructuram ad Alexandri tempora referre.*Ita *rabbi Abraham in* Kabala,*f*.26. *col*. 4: *commentatur* בבא המלך אלכסנדר אל ארץ ישראל סר אל משמעתו סנבלט החורני וראשי הכותים ושאלו ממנו שיבנו הכהנים חתניו וכל אשר הושיבו נשים נכריות ולא אבו לשלחן בית המקדש אחר בהר גריזין וצוה המלך לעשות כן ובנו את הבית Quum rex Alexander terram Iſraëliticam ingrederetur, adiit ipſum, eo audito, Sanballat Choronita cum primariis Cuthæorum: qui ab eo petierunt, ut extruerent ſacerdotes generi Sanballati, omneſque qui domum duxerant uxores alienigenas, quas

quas dimittere recuſarent
ædem ſanctuarii aliam in
monte Garizim. Quod quu
rex ita faciendum præcepi
ſet, ædem conſtruxerunt
Ita in Iouchaſin, *f.* 14, *p.* 2
Quidam contra ſentire videntur
iam ædificatum fuiſſe Alexan-
dri tempore templum iſtud: quo
defendi poſſet ex Talmud. Cod.
Ioma & Taanith. *De hac*
ſententia Rabbi Azarias in
Meor Enajim, *f.* 69, *p.* 2:
אפס על דבר הבמה שהוקמה מאת
הכותיים בהר גריזי' לפי מה שהובה
במסכת יומא פ' באלו ובמגלת תענית
פ"ט נראה כי בימי אלכסנדרוס מוקדון
היתה כבר בנויה מני קדם Enim-
vero, quod attinet excelſum
à Cutheis erectum in monte
Gerizzim, ſecundũ ea quæ
pro-

proferuntur codice Ioma, c. Venit ſibi, & volumine Taanith, c. 9, videtur, diebus Alexandri Macedonis iam pridem ędificatum fuiſſe. *Reſpicit in Ioma, quod de Cuthæis narratur, f. 69, p. 1. quaſi iam tum cultum ſuum habuiſſent.*

Pag. 337. Samaritarum hæreſibus] *Iudæos Fateor odio inveterato multa Samaritanis impegiſſe crimina, quorũ rei non eſſent: attamen in religione diverſimodè aberraſſe Samariæ incolas, quis negare audeat? Id enim conſtat è 2. Reg. 17, cum Dei cultu ibi viguiſſe idololatriam diverſiſſimam. Tandem, abiecta idolatria manifeſta, Pen-*

tateucho Moſis adhæſere: quamvis in ſectas diverſas abirent. Qua de re paſſim magnus Scaliger, Cunæus de rep. Iud. Morinus in Exerc. eccl. Ego in notis ad Ben. Alii. Vt, quæ huc ſpectant, exequar, inſtituti ratio non permittit. Vnum hîc de columba adjiciam: columbæ, quam in monte repererint, cultus à Talmudiſtis inſimulari Samaritanos. Quod ſi verum ſit, non contemno rabbi Azariæ ſententiam in Meor Enajim, *f. 90. quam, ubi prolixè ex Diodoro Siculo, & aliis, de Semiramide à columbis in infantia enutrita, his verbis exprimit:*

ובגלל כל הדברים האלה קָרוב בעיני
להאמין שהכותיים אשר הושיב
מלך אשור ובבל בשומרון לאות ולעד

על הכנעם באהבה אל מלכם ההוא
אשר את דגלו יונה חבבו אותה
והקימוה ליראתם בראש הר גריזים
אשר עם שכם ראש ממלכת שומרון
בימים ההם Et propter hæc omnia videtur mihi credendum, Cuthæos, quos rex Aſſyriæ & Babyloniæ collocavit in Samaria; in ſignum & teſtimonium, quod ex amore ſe ſubmitterēt iſti regi ſuo, cuius teſſeræ inſigne erat columba, eam dixiſſe, atque in venerationem conſtituiſſe in cacumine montis Gerizzim, qui Schichemo adiacet metropoli in regno Samaritano iſtis diebus. *Semiramidem Babylonem condidiſſe, putat Iuſtinus. Et Azarias, teſſeram Ba-*

bylonis permanſiſſe columbam, loco citato obſervat. Proinde in Prophetis aliquando per יונה, columbam, *deſignari Babyloniam, ex aliis notat. Exempli gratia, Ierem. 25, verſ. ult. ubi tandem ſequitur,* מפני חרון היונה propter iram columbæ, *totius dicti ſenſus erit,* כל מלך ועמו ברח ועזב משכנו מפני חרון הבבליים Quivis rex cum populo ſuo fugit, & deſerit tentorium ſuum, ob iram Babyloniorum.

Pag. 338. Quatuor illas duntaxat] *Hoc calculo excludit Herodianos. An bene; tum demum iudicabimus, ubi eorum indolem & mentem habuerimus perſpectam. Scio, quid alii de*

iſtis

iſtis cenſeant: & quidem viri magni. Tutius è ſacris coniecturam faciemus. Conferri velim hæc duo loca, Matth. 16, 6, *Marc.* 8, 15. *illic legimus*, Cavete à fermento Phariſæorum & Sadducæorum; *hîc verò, in eadem hiſtoria*, Cavete à fermento Phariſæorum, & fermento Herodis. *Per fermentum deſignari doctrinam, docetur Matth.* 16, 12. *Ergo eadem Sadducæorum & Herodis doctrina. Hinc colligere eſt, quare in illa Iudæorum republica tam fœdus error foveri potuerit, neque angelos eſſe, neque mortuorum reſurrectionem: quod nimirum Herodis authoritate Sadducæi iam invaluiſſent. Num*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

igitur Sadducæi & Herodiani planè iidem cenſendi? Minimè; licet Herodis partibus mordicus adhæſiſſent. Vtriſque, tum Sadducæis; tum Phariſæis, faviſſe videntur: illis, quod domini ſententiam in religione defenderent; his verò, ob arctam ſocietatem, quam ſatis indicant Matthæus c. 22. & Marc. 12. Vbi de cenſu ſummo magiſtratui pendendo quum ageretur, in ſubſidium adhibitos videmus. Quocirca non multum fortè aberrabit, qui, iſtos fuiſſe homines aulicos, (unde Syrus vertit Matth. 22. & Marc. 12, 12. רבית הרודס domeſtici Herodis) *regi ſuo olim addictiſſi-*

ctiſſimos, inprimis in re nummaria, dixerit: qui in inſtituto ſuo perrexerint ſub Romanis, à quibus Herodes in regno confirmatus fuerat. Hi, ut annotat Perſii vetus interpres, diem natalem Herodis obſervabant, ut etiam ſabbatha: quo die lucernas accenſas & violis coronatas in feneſtris ponebant. *Vide Druſ. de trib. ſect. li. 1. c. 3. & Caſaub. adverſus Baron. exerc. 1. n. 5. Iudæos fuiſſe, oſtendunt & ea quæ paſſim de iis in Euangelio leguntur: proinde crediidiſſe, Herodem eſſe Meſſiam, quem omnes è tribu Iuda expectabant, nemo, ſi ſedulò attendat, credet; quantum quidem iudicare poſſum: et-*

 iamſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

iamſi à viris magnis præcipitanter nimis aſſertum fuerit. E dictis liquet, quintum numerum inter ſectas non conſtituiſſe Heredianos.

Pag. 340. Eſſenorum nonnullos degeneraſſe. *Potius magno Scaligero aſſentio in Elench. tribær. ubi quam plurima de ſectis Ebræorum, p.* 128: Oſſenorum nominis origo eadem eſt cum Eſſenorum nomine. Sola pronuntiatione differunt, ut de Naſaræis & Nazoręis diximus. *Porro, de Haſidæis, & Eſſenis qui ſunt iidē cum Eſſæis, ita habendum. Haſidæi olim dicebantur, qui* σύϛημα, corpus, *quoddā piorū conſtituebant, totos ſe divi-*

no

no cultui conſecrantium. 1.*Mac*. 2, 42. *Quorum ſexaginta interfecit propudium mortalium Alcimus, pontifex M.* 1.*Macc.* 7, 16. *Post illa tempora ſocietas quædam hominum à ſimili notione dici cœpit Eſſeni: priores à* חסיד, benignus; *poſteriores à Syriaco* חסיא pius: *unde Græcum* ὅσιος, ſanctus. *At quia duæ terminationes uſitatæ,* αῖος *ex Syriaco*, & ηνὸς *è Græco: hinc dicuntur Eſſæi, & Eſſeni. Quid crediderint, quîque vixerint, paſſim à viris doctis, pluribus expoſitum fuit. Priora tantum appoſui, quia in iſtis vocibus enarrandis non rarò aberratum fuit. De reipſa con-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſulas Scaligerum, Druſium, & Scultetum: quorum illi diſtincte de tribus ſectis ſcripſerunt; poſtremus multa quoque obſervavit li. 1, Exerc. Euang. Adde Petitum, lect. var. l. 2, c. 7. ubi Eſſeni contra Scaligerum defenduntur, eos ſolem non adoraſſe. quod caput lectu digniſſimum. Adeas etiam librum, Iouchaſin, ubi folio toto 139. author prolixè de tribus ſectis.

Pag. 341. A Tſaduko quodam] *Satis de Saducæorum dogmatibus ſcripto conſignarunt viri docti: & de hæreſeos ipſorum origine nonnihil obſervarunt Chriſtiani. Eam tamen plenius, ſed breviter, exequar ex Ebræorum Abrabanielis & Maimoni-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

monidæ commentariis in Pirke Aboth. *Textus ipſe occaſionē hæreſeos oſtendit* : אנטיגנוס אש שוכו הה אומר אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס אלא היו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהא מורא שמים עליכם Antigonus Schochæus dicere ſolebat, Ne ſitis ſervorum inſtar, qui domino ſuo miniſtrant, ea conditione, ut mercedem recipiant; ſed eſtote ſicut ſervi domino miniſtrantes abſq; conditione recipiendi mercedem: verum reverentia Dei vobis incumbat. *Hinc Antigoni diſcipulus Zadok, & condiſcipulus Baithos, hauſiſſe videntur errorem ſuum, vel potius ſpontaneam hæreſin:*

ut

ut nec angelum, nec ullum ſpiritum, id eſt, ſive hominis, ſiv angeli, agnoſcerent; adeoque ne reſurrectionem: uti legimus A ctor. 23, 8. Nam, ſi nulla eſt ſperanda merces, cui bono reſurrectio? Si etiam ſpiritus hominis poſt mortem remaneret merces daretur ſaltem animæ ſuperſtiti: quod negaſſe videbatur præceptor Antigonus. Animæ autem & angeli, ob ſimilitudinem, eandem eſſe rationem exiſtimabant. Verum enimvero Antigoni Schochæi mens longe alia fuit. Ipſius enim verba duas admittunt commodas expoſitiones. הדרך הראשון הוא שפרס יאמר תמיד על הגמול הגשמי בעולם הזה ולא יאמר בשום צד על הגמול הנפשי

אמנם

אמנם השכר נאמר פעם על
הגמול הגשמי ופעמים רבות יאמר על
הגמול הנפשי Prima exponendi ratio eſt, (*ut obſervat Abrabaniel,*) quod Peras, ſemper dicatur de compenſatione corporali in hoc mundo, non verò dicatur ullo modo de præmio ſpirituali; at merces dicatur quandoque de mercede corporali, & ſæpe dicatur de præmio ſpirituali. *Itaq; in eo Sadok à præceptoris mente divertit, quod omnem negari mercedem diceret: quũ ſuos tantũ adhortatus fuiſſet, ne tã intuitu huius, quam futuræ vitæ, bonis operibus ſtuderent. Atque id confirmari poteſt verbis R. Abrahami* in Kabala.

Verba

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Verba extant f. 27, p. 1. דוק
ביתוס שאלוהו על דבר זה והשיב
ה תשוב שעל פרס עולם זה אינו
בטוח אלא על העול' הבא Sadok
& Baithos ſuper hac re
ipſum interrogabant, deditque reſponſũ, de præmio ſeculi huius ſe non concipere fiduciam; ſed de futuro ſeculo. *Inter alias rationes banc affert Abrabaniel:* שהטובות
הגשמיות שיעדה התורה עליהם
אינם שכר המצות האמתי אבל הם
פירות מהשכר האמתי ההוא וקרן
השכר שמור לו לאדם לעולם הבא
quod bona corporalia, quæ lex addicit, non ſint vera præceptorum merces; verũ ſint fructus veræ illius mercedis: & ſors iſtius mercedis homini ſervetur in fu-

turo ſeculo. *Alteram expo-ſitionem deinde ſubjicit, Anti-gonum noſtram in benefaciendo diligentiam acuere voluiſſe ex in-tuitu beneficiorũ quæ accepimus; iõ verò eorum quæ accepturi ſu-mus.* האהבה והעבודה יתבר׳ ראויה ומחוייבת עלינו בבחינת החסדים שקבלנו ממנו יתבר׳ בבריאת ובמציאות שנתן לנו ובשמירה מהפגעים הטבעיי׳ והמקריים תמיד ובמה שהוציאנו ממצרים ונתן לנו תורתו ויתר החסדים שעשה לאבותינו ולנו בשנוי המנה׳: הטבעי בעבורנו Amor & cultus Laudandi conveniens eſt, & à nobis debetur, reſpectu benignita-tum, quas ab ipſo laudando accepimus, creatione ipſius, & per eſſentiam nobis col-latam; uti & conſervatio-nem à caſibus naturalibus

&

& accidentalibus perpetuam: eius etiam reſpectu quod eduxerit nos ex Ægypto, dederitque nobis legem ſuam; & reliquorum beneficiorum, quæ contulit maioribus noſtris, & nobis, immutando conſuetum naturæ ordinem noſtri cauſa. *Sic è verbis Antigoni malè acceptis Sadducæorum errorem traxiſſe originem videmus.*

Pag. 344. Quarta ſecta, quæ Zelotarum] *Ipſum Ioſephum quartam ex his claſſem facere, novi. Res ipſa tamen ſuadet, ex ipſis etiam Ioſephi verbis, ut quum de ſententiarum diverſitate agitur, tres tantum Iudæorum ordines inter ſe diver-*

ſos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

ſos conſtituamus, ipſoſque Zelotas ad Phariſæos revocemus. Ad hunc modum Ioſephus, lib. 18. *antiqu.*, *c.* 2: Τὰ μὲν λοιπὰ πάντα γνώμῃ τῶν Φαρισαίων ὁμολογοῦσι, δυσκίνητος δὲ τοῦ ἐλευθέρου ἔρως ἐστὶν αὐτοῖς, μόνον ἡγεμόνα καὶ δεσπότην τὸν Θεὸν ὑπειληφῶσι. Cætera quidem omnia ſententiæ Phariſæorum aſſentiuntur; at immobilis libertatis amor iis ineſt, ſolum principem & dominum exiſtimantibus ipſũ Deum. *De bell. Iud. li.* 2, *c.* 12, *trium tantum numerum ſcripto conſignat. Abraham etiam Zachout, quum de Iuda Galilæo agit, narrat, fol.* 139.*p.*1, *circa medium, omnia tentaſſe*

ipſum

*ipſum, & experimenta ſumpſiſ-
ſe trium ſectarum; ſed tandē Pha-
riſæis adhæſiſſe : idque ex Gerio-
nide.* חר כך חזר למנהג הפרושים
Poſtea rediit ad ſectam Pha-
riſæorum. *Ex illis de Zelo-
tis, quorum Iudas erat caput,
iudicium fieri poteſt, Phariſæo
fermè fuiſſe, aut planè iſtorum
ſententiis acquieviſſe. Quod au-
thorem iſtius ſententiæ concer-
nit, Iudam Galilæum; (qui &
Iudas Gaulonites dictus, ut do-
cet comparatio ca. 1, & 2, an-
tiqu. Ioſephi, lib. 18;) eum nul-
lo modo poſſe eundem cenſeri
cum Simone Galilæo fatebitur,
quicunq; producta ex Ioſepho ver-
ba contulerit cum aliis, quæ apud
eundem de Simone Galilæo le-
guntur*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

guntur *l.* 2. *de bell. Iud. c.* 7, *ſub initium, ſecundum Gelenii diſtinctionem. in qua verſione legitur* Simon; *non verò Iudas; ut malè in edit. Græc. Baſilienſi, in folio, cap.* 12. Ἦν οὗτος σοφιστὴς ἰδίας αἱρέσεως, οὐδὲν τοῖς ἄλλοις προσεοικώς. Erat hic ſophiſta *propriæ hæreſeos, nulla* re aliis ſimilis. *Ergo non erat Iudas ille, qui, uno excepto, cætera Phariſæus erat: ut colligere eſt è verbis prioribus de aſſeclis vel ſequacibus ipſius. Vterque tamen in libertate propugnanda idem ſentiebat. Porro, quî accipere conveniat Gamalielis dictum de Iuda Galilæo, Actor.* 5, 37, *doctè explicatum invenies in Exercit. Caſauboni*

 ad-

adverſus Baronium, Exerc, 2, Num. 18. Referre omnia, non fert libelli huius ratio; ſumma eſt: Iudam motus iſtos excitaſſe, poſtquam Archelaus relegatus fuiſſet & Iudæa in provinciæ formam redacta: quum procurator Iudææ Coponius eſſet; & poſterior cenſus inſtitueretur, alius ab eo qui Luc. 2. refertur: niſi illum hucuſque duraſſe, aut, ante hoc tempus nondum abſolutum fuiſſe, dicamus; quod Cl. Bertramo non diſplicet. Theudam vero, cuius ante Iudam meminit Gamaliel, in Actis, alium eſſe exiſtimat ab eo, quem Ioſephus li. 20, c. 11, recenſet: &, duos Theudas fuiſſe, exemplis illuſtrat.

IN-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

INDEX
In l. de
REPUBLICA
IUDAICA.

A.

ABiathar cum Sadoko in pontif. coniunctus Pag. 419. & ſeq. exauthoratur, 131. & 253. eius officium 250. ſeq. & 258. in Tabernaculo ad Gabaonem, 280. Sacerdos ſummus Ieroſolymis ad Arcam. 262

Abrahami evocatio & fœdus Dei cum ipſo. 33. in Chananæam introitus & Sacerdotium, 14. & 33. & ſeq. fœdus cum Chananæis, & leges eiuſdem 42.

Achias cum filiis Theſauris præfuit. 273

Adami conditio, 10. inſtitutio, 11. prærogativa, 11. ſacerdotium, 11. & 12.

Adiudicatio ad mortem æternam. 83

Adminiſtri Moſis in ſacerdotio. 48

Adminiſtrorum ſacrorum vices 265 & ſeq.

Agrippæ in Iudæos beneficentia & mors 234.

Alexander Ariſtobuli f. devictus. 206

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Alexandræ adminiſtratio, morbus, 202. adhortatio, mors. 203
Alexandri Ariſtobuli fratris regnum & tyrannis. 201
Alexander Antiochi f. 190
Amandatione qui amandati fuerint. 82
Amariahi officium. 140
Amolitioni in Eccleſiis noſtris quid reſpondeat. 83
Anani Sacerdotis impietas. 227
Anathematis exempla. 84
Anathema Chanochi. 21
Animalium diſcrimen. 8. 348. ſeq.
Antiochi magni in Iudæos clementia. 181.
Antiochus Epiphanes ius eligend. Sacerd. ſibi vendicavit. 189
Antipater Iudæorum procurator & patronus, cum filiis, 208. & 209
Antipatri filii Tetrarchæ. 212
Ἀφορισμός. 85
Ἀποσυνάγωγον fieri. 82
Arboris lex, cuius rei teſtimonium. 4
Arca remiſſa ubi ſubſtiterit. 249. & 250. Eius deportatio, 248, 249, 253, & 418. capta ibid. remiſſa ibid.
Archelaus Iudæo. Tetrarcha. 214
Archiſynagogorum officium, 332. nomina. 333
Ariſtobulus rex, ſacerdos, 200, & 203, Ituræos cogit, 201. mortuus. ibid.
ἀρχιερεῖς. 423. & ſeq.

Aſa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Aſaphi feſtis ſolennioribus officium 158. & 259.
Averſatio, devotio, anathema. 81. & 8. & 370. ſeq.
Αυτονομία Iudæis conceſſa. 174. 216. ſeq. & 324. concidit. 184. & 325.

B.

Bilhami conditio. 32
Baruchus citatus. 145. deliteſcit. 146.

C.

Cain excommunicatus. pag. 14. & 21.
Cantorum ordines 261. 266. ſeq. & 316.
Cenanias Theſauris præfuit. 288
Ceremoniæ in inauguratione diſcipulorum Prophet. 306
Chananæorum dominium. 108
Chebronitarum officium. 275
Chenaniæ & filiorum officium. 126
Chiliarchi & Centuriones 59. & 61.
Civiles conſeſſus. 129
Civilis politia decem tribuum 152. & ſeq.
Civilis politiæ partes. 92. 217. duratio 98.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Claudii in Iudæos affectus. 234. literæ ad eoſdem. 235. & contrà. 235
Cœtus civium univerſalis nomina. 71. & 7. & 157.
Conſcientia cur errer. 5
Conditio obedientiæ & inobedientiæ ſubintellecta pag. 413. & ſeq.
Cymbaliſtarum nomina. 255
Cythariſtarum nomina. 256. & 258

D.

DAvid Eccleſiaſticam Politiam procuravit. 257. eius adminiſtri 121 & ſeq. politiam curat. 120. 123. & 124. Levitas in ordinem redegit. 254. & 260. cantores deligere iuſſit. 255. moribundus de rebus Templo neceſſariis egit. 260
Decem Tribus in captivitatem abductæ. 308
Decuriones per quos deſignati. 61. & 59. eorum nomina. 61
Demetrii in Iudæos affectus. 190. & ſeq. literæ ad Simonem. 197
Devotio exc. & quid ei reſpondeat. 82. & 83.
Divinæ volun. declaratione opus fuiſſe. 5.
Docendi muneris partes. 80. & 304
Doëgi clades. 250
Duces Templi. 296. & ſeq.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

E.

ECcleſiæ prim. partes & ſacrificiorum locus. pag. 10. & 13.
Eccleſiaſticæ cauſæ ubi tractatæ fuerint. 333. & ſeq.
Eccleſiaſtici conſeſſus. 129. 139. 278. & 279.
Eccleſiaſtica politia decem tribuum. 302. ſeq. depravata. 303
Eccleſiaſtica politia ultimis tempor. 328.
Eccleſiaſtica politia in captivitate. 309.
Eccleſiaſticæ politiæ partes. 77
E'κϐιαςαὶ. 364
Eleazar Abinadabi filius arcam cuſtodivit. 250
Eleazaris legati officium. 79
Eleazaris poſterorum ex captivitate reverſorum numerus. 310
Eliakimus rex. 298. Ieremiam morti adiudicavit. 299
Eliaſibus quæſtor Theſaurorum. 320
Eli quare Sacerdos ſummus electus fuerit. 412
Elis Sacerdos ſummus & Iudex. 244. eius lenitas in filios. 245
Enoſſi tempore generis humani diſtinctio. 19
Eſſæorum nomina. 338. 339. & 340.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

dogmata. ibid
ἐθνάρχης. 17
Excelſorum origo. 242. locus. 24
Excindere animam è populis ſuis 351 & ſeq.
Excommunicatio. 20. 21. & 23. eius exempla. 84
Ezechiæ Regis pietas. 282. politiam Eccleſiaſticam redintegravit. 287. ſeq. Neceſſaria ad ſacrificia de ſuis ſuppeditavit ibid.
Ezechiæ tempore Eccleſiaſticæ ceremoniæ violatæ. 291. & 292

F.

FAmiliarum capita. 368. & ſeq.
Fugere à præſentia Domini quid ſit. 306.

G.

GAbaonitarum munus. 276. ſeq. fœdus cum Ioſua. 89. ſeq.
Genealogiæ ab Adamo cauſa. 76
Gentium iugum ab Iſraële ſublatum. 199.
Gladii ius. 224. 404. ſeq. tempore Pauli 226. 230. ſeq. Pilati 228.
Γραμματεῖς. 384

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

H.

HÆreſes Iudæorum. 338
Hamramitarum officium. 274. adminiſtri. 275
Haſabia & fratres. 127. & 128
Haſidæi. 440. 441
Hazariæ officium. 132
Hebræi αὐτονομίαν obtinent. 180
Hebræi à quo iudiciorum reſtitutionem impetrarint. 16. 171
Hebræi tributum perſolvunt. 171
Hebræorum diſtinctio. 119
Hæbræorum ἐθνάρχου officium. 179
Hebræorum Præfecti in Ægypto. 50. 51.
Hebræorum ritus in Ægypto. 44. & ſeq. 335.
Herodes Iudæorum Rex. 213. eius tyrannis ibidem & 214. mortuus ibid. Sacerdotes conſtituit. 326
Herodiani quales. 436. & ſeq.
Homo creatione quid adeptus. 3
Huzzis Levitarum Ieroſolymis manentium dux. 318
Hyrcani de Antipatro eiuſque filiis, teſtimonium. 212. ſacerdotium, principatus & mors. 200. & 205. 208. & 209. Antipatrum eiuſq; filios ſub ſe habuit. ibid.

Iacobi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

I.

IAcobi Zelus & Sacerdotium. pag. 36 & 37. eiuſdem & filiorum eius ius 42.
Iaddi fides probata Perſis. 16
Ianitores ad alia numera aſſumpti 313 ſeq,
Ianitorum nomina, numerus & officium. 256. ſeq. & 261. & 269. ſeq
Ianitorum illuſtriores. 271
Ianitorum præcipuorum officium. 315
Iaſon Sacerdotium emit. 183. & 324
Iehoiakimi impietas. 146
Ieremias damnatus. 143. & ſeq. abſolutus fuit à Principibus. 145. in carcerem coniectus. 147. A Principibus accuſatur. 148
Ieriæ cognationis officium & numerus. 120. & 128.
Ieroſolyma dolo capta. 175
Iitsharitarum officium. 275
Immeris poſterorum ex captivitate reverſorum numerus. 310. præfectus ibid.
Ioas pecunias colligi iuſſit ad Templi inſtaurationem. 285
Iojadahus Pontifex Ioam Regem creavit. 284. Templum reparavit. ibid.
Ionathas imperium ſuſcipit. 188. ſeq. Sacerdotio ſummo fungitur. ibid. legatos

gatos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

gatos mittit. 192. literæ eius 193. & 194. Seniores convocat. 195
oſaphat omnia reſtaurat. 135. 283. & 387.
oſaphati adhortatio. 140
oſiæ Regis facta. 292. 293. 295. & ſeq. Levitas ad iudicia adhibuit. 294
oſuæ facta. 87. & ſeq.
oſuæ, in Eccleſiaſtica politia diligentia. 239.
udicia conſtituit. 97. & 98. terram diſpertitur. 90
ſaaci Sacerdotium. 36. Fœdus cum Chananæis. 42. Leges eiuſdem. 42
ſraëlitarum bellum adverſus Beniamitas. 101. & ſeq. numeratio. 119
ſraëlit. captivitas. 154. Ithamaris in poſteris ſacerdos ſummus. 412
udæa Syriæ provinciæ adiuncta. 216
udæi in Ægyptum deportantur. 176
udæi ex Babyl. reduces. 310
udæi libertatem amiſerunt. 204. ſeq.
udaicæ Reipublicæ forma. 194. interitus. 236
udæ Maccabæi facta. 185. & 399
udæorum affectus in Davidem. 120
udæorum plebiſcitum. 197
udæorum politiæ conditio Ieroſolymis expugnatis. 170
udæorum politiæ partes. 202. ſeq. politia reſtituta. 325. ſeq. politia ſub Alexandro Magno. 174. ſub Præſidibus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

bus. 233. tempore Simonis. 198. ſeq.
Iudas Maccabæus Princeps. 186. interfectus. 1
Iudices ex Levitis aſſumpti. 1
Iudices Iudæorum eorumque miniſt 136. & 137. 220. & ſeq.
Iudices qua occaſione creati. 109. e rum authoritas. 110. ſe
Iudicii utriuſque materia. 140. depr vatio. 133. genera. 137. & 389. ord 131. duratio. 149. ſenatores. 141. ſeq.
Iudicum, ſumm. conditio. 110. alic rum conſtitutio. 136. diſtinctio. 36 & ſeq.
Iudicum genera tempore Ioſaphati. 39 & ſeqq.
Iudicum numerus 93. 125. 379. & ſe
Iudicum officium. 109. 139. & ſeq peccatum. 11
Iudicum ſub Hezra recenſio. 156 161.
Iudicum Templi numerus. 26
Iuriſdictio Iudæorum quouſque. 22
Iuriſdictio extra Ieruſalem. 22
Iuriſdictionis ſacræ partes. 8

Keha

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

K.

Khathitarum munus. 314
Koræ munus. 289. huius ſub præfe-
cti. ibid.

L.

Legis initium. 2. 41. ſeq. ſanctio ec-
cleſiaſtica. 81. & ſeqq.
Legum digeſtio. 76
Leges ante diluvium. 7
Legum ſcopus 1
Levitarum antiqua officia. 85, & 86.
munera poſt reditum. 315. ſeq. dux. 79
huius legatus. ibid. munera diſtin-
cta. 124. ſeq. munera extra Templum.
278. nomina. 329.
Levitæ numerati à Davide. 260
Levitarum portiones. 273. confeſſus. 242
Levitæ præfecti theſauris. 288. ſeq.
Levitarum Principes & horum offi-
cium. 254. 297. ſeq. veſtitus. 327.
urbes. 318
Lex Dei reſtituta à Macc. 184
Lyſiæ excuſatio. 225

M.

Magiſtratus apud Hyrcanum quære-
la. 210

Ma-

Magiſtratus partes. 217. & ſeq. & miniſtri. 21
Magiſtratus quadruplex poſt captivitatem Babylonicam. 155. & ſeq
Magiſtratus ſub Iudicibus. 10
Magiſtratus tempore Hezræ. 162. & ſeq.
Manaſſes à ſacerdotio remotus. 166. ſeq
Mattatjæ munus. 31
Mathatjæ rebellio. 39
Mathatias Princeps. 18
Melchiſedechi Sacerdotium & Regnum. 31.
Menelaus Summum Sacerdotium emit. 325.
Miniſtri ſacri in ſecundo templo. 310. & ſeq.
Miniſtrorum Sacrorum ordines. 264. & ſeq. duratio. 319
Moſis ſacerdotium. 48

N.

NAbliſtarum nomina. 255. & 258
Nathinæorum ſtatus. 318. ſeq.
Nebuzaradan quos abduxit. 301
Nehemiæ aurhoritas. 165, & 167. facta. 157. mors. 168
Noachi ex arca egreſſi divinus cultus. 27. inſtitutio. 30. introitus in arcam. 27. poſteri cultum divinum corruperunt. 30, & ſeq.

Onias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

O.

ONias Sacerdos ſummus. 186. Templum ædificavit Alexand. 429
Opus exrernum Ædis Dei. 323
Oraculum Dei ſciſcitantes. 14
Oſſeni unde dicti. 441. & ſeq.

P.

PAſchuris Majores & officium 300. & 301.
Patrum familias conventus. 97
Patrum politiæ partes. 9. & 43
Patrum ſucceſſio in Eccleſia regenda. 26.
Pauli gloriatio. 226
Pecuniarum pro peccato & pro delicto uſus. 272
Pelegi maiores, nomen. 359. & ſeq.
Perſarum Regum poteſtas in Iud. 155
Petachjæ maiores & officium. 321. & ſe.
Phariſæorum nomen &c. 341. & ſeq.
Phineeſi Filiorum negligentia. 417
Phineeſus Princeps Levitarum. 240. & ſeq.
Politiæ civilis circumſtantiæ. 37
Politia Ebr. diverſa. 56. ſeq. 75. ſeq. 89. ſub Ezra. 155. ſeq. ſub Dario. 171. Maccabæis. 196. in Ægypto. 178

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Politiæ genus duplex. 2. partes in regn[o]
Iudæorum. 116. 149. ſeq. perturba-
tio. 281
Politia tempore Nimrodi. 38.& ſeq.
Politiæ utriuſque reſtitutio. 283
Pontificum ſummorum authoritas. 169
Populi nomen. 20. negligentia. 108
Præcepta Politiæ. 92
Præfecti ſecundarii officium. 164
Præfecti ſub Hezra. 159.& 160
Præfecti Templi. 293. & 322. 261. 403. 294.
Præfectorum electio. 62
Præſides Rom. Sacerdotes ex authorabant, eorum veſtes cuſtodiebant. 232
Præſidum provincialium in 2. templo authoritas. 165.& 168
πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ. 195
Primogeniti primariæ familiæ Principatus & Socerdotium. 28.& ſeq.
Principis Levitarum officium. 256
Principum & ſimilium ſub Hezra nomina. 156. ſub Sedekia authoritas. 148.
Prophetæ duplices. 279. & 304. 329. & ſeq. Seniorum & cœtus actiones moderari. 307. eorum exercitia. 308
Prophetarum collegia ſub Samuele. 247. & de diſcipulis eorum, loquendi formulæ. 305
Prophetici muneris partes. 304
Provinciæ populi Romani à Romani ma-
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

magiſtratus juriſdictione liberæ. 229
προέχοντες qui nominati. 219
Ptolomæi affectus in Iudæos. 177. in Iudæos imperium. 175. & 176

Q.

QVæſtores numeratis Sacerdotibus & Levitis portiones ſuas diſtribuerunt. 290. ſeq.
Quæſtores Theſaurorum. 317. à Nehemia inſtitut. 321
Quinquagenariorum electio. 59

R.

REgni Ebræorum diviſio. 286
Regis deſignatio, ius. 116. nomen. 104. & 105.
Reipublicæ forma ſub Ionatha. 194. & ſeq. ſub iudicibus. 106
Religio poſterorum Abrahami. 35. ſeq.
Rerum conſecratarum ſpecies. 272
Ritus circa viventes. 18. & ſeq. mortuos. 24. circa res in Patrum politia. 25.

S.

SAcerdos ſummus de iure rogatus. 141. eius veſtitus. 78. officium. ibid. & 254.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Sacerdos ſecundarius. 80, prior. 9
254.261. poſterior ibid. & officium
262.
Sacerdotum portiones. 27
Sacerdotes decimis privati. 32
Sacerdotium Summum transfertur i
poſteros Iojaribi. 32
Sacerdotum genera. 77. officium com
mune. 80. ordo concidente republ
ca. 32
Sacerdotum Principum numerus. 31
Sacerdotum ſummorum, in Tabernacu
deportationibus, ſucceſſio. 244.25
Sacerdotum vices. 264. ſeq
Sacrificiorum ſpecies. 16. & ſeq, 27
Sadducæorum hæreſis. 341.442. & ſeq
Salomonis miniſtri, &c. 13
Salomon ungitur in Regem. 12
Samaritanorum averſatio excommuni
catio. 336. peccata. 335. hæreſe
diverſæ. 337.433. & ſeq
Samuel cum filiis ius dicit. 114. eius di
ligentia. 113. mors. 11
Samuel Propheta & Iudex. 246. Pro
phetarum numerum anxit. ibid. Col
legia inſtituit. 24
Sanballathus ius Templi & Sacerdoti
erigendi obtinet. 33
Saulis conditio. 118. inauguratio, 117
mors. 119. recuſatus. 11
Scauri Romani bellum. 205
Schelomithi maiores, officium. 27

Schiſ

Schiſmata Ebræorum. 335
Scribarum officium duplex. 381. & ſeq. 426. ſeq.
Sebuel Legatus Achiæ. 275. ſeq.
Seleuci Philopatoris in Iudæos liberalitas. 182. mors. 183
Senarorum nomina, numerus &c. 61. 62 72. & 73.
Senatus nomina. 75. 195. & ſeq.
Senatus partes & officium. 63. 70. & 71.
Senatus ſummus ex quibus conſtiterit. 96.
Seniores ob impietatem filiorum Samuelis regem petunt. 115. qua occaſione delecti ſint. 63. de numero eorum. 51. ſeq. & 64. & 65.
Seniorum diſtinctio. 72
Seniorum in 10. tribubus conditio. 307
Seniorum, Iudicum & officialium diſtinctio. 395. & ſeq. numerus in unaquaque civitate. 92. & ſeq.
Seniorum nimia lenitas. 108
Septimi diei uſus, benedictio. 15. ſeq.
Septuaginta duorum numerus. 65. ſeq.
Simonis Maieſtas. 197. ſeq.
Spartanorum literæ ad Simonem. 197
στρατηγοὶ τοῦ ἱεροῦ. 220. & 402. ſeq.
Subpræfecti theſauris diſtribuendis. 289
Synagogarum ratio. 330. ſeq.
Synagogarum provincialium iudicia. 237.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Synedriorum diſtinctio. 21
Synedrorum nomina. 219. & ſec
Synedrion magnum ſub Ioſaphato, 13
& ſeq. ſub Romanis. 206. ſub Hy
cano. 21
συνείδησις hominum.
συντηρήσεως reliquiæ.
συνλήψησις hominum. 4. depravatio eiuſ
ibid.

T.

TAbernaculi ad Gabaonem miniſtri
258. & ſeq.
Tabernaculi in Chananæa locus primus
241. 243. tranſlationes. 248
Tabernaculum conventus. 46. & ſeq.
Templi miniſtri à tributo liberi 172.
pendunt. ibidem.
Templi operis curatores. 261
Templi poſterioris adminiſtri. 312
Templum in monte Garizim. 431. &
ſeq.
Tertullus Orator. 226
Theſaurorum ſacrorum genera. 271. &
ſeq.
Tibicinum nomina. 257. & ſeq.
Tribus occidentales & ſeptentrionales.
127. & 128.
Tributorum augmentum. 172
Tribuum dux ſummus. 96
Tſadoki unctio. 130. ſeq. 252, ſeq. &
253

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

263. 280.
Tſadokus primarius ex ſecundariis Gabaone Sacerdos. 262. & ſeq.
Tſephanjæ ſacerdotium. 299. ſeq. & 423.
Turmarum vices. 133

V.

VEterum in familiam ius. 38
Vnctionis neceſſitas. 251. & 419
ὑποστράτηγος ἐν Ἱεροσολύμοις. 164
Vrbium refugii deſignatio. 241. eæque Levitis aſſignatæ. 242
Vziæ Regis tempore, politia. 286
Vzielitarum officium. 275

Z.

ZEbadjahi officium. 140
Zelotarum ſecta, pernicies. 344. ſeq. 449. & ſeqq.

INDEX VOCABULORUM HEBRAICORUM.

אדני 22

אצילי בני ישראל 55

בגדי שרד 314

בית האלהים 323

בתים 60. & 61

בית מלוא 107

גברים 60. & 61

דיני נפשות 162

דיני ממונות à quibus peragantur 378. & דיני נפשות ibid.

הבדל הבהמות 348. & ſeq.

זקנים 50.72.153.156.158

חורים 142.156.157

חסיד 339. & 340

חרם 82.370.& ſeq.

ישיבות 305

כוהנים 221.303

כלי עבודה 313

כמרים 303

כרים 133

כרת 352.& ſeq.

מלך 104

מלפני

מלפני יי fugere. 306
ממונות 162
משפחות 60
נגידי בית האלהים 261.296. & 297
נזירים 343
נדוי 81.370. & ſeqq
סגנים 156.157
סופרי המלך 381. & ſeq.
סופר שר הצבא 383.& ſeq.
פחה 155
עדה 72.73.74.99.100.103
כל העם 75.152
כל עדת יששאל 74, & 75
פקיד 261.& 297
פקיד נגיד 301
פריש 342
פרס 445
קהל 74.& 75.76 99.144.151.158
קהל יהוה 74
כל קהל ישראל 75.152
קהלה גדולה 157.158
רצים 133
שוטרים 50.159.218.362
שונה 339
שופטים 72
שכר 446
שמתא 23.83.371. & ſeq.

שרי

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

שרי אבות 156
שרי הכוהנים 424.& ſeq.
שרים 142.156.158

ERRATA.

LEge Rom. 1. 20 p.5.l.ult. שמתא p.23.2. 1.Ioh 5.16 23 ult. & 40 20.40.3. משפחות 60.9. d. 1.Tim 1.20 84. fi. concilium 101. 13.ſeligant 102.3. à fin. Ioſua: *ſic ſæpius* 97.8. כהנים 121.3. à fin. 18.17. 122. 1. duos a.132.1. hinc a. 135.7. conſtiterint 136. 3. à fin. dele *cum* 144. 3. à fin. venerunt 145.3. סגנים 156. 3. à fin. דיני נפשות 162.9. auxit b. 172. 10. Ant. Iud. 11.8.173. ult. ϛεχ τῆϛ ον 199. 3. actis & 209.6. Iudaicæ 221.9. Act.7.58.230.fin.Obed-edomū 250.7.Iehielem & Hazaziam,qui & Haziel 296.5. caverent ne.penult.lin. *Adminiſtri &c.* debent collocari apud *Sacerdotes* 261. 12. Romātihezer 24.fratres & filii eius 12.269 poſt l.3. à Parbare 270 10. 11.Sachar.270 5. à fin. 19.Elihus 271. 1. 1 Chron 271. 15. poſterioris 285.6. Hazaziahus 29.2.Ierimothus ib.3.dele *tā* ib.7. ישיבות 305. 11. Adminiſtros 312.15. 1.Chron. 9.313.4. Nehem. 11. 22. 317. ult. evenerunt Neh.12.44 Eliaſibum 320. penult.*ſeu* pone poſt *Sacerdotum* 328. 8. b. ponatur poſt *reliqui* 328.12. העתידה 349.fi. בידי 352 7. Exod.31. 14 358.3. שמת quantum liquet 371. 3, tum ex 412, penult.in ipſo 415.10. מוכן *& poſtea* הצורך 421. 7. à fin. שהובא 432.7. à fin.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 53